

วารสารสมาคมปรัชญา และศาสนาแห่งประเทศไทย

Journal of the Philosophy and Religion Society of Thailand

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กันยายน 2556
Volume 8 Number 2 September 2013

ISSN 1905 - 4084
WWW.PARST.OR.TH

วารสารสมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทย

ISSN 1905-4084

วารสารสมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทย เป็นวารสารทางวิชาการสาขาปรัชญาและศาสนาของสมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ด้านปรัชญาและศาสนาในประเทศไทย ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในวงการวิชาการสาขาปรัชญาและศาสนาให้มีผลงานทางวิชาการในระดับสากล เป็นเวทีสำหรับการสนทนาทางวิชาการด้านปรัชญาและศาสนา และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านปรัชญาและศาสนาสู่สาธารณะ ทศนะที่ปรากฏในแต่ละบทความเป็นทศนะและความรับผิดชอบของผู้เขียน มิได้สะท้อนเจตจำนงของกองบรรณาธิการและวารสาร กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมีนาคม และฉบับที่ 2 เดือนกันยายน

คณะที่ปรึกษา

- ดร.มารค ตามไท (สถาบันศาสนาวัฒนธรรมและสันติภาพ มหาวิทยาลัยพายัพ)
- อีรพจน์ ศิริจันทร์ (อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
- เนื่องน้อย บุญเนตร (รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- ดร.ปาริชาติ สุวรรณบุปผา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
- ดร.วรยุทธ ศรีวรกุล (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ)
- ดร.สิริเพ็ญ พิริยจิตรกรกิจ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- ดร.สุวรรณ สถาอาพันธ์ (รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- ดร.อุทัย ไผ่พินิจ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

คณะบรรณาธิการ

- ดร.ปรกรณ์ สิงห์สุริยา (รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล) บรรณาธิการ
- ดร.พุมพิทย์ บุญนาค (อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) รองบรรณาธิการ
- ดร.เทพทวี โชควคิน (อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี) รองบรรณาธิการ
- ดร.ชาญณรงค์ บุญหนุน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- ธนภณ สมหวัง (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม)
- ดร.ศิริประภา ชะนะญาน (อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

การส่งบทความเพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์

บทความที่จะส่งเพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์ต้องเป็นบทความสาขาปรัชญาหรือศาสนาที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน เขียนเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ มีบทความย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แจ้งชื่อและสถานที่ทำงานหรือสถานศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ E-mail ที่สามารถติดต่อได้มายัง รองศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ สิงห์สุริยา E-mail : pagorn.sin@mahidol.ac.th

การเป็นสมาชิกวารสารและการสั่งซื้อ

สมาชิกสมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทยทั้งสมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบเป็นสมาชิกวารสารโดยอัตโนมัติ สำหรับผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสมาคมฯ แต่ประสงค์จะเป็นสมาชิกวารสาร โปรดสมัครเป็นสมาชิกวารสาร ที่ อาจารย์ ดร. เทพทวี โชควคิน E-mail : thankgod@sut.ac.th

อัตราค่าสมาชิกปีละ 180 บาท หากสั่งซื้อเฉพาะฉบับ ราคาฉบับละ 100 บาท เพิ่มค่าส่งฉบับละ 20 บาท

© 2556 สงวนลิขสิทธิ์ สมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทย

วารสารสมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทย

ISSN 1905-4084

www.parst.or.th

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กันยายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
1. ทฤษฎีแบบพันธสัญญาแก้ปัญหาเรื่องความชอบธรรม	1
2. Power Necessity, Transfer Principles, and the Consequence Argument	54
3. อินเทอร์เน็ตในฐานะสารสนเทศผ่านเทคโนโลยี	70

ทฤษฎีแบบพันธสัญญากับปัญหาเรื่องความชอบธรรม¹

Contractualist Theory and the Problem of Legitimacy

ปิยฤดี ไชยพร

นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

ปรัชญาการเมืองแบบเสรีประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับแนวคิดเรื่องความชอบธรรม นักปรัชญาการเมืองสายนี้จำนวนมากรับแนวคิดเรื่องความชอบธรรมของทฤษฎีแบบพันธสัญญาที่กล่าวว่าสถาบันการเมือง หรือบรรทัดฐานทางจริยธรรมการเมืองจะถือว่ามี ความชอบธรรมได้ต้องได้รับ การตกลงยินยอมอย่างเป็นเหตุเป็นผล จากบุคคลผู้อยู่ภายใต้ อำนาจบังคับของสถาบันหรือบรรทัดฐานเหล่านั้น แต่แนวคิดเรื่องนี้นี้ยังคงมีข้อจำกัดที่ไม่ สามารถอธิบายเรื่องการตกลงยินยอมนี้ว่าต้องมีลักษณะเช่นใดได้อย่างครบถ้วนและเป็น แนวคิดที่ไม่สามารถอธิบายปกป้องได้ บทความนี้สำรวจแนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบ พันธสัญญารูปแบบหลักๆ และวิเคราะห์ให้เห็นว่าข้อเสนอในแนวคิดเหล่านี้เกี่ยวกับสิ่งที่จะ นำมาใช้เป็นพื้นฐานเพื่อสร้างความชอบธรรมนั้นยังมีลักษณะที่ไม่สามารถอ้างได้ว่าจะ นำไปสู่การตกลงยินยอมโดยคนทุกคนที่จะรับพื้นฐานนี้ไปใช้ร่วมกันได้จริง จากนั้นจึงเสนอ แนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญาที่ดัดแปลงจากความคิดเรื่อง การสามารถให้ เหตุผลสนับสนุนแก่ผู้อื่นบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ ของโทมัส สแคนลอนที่สามารถให้คำอธิบายเรื่องนี้ได้อย่างน่าพอใจที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎี แบบพันธสัญญาชนิดอื่น

The notion of legitimacy is given a prominent place in liberal democratic philosophy. Liberal philosophers of more than one streak accept the liberal-contractualist conception of legitimacy, according to which political institutions or ethical norms can be considered as legitimate if and only if they win rational agreement of the people who are to be significantly affected by their operation. The tricky part, however, is in defining what the term “rational agreement” exactly means. This article examines three distinctive interpretations i.e. the consent interpretation, the duty to fair play interpretation and the hypothetical interpretation. It is shown that all these interpretations are inadequate, even the Rawlsian hypothetical interpretation which

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตเรื่อง “โทมัส สแคนลอนกับทางออกแบบ พันธสัญญาสำหรับปัญหาพหุนิยมทางคุณค่า” ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

seems to be the most defensible thus far. Finally, this article proposes an alternative interpretation of rational agreement that is an adaptation of the notion of “justifiability to others on grounds that no one can reasonably reject” from Thomas Scanlon’s moral theory and argues that there are solid reasons for thinking that this interpretation outperforms all its predecessors in explaining what constitutes the most defensible basis for wide rational agreement of the people.

1. ความน่า

ปัญหาเรื่องความชอบธรรม (legitimacy) มักถูกนำมาพิจารณาและอภิปรายอย่างเชื่อมโยงกับปัญหาเรื่องพันธะทางการเมือง (political obligations) และสิทธิอำนาจ (authority) ของรัฐหรือสถาบันการเมือง² แต่มาในภายหลัง ปัญหาสองประการหลัง โดยเฉพาะปัญหาเรื่องพันธะทางการเมืองเริ่มเป็นที่สนใจอภิปรายน้อยลงในแวดวงปรัชญาการเมือง³ ที่เกิดจากการตระหนักว่าเงื่อนไขเหล่านี้อาจเข้มงวดเกินไปสำหรับการใช้อำนาจทางการเมือง และการใช้อำนาจนี้สามารถกระทำโดยชอบธรรมในระดับหนึ่งได้ ถึงแม้เงื่อนไขเรื่องพันธะทางการเมืองและสิทธิอำนาจจะไม่ได้รับการตอบสนอง⁴ แต่กระนั้น ปัญหาเรื่องความชอบธรรมกลับไม่ได้หมดความสำคัญลงเลย ซ้ำยังดูจะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น และถูกนำมาเป็นหัวข้ออภิปรายอยู่

² ตัวอย่างงานเขียนที่อภิปรายปัญหาทั้งสามเรื่องนี้ร่วมกันราวกับเป็นปัญหาเรื่องเดียวกันหรือมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดจนสามารถใช้ทางออกร่วมกันได้ โปรดดู Hanna Pitkin, “Obligation and Consent” in *Philosophy, Politics and Society: Fourth Series*, ed. Peter Laslett, W.G. Runciman and Quentin Skinner, (Oxford: Basil Blackwell 1972), pp. 45–85 ส่วนข้อโต้แย้งต่อการอภิปรายทำนองนี้ที่ชี้ว่าการอภิปรายปัญหาสามเรื่องนี้ควรทำโดยแยกแยะเป็นเรื่องๆ ไป โปรดดู A. John Simmons, *Moral Principles and Political Obligations*, (Princeton, New Jersey: Princeton University Press 1979), pp. 39–45

³ กรณียกเว้นรายหนึ่งคือ นักปรัชญากฎหมายและปรัชญาศีลธรรมสายปรัชญาวิเคราะห์ โจเซฟ ราช (Joseph Raz) ผู้ยังคงผลิตผลงานเกี่ยวกับประเด็นเรื่องสิทธิอำนาจออกอย่างต่อเนื่องภายหลังจากที่ได้วางรากฐานแก่ความคิดเรื่องนี้ไว้ในงานในทศวรรษ 1980 ที่ชื่อ *The Morality of Freedom* (Oxford: Oxford University Press 1986) แต่ก็มีข้อสังเกตด้วยว่ามโนทัศน์เรื่องสิทธิอำนาจที่ราชอภิปราย เน้นหนักที่ความสำคัญของเหตุผล (reason) มากกว่าเรื่องอำนาจ (power) เช่น *Between Authority and Interpretation* (Oxford: Oxford University Press 2009) และ *The Authority of Law* (Oxford: Oxford University Press 2009)

⁴ ดูการอภิปรายประเด็นนี้ใน Simmons, *Moral Principles and Political Obligations*, pp. 196–7

บ่อยครั้ง และภายในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น⁵ ปรากฏการณ์ของความหลากหลายของคุณค่าที่นับวันจะยิ่งมีความเด่นชัดมากขึ้นในสังคมเสรีประชาธิปไตย (liberal democracies) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ชี้เน้นความสำคัญของปัญหาเรื่องนี้ งานเขียนของนักปรัชญาประชาธิปไตยคนสำคัญของยุคนี้ เอมี กัทแมนและเดนนิส ทอมป์สัน (Gutmann & Thompson 1996) วิเคราะห์ให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมว่า ความเห็นต่างทางศีลธรรมในหมู่พลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยสามารถถูกลามจนบ่อนทำลายแม้กระทั่งความชอบธรรมของหลักการพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่เชื่อกันว่าเป็นรากฐานที่ไม่อาจสั่นคลอนของประชาธิปไตย คือ หลักเรื่องเสียงข้างมาก (majority rule) ได้ เนื่องจากเป็นไปได้ที่เมื่อเกิดความเห็นต่างทางศีลธรรมขึ้น เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจตัดสินใจ รวมถึงพลเมืองที่เป็นคู่ขัดแย้งอาจเห็นต่างกันตามมาด้วยว่ากระบวนการตัดสินใจควรเป็นไปตามหลักการดังกล่าวหรือไม่⁶ โดยประเด็นโต้แย้งอยู่ที่ว่าแม้แต่กระบวนการตัดสินใจที่ได้ชื่อว่าเป็นประชาธิปไตยที่สุดชนิดนี้ก็ยังมีแนวโน้มที่จะมีอคติเข้าข้างคนบางกลุ่ม กล่าวคือ คนที่เป็นเสียงส่วนใหญ่ของสังคม อันเนื่องมาจากการที่กระบวนการนี้โดยตัวของมันเองไม่กำหนดให้ต้องรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของคนกลุ่มที่เป็นเสียงส่วนน้อยผู้ที่อาจได้รับผลกระทบที่รุนแรงจากการตัดสินใจด้วย⁷ และสิ่งนี้สามารถเป็นพื้นฐานให้ตั้งข้อสงสัยเรื่องความชอบธรรมของการนำหลักการนี้มาใช้ในบางกรณีได้⁸

⁵ จะเห็นว่านอกจากงานเขียนประเภทที่วิเคราะห์ความหมายของความชอบธรรมแล้ว ยังมีงานเขียนที่เป็นเชิงปฏิบัติมากขึ้นโดยการนำแนวคิดและโมเดลทัศน์จากทฤษฎีเชิงวิพากษ์ (critical theory) เพื่อมาใช้ประเมินวิพากษ์สังคมประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมในแง่ความชอบธรรมอีกด้วย เช่น William Connolly (ed.). *Legitimacy and the State*. (Oxford: Basil Blackwell 1984); Seyla Benhabib. "Deliberative Rationality and Models of Democratic Legitimacy" in *Constellations* Vol. 1, Issue 1, 1994, pp. 26-52; Seyla Benhabib. *Democracy and Difference*. (Princeton: Princeton University Press 1996)

⁶ Amy Gutmann & Dennis Thompson. *Democracy and Disagreement*, (Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press 1996), pp. 26-32

⁷ ลักษณะที่ว่านี้ของกระบวนการตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากสามารถเห็นได้จากการเปรียบเทียบการตัดสินใจเพื่อออกกฎหมายของสภานิติบัญญัติเปรียบเทียบกับ การตัดสินใจเพื่อตัดสินคดีของศาล ดังจะเห็นว่า ขณะที่การตัดสินใจของศาลไม่ว่าจะโดยใช้ระบบกล่าวหาหรือระบบไต่สวนล้วนเรียกร้องให้ต้องรับฟังความคิดเห็นของฝ่ายที่เป็นโจทก์ (plaintiff) และฝ่ายที่เป็นจำเลย (defendant) อย่างรอบด้านก่อนลงความเห็น แต่การตัดสินใจออกกฎหมายของสภานิติบัญญัติไม่เรียกร้องกระบวนการที่วุ่น และแม้ในบางกรณีสภาจะจัดให้มีการไต่สวน (hearing) ก่อนตัดสินใจ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นเช่นนั้นเสมอไป

⁸ กัทแมนและทอมป์สันยกตัวอย่างข้อถกเถียงครั้งใหญ่ครั้งหนึ่งที่เกิดขึ้นในมลรัฐอริโซนาของสหรัฐอเมริกาเมื่อสตรีผู้หนึ่งที่อาศัยในรัฐแห่งนี้ที่กำลังจะเสียชีวิตด้วยโรคตับร้ายแรง ได้ยื่นเรื่องขอความ

2. แนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญา

ความเกี่ยวข้องที่มีมาอย่างยาวนานระหว่างปัญหาเรื่องความชอบธรรมกับทฤษฎีแบบพันธสัญญาเป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ ทฤษฎีแบบพันธสัญญาโดยเนื้อแท้แล้วเป็นรูปแบบหนึ่งของการคิดเกี่ยวกับการเมืองและจริยธรรมที่มีหัวใจอยู่ที่ข้ออ้างว่าสถาบันทางการเมืองหรือบรรทัดฐานทางจริยธรรมหนึ่งจะมีความชอบธรรม หรือสามารถอ้างสิทธิอำนาจที่จะใช้อำนาจอย่างชอบธรรมได้ ก็ต่อเมื่อสถาบันหรือบรรทัดฐานนั้นสามารถเป็นที่ยอมรับโดยคนทุกคนที่ต้องอยู่ภายใต้หรือได้รับผลกระทบในทางใดทางหนึ่งจากการใช้อำนาจนั้น⁹ หรือกล่าวอย่างเคร่งครัดมากขึ้นคือ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าสถาบันทางการเมืองหรือบรรทัดฐานทางจริยธรรมจะถือว่ามีเหตุผลสนับสนุนที่ดี (justified) ในแง่ของความชอบธรรมในการใช้อำนาจได้ก็ต่อเมื่อสถาบันหรือบรรทัดฐานนั้นสามารถแสดงให้เห็นได้ว่ามีพื้นฐานมาจาก การตกลงยอมรับ ที่เป็นเหตุเป็นผล (rational) หรืออย่างมีเหตุผล (reasonable) โดยคนทุกคนที่

ช่วยเหลือในการเปลี่ยนถ่ายตัวจากรัฐบาลมลรัฐ แต่ทางรัฐบาลมลรัฐปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือด้วยเหตุผลว่านโยบายด้านสุขภาพของมลรัฐในเวลานั้นไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมความช่วยเหลือชนิดนี้ ผลที่ตามมาคือสตรีผู้นี้เสียชีวิตหลังจากนั้นไม่กี่สัปดาห์ จนกลายเป็นประเด็นวิพากษ์วิจารณ์ขึ้นในมลรัฐ โดยฝ่ายที่มีทัศนะแบบเสรีนิยมเห็นว่ารัฐบาลมีพันธะหน้าที่ด้านความยุติธรรมทางสังคมที่ต้องให้ความช่วยเหลือแก่สตรีผู้นี้ ในกรณีเช่นนี้ ก็ทบทวนและทบทวนปณิธานว่าน่าที่จะได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาเรื่องนี้ แต่หากเป็นเช่นนั้นจริงโอกาสที่คณะกรรมการจะเห็นต่างกันเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจก็น่าจะมีสูงด้วย เพราะคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของทัศนะแบบเสรีนิยมอาจเสนอให้ใช้วิธีตัดสินใจแบบอื่นที่ไม่ใช่การลงคะแนนเสียงทันที เช่น อาจเสนอให้มีการรับฟังข้อมูลอย่างรอบด้าน (เช่น จากแพทย์ถึงประสิทธิภาพในการรักษาด้วยวิธีการเปลี่ยนถ่ายตัว และค่าใช้จ่ายในการรักษาที่เป็นจริง ฯลฯ) และการอภิปรายอย่างถ้วนทั่วก่อนตัดสินใจ ซึ่งเท่ากับทำลายการนำหลักการของเสียงข้างมากมาใช้ในการตัดสินใจโดยตรง สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประชาธิปไตยรูปแบบที่เน้นการรับฟังเหตุผลและการอภิปรายอย่างถ้วนทั่วก่อนลงคะแนนเสียงนี้ โปรดดู Gutmann & Thompson. *Democracy and Disagreement* ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นงานเขียนที่นำเสนอหลักการ อุดมคติและกระบวนการวิธีของประชาธิปไตยชนิดนี้ออกมาได้อย่างครอบคลุมและเป็นระบบที่สุด

⁹ John Locke. *Two Treatises of Government*, (Princeton: Princeton University Press 1987); Joseph Tussman. *Obligation and the Body Politic*, (New York, Oxford University Press 1960); Hanna Pitkin. "Obligation and Consent"; A. John Simmons. *Moral Principles and Political Obligations*; Geoffrey Sayre-McCord. "Contractarianism", in *The Blackwell Guide to Ethical Theory*, ed. Hugh LaFollette (Oxford: Blackwell Publishers, Inc. 2000)

ต้องอยู่ภายใต้หรือได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจนั้น¹⁰ และทฤษฎีพันธสัญญาทั้งหมดล้วนสนใจที่จะอธิบายว่า การตกลงยอมรับที่คนทุกคนมีให้แก่สถาบันหรือบรรทัดฐานที่ส่งผลกระทบต่อพวกเขานั้นควรถูกเข้าใจว่าหมายถึงอะไร ที่ทำให้การตกลงยอมรับนั้นสามารถใช้อ้างเป็นพื้นฐานเพื่อให้ความชอบธรรมแก่สถาบันหรือบรรทัดฐานเหล่านั้นได้ ? ซึ่งทฤษฎีแต่ละทฤษฎีต่างก็อธิบายความหมายของการตกลงยอมรับนี้ไว้ในแบบที่แตกต่างกัน ดังนี้

2.1 การให้ความเห็นชอบหรือความยินยอมพร้อมใจ (Consent)

นักทฤษฎีพันธสัญญายุคแรกอธิบายว่า การตกลงยอมรับนี้สามารถดูได้จากการที่พลเมืองทุกคนหรือส่วนใหญ่ให้ *ความเห็นชอบ* (consent) แก่รัฐ รัฐบาลหรือสถาบันที่ใช้อำนาจรัฐ¹¹ แต่หลังจากเวลาผ่านไปไม่นานก็เริ่มเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า คำอธิบายเช่นนี้ต้องประสบปัญหาในการอธิบายต่อไปว่า การแสดงออกแบบใดที่เรียกได้ว่าเป็นการที่พลเมืองให้ความเห็นชอบแก่สถาบันใดสถาบันหนึ่ง และลำพังการแสดงออกถึงความเห็นชอบนั้นเพียงพอแล้วหรือไม่ที่จะสรุปว่าการแสดงถึงความตกลงยอมรับของพลเมืองที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานให้แก่ความชอบธรรมได้? เพราะหากถือว่าการให้ความเห็นชอบต้องกระทำโดยเปิดเผยมองเห็นและจับต้องได้ ก็จะมีปัญหาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาไม่กี่ร้อยปีของการมีระบอบการปกครองแบบตัวแทน พลเมืองในสังคมประชาธิปไตยชนิดนี้มีการกระทำที่จัดได้ว่าเป็นการให้ความเห็นชอบแก่สถาบันการเมืองการปกครองของตนอย่างเปิดเผยอยู่น้อยมาก ถ้าไม่นับการให้สัตยาบัน การลงคะแนนเสียงรับในการทำประชามติ หรือการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแบบทางตรง และแม้แต่ในกรณีหลังนี้ หากการลงคะแนนเสียงไม่ได้เป็นไปโดยมติดอกฉันท ก็ยังเห็นชัดว่าเป็นการให้ความเห็นชอบอย่างเปิดเผยโดยบุคคลจำนวนหนึ่งที่เป็นเสียง

¹⁰ Peter Winch. "Authority", in *Proceedings of the Aristotelian Society. Supp.* Vol. 32, 1958, pp. 228, 235; Mark Timmons. "The Limits of Moral Constructivism" in *On What We Owe To Each Other*, ed. Philip Stratton-Lack, (Oxford: Blackwell Publishing 2004), p. 90

¹¹ Locke. *Two Treatises of Government*, S. 62, 151, S. 119, 121, 122) อธิบายถึงการให้ความยินยอมอย่างเปิดเผย (express consent) ว่ากระทำโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในเชิงยืนยัน และแสดงออกถึงสัญญาหรือข้อตกลง เช่น การให้สัตยาบันและความสวามิภักดิ์ต่อราชบัลลังก์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำตัวตนของบุคคลนั้นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักร หรือเพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสังคม หรือเป็นพลเมืองผู้อยู่ใต้อำนาจของรัฐบาล ลึกลับอ้างว่าผลที่ตามมาของการให้ความยินยอมชนิดนี้คือ การเป็นสมาชิกภาพที่ถาวรของสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ โปรดดูเพิ่มเติม Paul Russell. II. Locke on Express and Tacit Consent". *Political Theory*, Vol. 14, No. 2 (May 1986)

ส่วนใหญ่ (ซึ่งอาจหมายถึงตั้งแต่เสียงส่วนใหญ่แบบเกินครึ่งเพียงเล็กน้อยไปจนถึงเสียงส่วนใหญ่แบบท่วมท้น) เท่านั้น ไม่ใช่โดยคนทุกคนที่ได้รับผลกระทบ เท่ากับว่าหากถือว่าการให้ความเห็นชอบอย่างเปิดเผยคือเงื่อนไขจำเป็นของความชอบธรรม ก็ต้องสรุปด้วยว่าสถาบันทางการเมืองการปกครองจำนวนมาก ขาด ความชอบธรรมเนื่องจากขาดเงื่อนไขที่ว่านี้ ลักษณะเช่นนี้ชี้ว่าการอ้างการให้ความเห็นชอบแบบเปิดเผยและที่เกิดขึ้นจริงเพื่อเป็นพื้นฐานให้แก่ความชอบธรรมทางการเมืองยังไม่อาจประสบความสำเร็จได้ เพราะจะเห็นว่าสถาบันจำนวนมากที่เราไม่ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับความชอบธรรมต่างไม่ได้รับความเห็นชอบชนิดนี้จากพลเมืองผู้อยู่ภายใต้การใช้อำนาจบังคับของตน ¹²

เมื่อลืดอกกล่าวถึงความเห็นชอบ เขาแบ่งความเห็นชอบเป็นสองชนิด คือ ความเห็นชอบโดยเปิดเผย (express consent) กับความเห็นชอบโดยนัย (tacit consent) ¹³ ชวนให้คิดว่าความเห็นชอบชนิดหลังน่าจะสามารถใช้เป็นพื้นฐานของความชอบธรรมทางการเมืองได้ สำหรับความเห็นชอบชนิดนี้ ลืดอกอธิบายว่า ประชาชนอาจถูกถือได้ว่ายอมรับโดยนัยถึงการใช้อำนาจของสถาบันทางการเมือง เมื่อพวกเขาได้รับผลประโยชน์บางอย่างจากการทำงานของสถาบันเหล่านั้น หรือมีส่วนร่วมในแนวปฏิบัติตามธรรมเนียมบางอย่างของสถาบันเหล่านั้น ตัวอย่างที่ลืดอกยกมาใช้อ้างคือ คนต่างด้าวที่พำนักอยู่ในดินแดนของประเทศหนึ่ง และได้รับความสะดวกสบายจากการพำนักอาศัยนั้น มีหน้าที่ต้องเคารพปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศนั้น ¹⁴ หรืออีกตัวอย่างหนึ่งคือ ประชาชนที่ใช้ประโยชน์จากทางหลวงของประเทศในการเดินทางสัญจร ถือว่าได้รับประโยชน์จากการทำงานของสถาบันของรัฐ และดังนั้นจึงมีหน้าที่ต้องเคารพปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐนั้น ¹⁵ แต่การอ้างเช่นนี้ต้องประสบปัญหาอย่างชัดเจนว่า ทำให้การอ้างความเห็นชอบแทบจะหมดน้ำหนักไปโดยสิ้นเชิง เนื่องจากการให้ความเห็นชอบ

¹² David Hume. "Of the Original Contract," in *Essays: Moral, Political and Literary*. ed. Eugene Miller (Indianapolis: Liberty Classics 1958) pp. 465–87; John Simmons. "Tacit Consent and Political Obligation", in *Philosophy & Public Affairs*. Vol. 5, No. 3, Spring 1976.

¹³ John Locke. *Second Treatise*, S. 121 สำหรับการแยกแยะความหมายของความเห็นชอบสองชนิดนี้ที่ลืดอกใช้ออกจากกันอย่างเป็นระบบกว่าที่ลืดอกได้ทำไว้ โปรดดู A. John Simmons. "Tacit Consent and Political Obligation" in *Philosophy & Public Affairs*, Vol. 5, No. 3 (Spring 1976) และ John Rawls. *Lectures on the History of Political Philosophy* (Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press 2007)

¹⁴ Locke. *Second Treatise*, S 121

¹⁵ Locke. *Second Treatise*, S 121

แก่สถาบันทางการเมืองของประเทศหนึ่งถูกมองว่าแทบจะเป็นสิ่งเดียวกันกับการเพิกเฉยอาศัยอยู่ในดินแดนของประเทศนั้นเท่านั้น¹⁶ และทางเดียวที่พลเมืองจะแสดงความไม่เห็นชอบได้คือโดยการอพยพไปอยู่ประเทศอื่น ซึ่งเป็นทางออกที่มีต้นทุนสูงจนแทบปฏิบัติไม่ได้สำหรับคนจำนวนมาก ทำให้เชื่อได้ว่าอาจมีคนจำนวนมากที่ไม่อพยพไปที่ใดเลย แต่คนเหล่านี้ก็ไม่ได้ให้ความเห็นชอบแก่สถาบันทางการเมืองของประเทศที่ตนยังคงอาศัยอยู่ด้วยเช่นกัน¹⁷ ยิ่งกว่านั้นยังเห็นได้ชัดอีกด้วยว่า ลำพังการได้รับประโยชน์บางอย่างจากการทำงานของสถาบันของรัฐอาจไม่เกี่ยวข้องอันใดเลยกับการตัดสินว่ารัฐนั้นชอบธรรมหรือไม่จากมุมมองของบุคคลผู้ได้รับประโยชน์ ผู้เขียนเสนอให้ลองนึกถึงสถานการณ์ของคนผิวดำในอเมริกาในช่วงก่อนทศวรรษที่ 1960 ที่รัฐบาลผิวขาวของมลรัฐทางใต้ยังคงดำเนินนโยบายเลือกปฏิบัติโดยปฏิเสธไม่ยอมให้คนผิวดำมีสิทธิพลเมือง และสิทธิในการลงคะแนนเสียงเช่นเดียวกับคนผิวขาว แต่ขณะที่รัฐบาลเหล่านั้นก็ไม่ได้กดขี่คนผิวดำถึงขั้นที่ไม่จัดสรรผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมด้านอื่นๆ ให้แก่คนเหล่านี้เสียเลยทีเดียว¹⁸ ในกรณีเช่นนี้ จึงสามารถกล่าวได้ว่า คนผิวดำ “ได้รับผลประโยชน์บางอย่าง” จากการทำงานของสถาบันของรัฐตามเงื่อนไขที่ลือคอ้าง แต่ยังคงไม่อาจสรุปได้ว่า สถาบันของรัฐที่เป็นอยู่ในขณะนั้นมีความชอบธรรมสำหรับพลเมืองผิวดำเหล่านั้น และซ้ำร้าย การใช้เงื่อนไขนี้ยังจะทำให้ต้องสรุปในสิ่งที่ขัดแย้งกับสามัญสำนึกด้วยว่า สถาบันของรัฐบางแห่งที่ *ขาด* ความชอบธรรมอย่างเห็นได้ชัดนั้นสามารถกลายเป็นสถาบันที่ชอบธรรมได้ตามเงื่อนไข

ปัญหาที่กล่าวมานี้ทำให้นักทฤษฎีการเมืองบางรายเสนอว่า พื้นฐานของอำนาจอันชอบธรรม (legitimate authority) ควรมาจาก *ลักษณะหรือคุณสมบัติ* ของรัฐบาลหรือสถาบันทางการเมืองมากกว่ามาจากการตกลงยอมรับโดยการให้ความเห็นชอบของพลเมืองเช่นที่นัก

¹⁶ Hanna Pitkin. “Obligation and Consent”, p.55

¹⁷ สำหรับข้อวิจารณ์ตามแนวทางนี้ต่อแนวคิดเรื่องการให้ความเห็นชอบโดยนัย โปรดดู David Hume. “Of the Original Contract”, p. 465

¹⁸ ยกตัวอย่างเช่น คนผิวดำยังได้รับอนุญาตให้กู้เงินจากธนาคารของรัฐเพื่อนำไปใช้ทำเกษตรกรรมหรือประกอบธุรกิจขนาดเล็ก และบุตรหลานของคนผิวดำยังมีสิทธิเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐที่จัดไว้ต่างหากสำหรับคนผิวดำ แม้จะไม่ได้รับบริการต่างๆ แบบเดียวกับที่เด็กผิวขาวได้ เช่น รถประจำทางไป-กลับ อาหารกลางวัน หรืองบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หนังสือที่จำเป็นก็ตาม รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายของสหรัฐอเมริกาต่อพลเมืองที่เป็นคนผิวดำตั้งแต่หลังการประกาศเลิกทาสในทศวรรษ 1860 จนถึงทศวรรษ 1960 สามารถศึกษาได้จากงานเขียนเกี่ยวกับขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนในอเมริกา

ทฤษฎีพันธสัญญา เช่น ลีคเสนอไว์ ยกตัวอย่างเช่น รัฐบาลที่ดำเนินนโยบายที่เลวร้ายและก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายรุนแรงต่อประเทศชาติและพลเมือง ช้ายังไม่ยอมรับฟังและเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามเสียงท้วงติงและคัดค้านของพลเมือง คือ รัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมและจึงไม่ควรได้รับการสนับสนุนอีกต่อไป¹⁹ แต่การอ้างเช่นนี้ในแง่หนึ่งคือการเปลี่ยนคำถาม เนื่องจากการเน้นลักษณะหรือคุณสมบัติของรัฐบาลเกี่ยวกับการเปลี่ยนไปเน้นลักษณะที่เป็นเชิงภววิสัย (objective) ของรัฐบาล ขณะที่ยังคงถามได้ว่าลักษณะเหล่านั้นจะมีความหมายอย่างไรหากไม่ได้ขึ้นกับการรับรู้ของพลเมืองแต่ละคน หลักคิดพื้นฐานข้อหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยที่ทำให้ระบอบนี้มีลักษณะเช่นที่เป็นอยู่ทุกวันนี้คือ ความเชื่อที่ว่า พลเมืองแต่ละคนคือผู้ที่รู้ดีที่สุดว่าอะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตน²⁰

ที่ทำให้ทุกคนได้รับมอบเสียงในการตัดสินใจคนละหนึ่งเสียงเท่ากัน ซึ่งเท่ากับว่าการตัดสินใจลักษณะหรือคุณสมบัติของรัฐบาลที่กำลังพิจารณาอยู่นั้นดีหรือเลวร้ายจำเป็นต้องทำโดยดูที่ผลกระทบที่การกระทำของรัฐบาลก่อให้เกิดแก่พลเมืองในการรับรู้ของพลเมืองแต่ละคนเองเป็นหลัก นโยบายที่ดีหรือเลวร้ายที่กล่าวถึงจึงต้องเป็นนโยบายที่ดีหรือที่เลวร้ายที่พลเมืองแต่ละคนเองเป็นผู้ตัดสินว่าเป็นเช่นนั้น ไม่ใช่ที่นักวิเคราะห์ที่เป็นบุคคลภายนอกตัดสิน เนื่องจากขณะที่นักวิเคราะห์อาจมีเหตุผลที่จะตัดสินว่ารัฐบาลหนึ่งเลวร้าย แต่พลเมืองเองอาจเห็นเป็นตรงกันข้ามก็ได้ และเมื่อคำตัดสินขัดกันเป็นเช่นนี้ ผู้ที่จะตัดสินสุดท้ายย่อมต้องเป็นพลเมืองแต่ละคน ลักษณะเช่นนี้จึงชี้ว่าข้อเสนอที่ให้ดูลักษณะหรือคุณสมบัติของรัฐบาลในการตัดสินความชอบธรรมยังไม่เข้าถึงแก่นแท้ของปัญหา ทำให้ทางออกที่เสนอเน้นหนักไปในด้านเดียว ทั้งที่ความชอบธรรมยังคงจำเป็นต้องมาจากการรองรับสัทธิหลังในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจากพลเมืองแต่ละคนด้วย

¹⁹ Pitkin. "Obligation and Consent", p. 70

²⁰ Simmons. *Moral Principles and Political Obligations*, p. 44

²⁰ นักปรัชญาประชาธิปไตยที่เป็นผู้วางรากฐานให้แก่ความคิดนี้คือ เจมส์ มิลล์ (James Mill) และต่อมาความคิดนี้ได้กลายมาเป็นพื้นฐานสนับสนุนที่สำคัญข้อหนึ่งของทศนะเสรีประชาธิปไตยที่เน้นให้ประชาชนแต่ละคนลงคะแนนเสียงตามความพอใจเลือก (preferences) ของตน สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องนี้ โปรดดู James Mill. "Government", *Encyclopedia Britannica* (1820) ตีพิมพ์ใหม่ใน the Supplement to the *Encyclopedia Britannica* (Google eBook) ดาวน์โหลดได้ที่ http://books.google.co.th/books?id=mPtbAAAAQAAJ&printsec=frontcover&hl=th&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

2.2 การเล่นตามกติกาอย่างเป็นธรรม (The Duty of Fair Play)

เอช แอล เอ ฮาร์ท (H.L.A Hart) ²¹ และจอห์น รอลส์ (John Rawls) ²² เสนอแนวคิดเรื่องการเล่นตามกติกาอย่างเป็นธรรมหรือหลักแห่งความเป็นธรรม (Principle of Fairness) ไว้ว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมใน *กิจกรรมที่เป็นการร่วมมือกันในสังคม* ที่ให้ประโยชน์ซึ่งกันและกันและอย่างยุติธรรม และที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนหรือเกือบทุกคนจึงจะดำเนินต่อไปได้นั้น ทุกคนต้องยอมรับที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ในส่วนของตน ถึงแม้ทุกคนจะรู้ด้วยว่า แม้ตนไม่ทำก็จะยังคงได้รับประโยชน์ที่เกิดจากความร่วมมือนั้นอยู่ดี ในกรณีเช่นนี้ บุคคลที่ยอมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมนี้ จึงมีหน้าที่ต้องเล่นตามกติกาอย่างเป็นธรรม และไม่คอยแต่เป็นฝ่ายรอรับประโยชน์เพียงอย่างเดียวโดยไม่เสียสละทำหน้าที่ในส่วนของตนเองเลย ²³ แนวคิดนี้หากประสบความสำเร็จเป็นที่รับฟังได้ ก็จะสามารถนำมาใช้อ้างสนับสนุนความชอบธรรมของกฎหมายของรัฐและการปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐโดยพลเมือง ซึ่งเป็นกรณีจำเพาะอย่างหนึ่งของ *กิจกรรมที่เป็นการร่วมมือกันในสังคม* (เนื่องจากในการทำเช่นนั้นคือพลเมืองยอมสละเสรีภาพบางอย่างของตน อันได้แก่ เสรีภาพที่จะละเมิดสิทธิเสรีภาพของพลเมืองคนอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ด้วย) และทำให้สามารถอ้างได้ว่า เนื่องจากพลเมืองทุกคนต่างได้รับประโยชน์จากการเคารพกฎหมายที่เป็นการสละเสรีภาพที่จะกระทำตามใจอยากของพลเมืองจำนวนหนึ่ง ดังนั้นพวกเขาจึงยอมมีหน้าที่ต้องตอบสนองโดยให้ความร่วมมือในการเคารพกฎหมายด้วยการยอมสละไม่ใช้เสรีภาพของตนในแบบเดียวกันนั้นด้วย

ในแง่หนึ่ง แนวคิดนี้เติมเต็มช่องโหว่ของการอ้างความเห็นชอบโดยชนชนิดที่พบในตัวอย่างของคนผิวดำในอเมริกาเมื่อก่อนถึงทศวรรษที่ 1960 ที่ได้กล่าวไป เนื่องจากเห็นว่า *กิจกรรมที่เป็นความร่วมมือกัน* ต้องเป็นกิจกรรมที่ให้ประโยชน์ซึ่งกันและกันและมีความยุติธรรม และพลเมืองที่ได้ประโยชน์จากกิจกรรมนี้ต่างตระหนักถึงข้อนี้ ²⁴ ขณะเดียวกันก็มีความยึดโยงกับการสลักหลังของพลเมืองแต่ละคนในแบบที่ไม่พบในข้อเสนอที่ให้ตัดสินโดยดู

²¹ H. L. A. Hart. "Are There Any Natural Rights," in *Philosophical review*, No. 64, p. 185 (April 1955)

²² John Rawls. "Legal Obligation and the Duty of Fair Play" in *Collected Papers*, Samuel Freeman (ed.) (Cambridge, Mass: Harvard University Press) (1980)

²³ Rawls. "Legal Obligation and the Duty of Fair Play", pp. 9-10

²⁴ Rawls, *ibid.* 9-10, see also John Rawls. "Justice as Fairness" in *Philosophical Review*, Vol. 68 (April 1958) และ *A theory of Justice* (Cambridge, Mass.: Harvard University Press 1971), p. 112

จากลักษณะหรือคุณสมบัติของรัฐบาลด้วย แต่ถึงกระนั้น แนวคิดนี้ยังคงมีข้อจำกัดตรงที่ว่า ในการปฏิบัติโดยทั่วไป มีหลายครั้งที่คนบางคนได้รับประโยชน์โดยอ้อมจาก *กิจกรรมที่เป็นความร่วมมือกันในสังคม* บางอย่างโดยที่ตัวเองไม่ได้ยินดียินร้ายกับประโยชน์ที่ได้รับนั้น หรืออาจถึงขั้นไม่ต้องการแต่ปฏิเสธไม่ได้ด้วยซ้ำ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ การจะสรุปว่าคนผู้นี้มีหน้าที่ตามหลักเรื่องการเล่นตามกติกาอย่างเป็นธรรมที่ต้องให้ความร่วมมือกลับในกิจกรรมเหล่านั้นด้วยดูจะเป็นการเรียกร้องที่มากเกินไป โดยเฉพาะเมื่อความร่วมมือดังกล่าวต้องอาศัยการลงทุนลงแรงมากจนทำให้เขาต้องสละประโยชน์ด้านอื่นที่ตนเองต้องการมากกว่า ดังตัวอย่างของผู้อาศัยในหมู่บ้านจัดสรรที่เป็นนิติบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาต่างๆ ของหมู่บ้าน เช่น การซ่อมถนนหรือปรับปรุงคลองที่เขาไม่ได้ต้องการ เนื่องจากหากเลือกได้พวกเขาก็จะยอมใช้ถนนที่เก่าทรุดโทรมดีกว่าต้องจ่ายเงินแพงๆ เป็นค่าบำรุงหมู่บ้านสะท้อนถึงปัญหานี้ได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ที่ถูกต้องจึงควรเป็นว่า ต้องมีเกณฑ์บางอย่างที่จะใช้แยกบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือโดยที่พวกเขายอมรับอย่างเต็มใจในประโยชน์นั้น ออกจากบุคคลที่ได้รับประโยชน์โดยที่เขาไม่ได้ต้องการ และถือว่าบุคคลกลุ่มแรกเท่านั้นที่ต้องอยู่ภายใต้หลักนี้²⁵ แต่หากทำเช่นนี้ ผลที่จะตามมาทันทีคือ การอ้างความชอบธรรมของกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือกันนั้นจะทำได้เฉพาะกับบุคคลที่ยอมรับอย่างเต็มใจในประโยชน์ที่ได้ แต่ไม่สามารถทำได้กับบุคคลที่ได้รับประโยชน์โดยตนไม่ได้ต้องการ ซึ่งเมื่อพิจารณาว่าในความเป็นจริง ในกิจกรรมหลายอย่างที่เราเข้าข่ายเป็นความร่วมมือกันทางสังคม มีคนที่ต้องการเข้าร่วมโดยมุ่งหวังประโยชน์ที่จะได้รับอย่างจริงจังจริงๆ แค่ว่าจำนวนหนึ่งเท่านั้น ขณะที่คนที่เหลือส่วนใหญ่ล้วนได้รับประโยชน์ในลักษณะของผลพลอยได้ ก็จะทำให้ความชอบธรรมที่แนวคิดนี้สามารถใช้อ้างได้มีขอบเขตที่แคบ และจึงนำไปใช้ไม่ได้ติดนักกับกรณีของรัฐหรือสถาบันทางการเมืองที่ใช้อำนาจบังคับต่อพลเมือง *ทุกคน* เช่น โดยการเก็บภาษีอย่างถ้วนหน้าเพื่อนำไปใช้จัดสรรเป็นสวัสดิการให้แก่คนทุกคน และจึงจำเป็นต้องสามารถอ้างความชอบธรรมในการทำเช่นนั้นได้จากคนทุกคนด้วย

อย่างไรก็ดี ในภายหลัง รอลส์ได้เสนอแนวคิดอีกเรื่องหนึ่งคือ *การตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติ* เพื่อใช้แทนแนวคิดเรื่อง *การเล่นตามกติกาอย่างเป็นธรรม* งานชิ้นที่โด่งดังของเขา คือ Rawls 1971 ส่วนหนึ่งเป็นความพยายามที่จะแจกแจงให้เห็นถึงลักษณะต่างๆ ของสถานการณ์การตัดสินใจเชิงสมมติที่เมื่อประกอบเข้าด้วยกันแล้วจะทำให้ถือได้ว่าการตกลงที่

²⁵ Robert Nozick. *Anarchy, State, and Utopia*. (Oxford: Basic Books 1974), p. 90-95; Simmons. *Moral Principles and Political Obligations*, p. 134

บุคคลให้ซึ่งมีลักษณะเหล่านั้นอย่างครบถ้วนคือ การตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติ ที่สามารถให้ความชอบธรรมแก่รัฐและสถาบันสำคัญทั้งหลายที่ประกอบเป็นโครงสร้างพื้นฐานของสังคมเสรีประชาธิปไตยได้ ข้อเสนอที่รอลส์ให้นี้ถือว่าเป็นการบุกเบิกที่สำคัญในแนวทางการอธิบายเรื่องการตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลสำหรับทฤษฎีพันธสัญญา²⁶

2.3 การตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติ (Hypothetical rational agreement)

นักทฤษฎีพันธสัญญายุคแรกกล่าวถึงการตกลงยอมรับของพลเมืองว่าแสดงออกโดยการให้ความเห็นชอบโดยเปิดเผยและการให้ความเห็นชอบโดยนัย ซึ่งต้องประสบปัญหาดังที่ได้กล่าวไป กระนั้นก็ตาม อาจมองได้ว่าการอ้างความเห็นชอบสองชนิดนี้มีจุดแข็งตรงที่อย่างไรเสียก็เป็นการอ้างถึงการตกลงที่เกิดขึ้นจริงหรือดูเหมือนเกิดขึ้นจริง ในทางตรงกันข้าม รอลส์เสนอเกณฑ์เรื่องการตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติ หรือกล่าวให้ตรงยิ่งขึ้นคือ การตกลงที่กระทำโดยพลเมืองในสถานการณ์สมมติแบบหนึ่งที่ตัวเขาจินตนาการขึ้น โดยการถามตนเองว่า หากตัวเขาอยู่ในสถานการณ์ที่ว่านั้น เขาจะตกลงยอมรับสิ่งที่พิจารณานั้น (ซึ่งอาจเป็นหลักการหรือบรรทัดฐานทางจริยธรรมหรือข้อสรุปเชิงบรรทัดฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง) หรือไม่ ทั้งที่ตัวเขาเองอาจไม่เคยอยู่ในสถานการณ์เช่นที่ว่าเลยและจะไม่มีวันได้อยู่ การกล่าวถึงการตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมตินี้จึงดูเหมือนก่อให้เกิดคำถามที่น่างุนงงตามมาว่า จะสามารถสร้างพันธะที่นำไปใช้อ้างความชอบธรรมให้แก่สิ่งที่ถูกตกลงยอมรับนั้นได้อย่างไร? เซเยอร์-แมคคอร์ดี (2000) พยายามอธิบายเรื่องนี้ว่า ความตกลงที่พลเมืองให้ในสถานการณ์สมมตินี้สามารถมีพลังเชิงบรรทัดฐานได้ เมื่อเราคิดถึงข้อเท็จจริงที่ว่า การที่ใครคนใดคนหนึ่งพร้อมที่จะตกลงยอมรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากพวกเขามีเหตุผลที่ดีที่จะทำเช่นนั้น ดูเหมือนให้การสนับสนุนที่มีพลังอยู่พอสมควรแก่สิ่งที่คนเหล่านั้น [จะ] ตกลงยอมรับ แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วพวกเขาอาจไม่ได้มีการแสดงออกใดที่บ่งบอกถึงการตกลงยอมรับเลยก็ตาม และในทางกลับกัน การที่ใครคนใดคนหนึ่งจะไม่ให้ตกลงยอมรับแก่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากพวกเขามีเหตุผลที่ดีที่จะทำเช่นนั้น ดูเหมือนไม่ให้การสนับสนุนอย่างใดทั้งสิ้นแก่สิ่งนั้น แม้ว่าในความเป็นจริงแล้ว พวกเขาอาจมีการแสดงออกที่ดูเหมือนว่าตกลงยอมรับสิ่งดังกล่าวก็ตาม²⁷

²⁶ ดังจะเห็นว่งานอีกหลายชิ้นที่ตามมาในสายนี้ล้วนได้รับอิทธิพลแบบใดแบบหนึ่งจากงานเขียนชิ้นนี้ของรอลส์ทั้งสิ้น ดู R. M. Hare. *Moral Thinking*. (Oxford: Oxford University Press 1981); David Gauthier. *Moral by Agreement*. (Oxford: Clarendon Press 1986)

²⁷ Geoffrey Sayre-McCord. "Contractarianism" in *The Blackwell Guide to Ethical Theory*, Hugh LaFollette (eds.) (Oxford: Blackwell Publishers Inc. 2000), pp. 250, 252

เราอาจเข้าใจเรื่องนี้ได้ชัดขึ้นโดยคิดถึงคนผู้หนึ่งที่สมมติตนเองว่ากำลังได้รับข้อเสนอจ้างงานในอัตราค่าจ้างที่เขาเห็นว่าเหมาะสมกับภาระหน้าที่และความเสี่ยงจากการทำงาน ทั้งยังให้สิทธิประโยชน์ต่างๆที่เหมาะสมกับคุณสมบัติความรู้และประสบการณ์ที่เขา มี คนผู้นี้เห็นว่าข้อเสนอนี้เป็นข้อเสนอที่ดี และเขาจึงมีเหตุผลที่ดีที่จะรับข้อเสนอนี้ ในกรณีเช่นนี้ตามแนวคิดนี้ย่อมถือได้ว่า ข้อเสนอจ้างงานนั้นเป็นข้อเสนอที่มีเหตุผลที่ดีสนับสนุน (justified) ในทางกลับกัน คนผู้เดียวกันนั้นในโลกแห่งความเป็นจริง ได้รับข้อเสนอจ้างงานในอัตราค่าจ้างที่ยุติธรรมและต่ำมากเมื่อเทียบกับภาระหน้าที่และอันตรายที่ต้องเผชิญในการทำงาน คนผู้นี้เห็นว่าข้อเสนอนี้ไม่ใช่ข้อเสนอที่ดี และเขาไม่มีเหตุผลที่ดีที่จะรับข้อเสนอนี้ แต่เนื่องจากความยากจนประกอบกับที่มีครอบครัวต้องเลี้ยงดู ทำให้เขาตกลงทำสัญญาว่าจ้างกับผู้ที่ให้ข้อเสนออย่างหลังนี้ ในกรณีเช่นนี้ ตามแนวคิดนี้ย่อมถือได้ว่า ข้อเสนอจ้างงานนี้ไม่ใช่ข้อเสนอที่มีเหตุผลที่ดีสนับสนุน (unjustified) ถึงแม้ว่าคนที่ว่านี้จะตกลงยอมรับข้อเสนอที่ว่าก็ตาม อนึ่ง ตัวอย่างทั้งสองนี้แท้จริงแล้วเรียบง่ายเกินไปและยังเข้าไม่ถึงความหมายทั้งหมดของการตกลงยอมรับที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติที่รอลส์ใช้ แต่อย่างน้อยก็ให้ภาพในเบื้องต้นว่าเซเยอร์-แมคคอร์ดกำลังพูดถึงอะไรเมื่อเขากล่าวถึงพลังการให้เหตุผลสนับสนุนของการตกลงยอมรับเชิงสมมติชนิดนี้

เกณฑ์ความชอบธรรมชนิดที่รอลส์เสนอนี้ค่อนข้างมีความสลับซับซ้อนและมีวิวัฒนาการที่แบ่งได้เป็น 3 ยุคคือ Rawls 1971, Rawls 1993 และ Rawls 1997 ในยุคแรกคือ Rawls 1971 รอลส์เสนอให้ผู้อ่านของเขาจินตนาการตนเองเป็นตัวแทนที่ถูกส่งไปทำความตกลงกันเพื่อเลือกหลักความยุติธรรม (principles of justice) สำหรับนำมาใช้จัดระเบียบสังคมที่พวกเขาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งเป็นสังคมแบบเสรีประชาธิปไตย²⁸ ในสถานการณ์ของการเลือกนี้ที่รอลส์เรียกว่า สถานะแรกเริ่ม (original position) ตัวแทนทุกคนจะมีสถานะเป็นบุคคลที่เสรีและเท่าเทียมกัน และทุกคนต่างมี *ความเป็นเหตุเป็นผล* (rational) ในความหมายที่ต่างคนต่างสนใจแค่ว่าหลักความยุติธรรมชนิดใดที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ของตนได้สูงสุดตามความพอใจเลือก (preference) ที่ได้จัดอันดับไว้ก่อนหน้านี้ และไม่สนใจว่าผู้อื่นจะได้ประโยชน์มากหรือน้อยกว่าที่ตนจะได้รับ²⁹ นอกจากนี้ ตัวแทนผู้เลือกหลักความยุติธรรมยังไม่ว่าตนเป็นใครอยู่ในสังคม เช่น เป็นสมาชิกของชนชั้นใด มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมแบบใด มีความรู้ความสามารถและพรสวรรค์ติดตัวชนิดใด มีลักษณะทางจิตวิทยาแบบใด ทั้งยังไม่รู้ว่าสิ่งที่ดีที่ตนแสวงหาในชีวิตนั้นคืออะไร รวมทั้งไม่ว่าสังคมที่ตนอยู่มีลักษณะเช่นใดและอยู่ในชั้นใด

²⁸ Rawls. *A Theory of Justice*, p. 11

²⁹ Rawls. *A Theory of Justice*, pp. 142, 143

ของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์³⁰ แต่พวกเขาเข้าใจตรงกันอยู่ข้อหนึ่งว่า มีสิ่งที่ดีอยู่ชุดหนึ่งที่เรียกว่า สิ่งดีปฐมภูมิ (primary goods) ที่ประกอบด้วยสิทธิเสรีภาพ ความมั่งคั่ง รายได้ และพื้นฐานจำเป็นสำหรับความเคารพตนเอง ซึ่งไม่ว่าพวกเขาจะแสวงหาสิ่งที่ดีขึ้นใดในชีวิต พวกเขาก็ต้องการสิ่งดีปฐมภูมินี้เพื่อนำไปใช้ในการแสวงหาสิ่งเหล่านั้น³¹ รอลส์ให้เหตุผลว่า เหตุผลที่สถานการณ์ของการเลือกหลักความยุติธรรมต้องประกอบด้วย ม่านแห่งความไม่รู้ (veil of ignorance) ที่อธิบายมานี้ก็เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวแทนมีความได้เปรียบหรือเสียเปรียบกันในการเลือกหลักความยุติธรรม ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อพวกเขารู้ว่าตนเป็นใคร มีสถานะตำแหน่งอย่างไรอยู่ในสังคม มีพรสวรรค์ใดที่ติดตัวมาตามธรรมชาติ หรือมีความได้เปรียบอย่างไรอยู่ในสังคม รอลส์อ้างว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลผลิตจากความบังเอิญ และจึงเป็นปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องตรงประเด็นทางศีลธรรม ทำให้ต้องถูกป้องกันไม่ให้สามารถมีอิทธิพลต่อหลักความยุติธรรมที่จะนำไปใช้จัดระเบียบของสังคม หลักเหล่านี้ควรต้องถูกเลือกในสถานการณ์ของการเลือกที่เป็นธรรมสำหรับคนทุกคน และเป็นสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้พวกเขาได้เลือกในสิ่งที่สะท้อนตัวตนที่เสรี เสมอภาค และเป็นเหตุเป็นผล และมีสำนึกเรื่องความยุติธรรมของตัวเอง³²

รอลส์อ้างว่าหลักความยุติธรรมที่บุคคลที่จินตนาการตนเองเป็นผู้แทนทุกคนจะเลือกมีสองข้อ ที่เรียกว่า Two Principles of Justice³³ แต่กระบวนการสมมติยังไม่จบเพียงเท่านี้ เมื่อได้หลักความยุติธรรมมาแล้ว เขาขอให้ผู้อ่านจินตนาการต่อไปว่า สมมติว่า ก) เขาคือตัวแทนที่ถูกส่งไปร่วมในที่ประชุมเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ (constitutional convention) เขาจะร่างหลักการและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนี้อย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับหลักความยุติธรรมที่ได้มาสองข้อนั้น จากนั้นสมมติว่า ข) เขาคือตัวแทนผู้ออกกฎหมายในชั้นนิติบัญญัติ เขาจะออกกฎหมายอย่างไรไม่ให้ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ได้มาในขั้น ก) รวมทั้งให้สอดคล้องกับสิ่งที่หลักความยุติธรรมสองข้อเรียกร้องหรืออนุญาตให้ทำได้ และจากนั้นสมมติว่า ค) เขาคือตัวแทนฝ่ายตุลาการที่จะต้องตีความบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเพื่อประเมินความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายต่าง ๆ เขาจะตีความกฎหมายเหล่านั้นอย่างไรให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและสิ่งที่หลักความยุติธรรมเรียกร้องหรืออนุญาต รอลส์อธิบายว่าการตัดสินใจในชั้นถัดลงมาจากการเลือกหลักความยุติธรรมทั้งหมดนี้ต้องอาศัยข้อมูลจำเพาะที่เกี่ยวข้อง

³⁰ Rawls. *A Theory of Justice*, ดูเพิ่มเติม Rawls. *Collected Papers*, pp.118-122

³¹ Rawls. *A Theory of Justice*; ดูเพิ่มเติม Rawls. *Collected Papers*, pp. 78-81

³² Rawls. *A Theory of Justice*, pp. 120-121

³³ Rawls. *A Theory of Justice*; Rawls. *Collected Papers*, p. 153

และมีความสำคัญสำหรับขั้นนั้นๆ เพื่อที่จะสามารถใช้หลักความยุติธรรมที่ได้มาอย่างฉลาดและไม่เอนเอียงเข้าข้างผลประโยชน์ของบุคคลผู้สมมติตนเองเป็นผู้ตัดสินใจหรือบุคคลที่เขาผูกพันด้วย³⁴

รอลส์เชื่อว่าเขาได้ให้คำอธิบายที่ค่อนข้างสมบูรณ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นเงื่อนไขให้ความตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติที่บุคคลให้ในสถานการณ์สมมติของการเลือกหลักความยุติธรรม และผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นถัดมา คือขั้นที่ประชุมเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ ขึ้นตรากฎหมายในสภานิติบัญญัติ และขั้นตีความกฎหมายในสถาบันตุลาการ สามารถนำมาใช้เพื่อให้ความชอบธรรมแก่โครงสร้างพื้นฐานของสังคมที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ (basic structure of the society) ตั้งแต่สถาบันระดับฐานรากที่สุด คือ กฎหมายรัฐธรรมนูญ (ที่ได้มาในขั้นที่ 2) การใช้อำนาจโดยสถาบันต่างๆ ที่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายนี้ ไปจนถึงกฎหมายและนโยบายสาธารณะต่างๆ (ที่ได้มาในขั้นที่ 3) ได้ โดยเมื่อพลเมืองได้หลักความยุติธรรมที่ว่านี้มาแล้ว สิ่งที่เขาแต่ละคนต้องทำคือประเมินโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นอยู่จริงของสังคมของตนว่าจัดสรรสิทธิและหน้าที่พื้นฐาน ตลอดจนแบ่งสรรผลประโยชน์และภาระต่างๆ อันเกิดจากการร่วมมือกันภายในสังคมให้แก่สมาชิกทุกคนของสังคมตามที่หลักความยุติธรรมที่ได้มานี้กำหนดหรืออนุญาตให้ทำได้หรือไม่³⁵ และหากพบว่าเป็นเช่นนั้น ก็จะสามารถสรุปได้ว่าโครงสร้างพื้นฐานของสังคมนั้นมีความชอบธรรม แต่หากไม่ใช่ ก็จะสามารถสรุปได้เช่นกันว่าโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวปราศจากความชอบธรรมเนื่องจากขัดต่อหลักความยุติธรรมที่คนทุกคนจะตกลงยอมรับ

หากข้อเสนอข้างต้นนี้ของรอลส์ประสบความสำเร็จ สิ่งที่มาคือพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยจะมีเครื่องมือหรือเกณฑ์เชิงบรรทัดฐานสำหรับใช้ประเมินความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมของตน ซึ่งรอลส์เห็นว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งเมื่อคิดว่าสังคมเสรีประชาธิปไตยเป็นสังคมที่พลเมืองใช้อำนาจบังคับเหนือกันและกันผ่านโครงสร้างเหล่านี้ เมื่อพวกเขาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเข้าไปออกกฎหมายและดำเนินนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนทั้งหมด³⁶ อย่างไรก็ตาม เราสามารถมองเห็นได้ทันทีว่า จากลักษณะที่เป็นเชิงสมมติของข้อเสนอของรอลส์นี้ ข้อเสนอนี้จะประสบ

³⁴ Rawls. *A Theory of Justice*; Rawls. *Political Liberalism*, pp. 397–8; Rawls. *Collected Papers*, pp. 171–175

³⁵ Rawls. *A Theory of Justice*; Rawls. *Collected Papers*, p. 175

³⁶ Rawls. *Political Liberalism*, p.; Rawls. “Reply to Habermas”, pp. 393–394

ความสำเร็จหรือไม่นั้นต้องขึ้นกับว่า คำบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์ของการเลือกหลักความยุติธรรมและคำบรรยายเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นผู้เลือกหลักความยุติธรรมมีลักษณะที่สามารถทำให้บุคคลที่จินตนาการตัวเองเป็นตัวแทนเลือกหลักความยุติธรรมจะยินยอมให้หลักความยุติธรรมที่เลือกได้มีผลผูกพันกับตัวเขาต่อไปได้อีกหรือไม่ เมื่อพวกเขาถลอกจากการทดลองทางความคิดนี้ และเข้าสู่โลกแห่งความเป็นจริงของสังคมแบบเสรีประชาธิปไตยที่พวกเขาใช้ชีวิตอยู่

ข้อเสนอนี้ของรอลส์ถูกวิจารณ์ว่าล้มเหลวในการทำสิ่งที่กล่าวมานี้ ข้อวิจารณ์เหล่านี้มีหัวใจอยู่ที่ว่า คำบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์แรกเริ่มและบุคคลที่เป็นผู้เลือกหลักความยุติธรรมของรอลส์นั้นมีลักษณะที่เกิดจากการปรุงแต่งของรอลส์เองเป็นส่วนมาก และสะท้อนอคติของรอลส์ที่เชื่อในแนวคิดเรื่องความเป็นผู้กำหนดตนเองทางศีลธรรม (moral autonomy) ตามจริยศาสตร์แบบค่าน้ำหนักเอียน เช่นที่ปรากฏอยู่ในเงื่อนไขเรื่อง *ม่านแห่งความไม่รู้*³⁷ จนทำให้สิ่งที่รอลส์อ้างไม่สามารถโน้มน้าวให้อ่านของเขาที่เป็นบุคคลตัวเป็นๆ ที่มีอัตลักษณ์ผลประโยชน์ ความเชื่อเกี่ยวกับความยุติธรรมที่เป็นเนื้อหาสาระและในแบบที่เฉพาะเจาะจงของตนเชื่อได้ว่า เมื่อพวกเขาออกจากสถานการณ์สมมติและกลับสู่โลกของความเป็นจริงแล้ว หลักความยุติธรรมที่ได้มาจะเป็นหลักที่เขารู้สึกว่าดีที่สุดอยู่อีก และจึงทำให้เขาจะยอมให้หลักที่ว่านี้มีผลผูกพันสำหรับการตัดสินใจในโลกแห่งความเป็นจริงของพวกเขาได้³⁸ แต่เมื่อคำบรรยาย

³⁷ ดูข้อวิจารณ์เหล่านี้ใน Norman Daniels. *Reading Rawls*, (Oxford: Basil Blackwell 1975) โดยเฉพาะ Ronald Dworkin. “The Original Position” และ R. M. Hare. “Rawls’ Theory of Justice”

³⁸ Ronald Dworkin. “The Original Position”. In *Reading Rawls*. Edited by Norman Daniels. Oxford: Basil Blackwell. 1975, p. 16-52 ในทางกลับกัน เซเยอร์-แมคคอร์ด (Sayre-McCord 2000) ชี้ว่ามีเหตุผลที่ดีข้อหนึ่งที่จะใช้สถานการณ์การตัดสินใจสมมติ คือ สถานการณ์การตัดสินใจที่เกิดขึ้นจริงหลายครั้งมีลักษณะที่น่าสงสัยถึงพลังทางศีลธรรมทำให้เราไม่อาจยอมรับได้ว่าข้อสรุปที่ตามมาจากการตัดสินใจเช่นนี้ก่อให้เกิดพันธะผูกพันชนิดที่ชอบธรรมขึ้นได้ เช่น เราอาจลองนึกถึงตัวอย่างของผู้แพ่งสงคราม และต้องยอมตัวเป็นทาสของผู้ชนะเพื่อที่จะไม่ต้องถูกสังหารอย่างทารุณ ในสถานการณ์นี้ผู้แพ่งสงครามมีเหตุผลข้อหนึ่งที่จะให้ความยินยอมแก่การถูกใช้เป็นทาสคือ การไม่ต้องถูกสังหารอย่างทารุณ แต่เหตุผลนี้ไม่อาจถือเป็นเหตุผลที่สร้างความชอบธรรมแก่การกระทำของผู้ชนะสงครามที่บังคับให้ผู้อื่นต้องเป็นทาสได้ (Sayre-McCord. *Contractarianism*, p. 252) ความเป็นไปได้เช่นนี้ทำให้เขาเห็นว่าสถานการณ์การตัดสินใจชนิดที่จะนำมาซึ่งข้อตกลงที่ให้ความชอบธรรมได้ต้องมีลักษณะแบบอุดมคติทางศีลธรรม (idealized) ในระดับหนึ่ง แต่ขณะเดียวกันก็ต้องไม่มีความเป็นอุดมคติจนเกินไป กล่าวคือ แม้จะเป็นสถานการณ์สมมติ แต่ก็ต้องเป็นสถานการณ์สมมติที่มีความสมจริง (realistic) ในระดับหนึ่งเช่นกัน เพราะสถานการณ์ของการตัดสินใจตามที่นักทฤษฎีอธิบายคือสิ่งที่ทำให้ เหตุผล แก่พลเมืองที่จะให้ความยินยอมแก่รัฐรูปแบบใดรูปแบบ

เกี่ยวกับสถานการณ์ของการเลือกหลักความยุติธรรมและลักษณะของบุคคลผู้เลือกหลักมีความเอนเอียงเข้าข้างความเชื่อส่วนตัวของรอลส์เองเช่นนี้แล้วย่อมส่งผลให้หลักความยุติธรรมที่ได้ไม่สามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมที่เป็นที่ยอมรับได้สำหรับคนทุกคนดังที่รอลส์ต้องการ³⁹

ทฤษฎีแบบพันธสัญญาภายหลัง Rawls 1971 ต่างพยายามให้คำบรรยายเกี่ยวกับสองเรื่องนี้ที่ไม่ต้องพบกับข้อวิจารณ์เช่นที่รอลส์ต้องประสบ⁴⁰ ทฤษฎีเหล่านี้อาจแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกดำเนินรอยตามรอลส์โดยเสนอว่าสถานการณ์การตัดสินใจในอุดมคติและบุคคลในอุดมคติควรมีลักษณะเช่นไรที่จะทำให้ข้อสรุปที่ได้จากการตกลงสามารถเป็นที่ยอมรับของคนทุกคนได้ ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งเสนอว่า สถานการณ์การตัดสินใจควรเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

หนึ่ง พวกเขาจึงต้องสามารถมองเห็นเหตุผลที่เป็นไปได้ (plausible) สำหรับการยอมรับจากภายในสถานการณ์การตัดสินใจนั้นด้วย

³⁹ เหตุผลของ Hare คือ ทฤษฎีของรอลส์เริ่มต้นจากสามัญสำนึกที่น่าสงสัยหลายข้อ ขณะเดียวกันรอลส์ก็ได้ “บิตเปื้อน” (rig) เงื่อนไขของสถานะแรกเริ่ม รวมทั้งสมมติฐานต่างๆ เกี่ยวกับคณะตัวแทน เพื่อให้พวกเขาสามารถตกลงกันได้ที่หลักความยุติธรรมชนิดที่รอลส์ต้องการ ทำให้ข้อตกลงที่ได้มานั้นจะมีลักษณะแบบพันธสัญญาที่จริง แต่ลักษณะดังกล่าวก็ไม่สามารถให้พลังสนับสนุนแก่ข้อตกลงที่ได้มานั้น ดู R. M. Hare. “Rawls’ Theory of Justice”. In *Reading Rawls*, pp. 81–107 ดูเพิ่มเติม Robert Nozick. *Anarchy, State, and Utopia*. 1974; John Hart Ely. *Democracy and Distrust*. Cambridge, Mass: Harvard University Press. 1980, p. 53 นอกจากนี้ข้อวิจารณ์ใน *Reading Rawls* แล้ว โปรดดูเพิ่มเติม Samuel Freeman (ed.). *The Cambridge Companion to Rawls*. Cambridge: Cambridge University press. 2003

⁴⁰ อย่างไรก็ดี รอลส์ดูจะมีความเชื่อว่าหากผู้อ่านได้ทดลองจินตนาการตนเองในสถานการณ์สมมติตามที่เขาเสนอ และดำเนินการตามวิธีการแห่งดุลยภาพจากการทบทวนนี้แล้ว พวกเขามีแนวโน้มที่จะได้มาซึ่งข้อสรุปของการใช้เหตุผลเป็นหลักความยุติธรรมแบบเดียวกัน โปรดดู Thomas Nagel. “Rawls on Justice” in *Reading Rawls*, ed. Norman Daniels (Oxford: Basil Blackwell 1975) และ Robert Goodin & Philip Pettit, *A Companion to Contemporary Political Philosophy* (1995) สำหรับคำอธิบายถึงความสำคัญของงานเขียนชิ้นนี้ของรอลส์ และ Norman Daniels. *Justice and Justification: Reflective Equilibrium in Theory and Practice*. (Cambridge, Mass.: Cambridge University Press 1996) สำหรับการวิเคราะห์ถึงเนื้อหาโดยละเอียด ความสำคัญ ประโยชน์ในการนำไปใช้ และปัญหาที่พบของวิธีการของดุลยภาพจากการทบทวน ในบริบทของการอภิปรายปัญหาเรื่องความชอบธรรม งานเขียนชิ้นนี้ของรอลส์มีบทบาทสำคัญมากในการแสดงให้เห็นว่า การตอบปัญหาเรื่องความชอบธรรมจากจุดยืนที่มีลักษณะคล้ายเป็นอุดมคติ (คือจุดยืนในสถานการณ์สมมติที่เป็นธรรมตามที่ทฤษฎีนี้อธิบาย) สามารถให้ผลลัพธ์ที่มีพลังเชิงบรรทัดฐาน แต่ขณะเดียวกันก็เป็นผลลัพธ์ที่สามารถถูกตรวจสอบได้ เป็นเชิงประจักษ์ และเป็นสาธารณะที่คนทุกคนจะสามารถเข้าถึงได้อย่างไร

จริง เช่น ในเวทีอภิปรายและตัดสินใจที่เป็นสาธารณะที่เปิดกว้างและเป็นธรรม⁴¹ และในกลุ่มแรก ก็ยังมีรายละเอียดที่แตกต่างกันอีกว่า บุคคลในอุดมคติผู้ทำการตัดสินใจของพวกเขาสามารถสร้างความชอบธรรมได้ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร บางทฤษฎีอ้างว่าต้องเน้นคุณสมบัติเรื่องความเป็นเหตุเป็นผล (rationality) บางทฤษฎีอ้างว่าต้องเน้นคุณสมบัติเรื่องความมีเหตุผล (reasonableness)⁴² ขณะที่รอลส์ใน Rawls 1993 อ้างว่าต้องมีทั้งคู่

Rawls 1993 ยอมรับว่าคำบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์ในการเลือกหลักความยุติธรรมและเหตุผลในการเลือกรับหลักความยุติธรรมของบุคคลในสถานะนี้ที่เขาให้ไม่อาจเป็นที่ยอมรับของพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยที่มีทัศนะทางอภิปราย ศาสนาและศีลธรรม หรือที่เขาเรียกว่าทัศนะที่ครอบคลุม (comprehensive doctrine) ที่หลากหลายแตกต่างกันได้⁴³ และข้อนี้ทำให้รอลส์ต้องปรับเปลี่ยนข้อเสนอเรื่องการตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติบางส่วน กล่าวคือ เปลี่ยนจากข้ออ้างว่าบุคคลผู้เลือกหลักความยุติธรรมคือผู้มีอำนาจทางศีลธรรมและผลประโยชน์ทางศีลธรรมบางประการที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อแบบค่านี⁴⁴

⁴¹ ตัวอย่างของผู้ที่เสนอแบบแรกเช่น Rawls (1993), Scanlon 1998 ส่วนตัวอย่างของผู้ที่เสนอแบบหลังเช่น Habermas (1990), Benhabib (1994), Gutmann & Thompson (1996), Young (2000)

⁴² เช่น Hobbes (2010), Locke (1987), Gauthier (1986) ส่วนตัวอย่างของผู้ที่เสนอแบบหลังได้แก่ Gutmann & Thompson (1996), Scanlon (1998), Young (2000)

⁴³ เหตุผลของเขาคือ เนื่องจากคำบรรยายเรื่องสถานะแรกเริ่มของเขาได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีทางจริยศาสตร์แบบค่านีที่เขียน ที่มีลักษณะเป็นทฤษฎีจริยศาสตร์ที่ครอบคลุม (comprehensive doctrine) รูปแบบหนึ่งที่แฝงไว้ด้วยสมมติฐานทางอภิปราย เช่น สมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสัดแห่งเหตุผลที่สามารถค้นพบเหตุผลทางศีลธรรมและปฏิบัติตามเหตุผลเหล่านั้นได้ ซึ่งเป็นสมมติฐานที่ชวนให้นึกถึงเหตุผลว่าเป็นสิ่งทางภววิทยาชนิดหนึ่ง และดังนั้นจึงต้องอาศัยยีนทรีย์พิเศษบางชนิดในการรับรู้และเข้าถึง (Rawls 1993, pp. 99-101) และอาจมีผู้ไม่ยอมรับสมมติฐานเช่นนี้ อันจะทำให้พวกเขาไม่ยอมรับในหลักความยุติธรรมที่ได้จากการตัดสินใจ สำหรับตัวอย่างของผู้ที่ไม่ยอมรับสมมติฐานเช่นนี้ เราอาจนึกถึงนักทฤษฎีสายสังคมนิยม เช่น H. A. Prichard, W. D. Ross, John Cook Wilson, E. F. Carritt ต่างมีจุดยืนที่ต่อต้านการกล่าวถึงมนุษย์ในลักษณะของตัวตนที่พิเศษ ตัวตนที่จริงแท้ หรือตัวตนที่สูงกว่า (higher self) ทั้งสิ้น นักปรัชญากลุ่มนี้มีจุดยืนแบบเดียวกันว่า มนุษย์ควรถูกพูดถึงในลักษณะที่เป็นตัวตนชนิดเดียวเท่านั้น คือ ตัวตนเชิงประจักษ์ที่เป็นผู้เลือกที่จะทำดีหรือทำชั่ว ดู E. F. Carritt. *The Theory of Morals*. Oxford: Oxford University Press. 1928, p. 41-2; ดูเพิ่มเติม H. A. Prichard. "Duty and Interest" in *Moral Writing*. Jim MacAdam (ed.). Oxford: Oxford University Press. 2002, pp. 22, 36-9

⁴⁴ Immanuel Kant. "Groundings for the Metaphysics of Morals". in *Kant's Ethical Philosophy*. Trans. and eds. by James Ellington. 3rd Edition, (Indianapolis: Hackett.1993)

มาเป็นข้ออ้างว่าบุคคลผู้เลือกหลักความยุติธรรมคือพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยที่แม้จะยึดถือทัศนะที่ครอบคลุมที่หลากหลายแตกต่างกัน แต่พวกเขาล้วนมีความเชื่อร่วมกันอยู่เป็นนัยเกี่ยวกับคุณค่าทางการเมืองชนิดที่สะท้อนอยู่ในวัฒนธรรมการเมืองแบบรัฐธรรมนูญและจารีตการตีความรัฐธรรมนูญของสังคมประชาธิปไตย⁴⁵ ทำให้เมื่อคนเหล่านี้จินตนาการตนเองในสถานะแรกเริ่ม พวกเขายังสามารถได้ข้อสรุปเป็น *ความเข้าใจเรื่องความยุติธรรมที่เป็นแบบการเมือง* ที่มีเนื้อหาแบบเดียวกันกับหลักความยุติธรรมสองข้อขึ้นมาได้ เพื่อนำไปใช้ให้ความชอบธรรมในลักษณะเดียวกันกับหลักความยุติธรรมเหล่านั้น⁴⁶ และต่อมาใน Rawls 1997 เขาได้ปรับเปลี่ยนข้อเสนออีกครั้งเป็นว่า เมื่อพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยต้องมาวินิจฉัยและตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานของสังคมร่วมกัน พวกเขาควรใช้วิธีการที่เรียกว่า *เหตุผลสาธารณะ* (public reasons) ซึ่งทำโดยการอ้างเฉพาะความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ที่รวมความเข้าใจเรื่องความยุติธรรมแบบเสรีนิยมที่เขาเสนอไว้ใน Rawls 1993 หรืออาจเป็นความเข้าใจแบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเท่านั้น วิวัฒนาการทางความคิดของรอลส์ใน 3 ช่วงนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนจากการมองเกณฑ์เรื่องความชอบธรรมว่าเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลที่เป็นเชิงเนื้อหาสาระ (substantive) มาเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลเชิงกระบวนการ (procedural reason) มากขึ้น ดังจะเห็นว่าในงานชิ้นสุดท้าย จุดเน้นของรอลส์อยู่ที่ *เหตุผลสาธารณะ* ที่เน้นตัวกระบวนการของการใช้เหตุผล มากกว่ารูปแบบของการใช้เหตุผลดังเช่นที่ปรากฏใน Rawls 1971 รอลส์เชื่อว่าเมื่อตระหนักถึงความหลากหลายแตกต่างของทัศนะที่ครอบคลุมที่มีอยู่ในสังคมเสรีประชาธิปไตยและผลของมันแล้ว ก็จะพบว่าแม้แต่เหตุผลเชิงกระบวนการเช่นนี้เท่านั้นที่จะสามารถเป็นที่ยอมรับสำหรับคนทุกคนได้ว่าสามารถให้ผลลัพธ์ที่มีความชอบธรรม หรือผลลัพธ์ที่สามารถนำไปใช้ให้ความชอบธรรมแก่ผลลัพธ์ชนิดอื่นได้ เช่น หลักการหรือบรรทัดฐานทางจริยธรรม⁴⁷

ความเปลี่ยนแปลงนี้มาด้วยกันกับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งคือในงานสองชิ้นหลัง รอลส์ได้หันมาเน้นความสำคัญของ *ความมีเหตุผล* (reasonableness) ของบุคคลผู้มาร่วมกันใช้เหตุผลเพื่อได้มาซึ่งความเข้าใจเรื่องความยุติธรรมมากขึ้นกว่าใน Rawls

⁴⁵ John Rawls. *Political Liberalism*, pp. 93–107 และ “Justice as Fairness: Political not Metaphysical” in *Collected Papers*, (Cambridge, Mass. Harvard University Press 1999), p. 388–414; “The idea of an Overlapping Consensus” in *Collected Papers*, p. 421–447

⁴⁶ Rawls. *Political Liberalism*, pp. 389–390

⁴⁷ Rawls. *Reply to Habermas*, pp. 380–381

1971 ที่เน้นเฉพาะเรื่อง *ความเป็นเหตุเป็นผล* (rationality) ของบุคคลเหล่านี้เท่านั้น โดย รอลส์ยอมรับว่า ความเป็นเหตุเป็นผลอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะนำไปสู่การที่คนทุกคนจะสามารถตกลงยอมรับในความเข้าใจเรื่องความยุติธรรมเดียวกัน สำหรับใช้เป็นพื้นฐานสำหรับให้ความชอบธรรมแก่โครงสร้างพื้นฐานทางสังคมของตนได้ เนื่องจากความเป็นเหตุเป็นผลขาดมิติด้าน “ความอ่อนไหวทางศีลธรรมที่จำเพาะเจาะจงแบบหนึ่งที่จะรองรับให้ [บุคคล] บรรณาณาที่จะมีส่วนร่วมในความร่วมมือชนิดที่เป็นธรรมกับผู้อื่น และเป็นความร่วมมือบนเงื่อนไขที่สามารถคาดหวังอย่างมีเหตุผลให้บุคคลที่เท่าเทียมกันคนอื่นให้การสนับสนุนด้วยได้”⁴⁸ บุคคลที่จะตกลงยอมรับความเข้าใจเรื่องความยุติธรรมจึงต้องเป็นผู้มี *ความมีเหตุผล* ด้วย ซึ่งสำหรับรอลส์คำนี้หมายถึง การพร้อมที่จะเสนอหลักการและมาตรฐานที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นธรรม และสามารถถูกให้เหตุผลสนับสนุนแก่ผู้อื่นได้สำหรับใช้เป็นเงื่อนไขที่เป็นธรรมสำหรับการร่วมมือกันระหว่างคนผู้นั้นและสมาชิกคนอื่น ๆ ของสังคม รวมทั้งการพร้อมที่จะปฏิบัติตามหลักการและมาตรฐานเหล่านี้ หากมีหลักประกันว่าสมาชิกคนอื่น ๆ ของสังคมจะทำแบบเดียวกัน⁴⁹ บุคคลที่เมื่อประสงค์ที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอันเป็นการร่วมมือกับผู้อื่น แต่กลับไม่พร้อมที่จะเสนอหลักการและมาตรฐานทั่วไปสำหรับใช้ระบุว่าสิ่งใดที่ควรเป็นเงื่อนไขที่เป็นธรรมสำหรับความร่วมมือกันนั้นไม่จัดว่าเป็นผู้มีเหตุผล⁵⁰

นักทฤษฎีอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับวิธีที่รอลส์ใช้เสนอว่า สถานการณ์การตัดสินใจชนิดที่สามารถสร้างความชอบธรรมได้ต้องเป็นสถานการณ์การตัดสินใจที่เกิดขึ้นจริงในเงื่อนไขที่เปิดกว้าง เท่าเทียม และเป็นธรรมสำหรับคนทุกคน กล่าวอีกนัยหนึ่ง หลักการ ความเข้าใจ หรือบรรทัดฐานที่จะมีผลผูกมัดบุคคลให้ต้องยอมรับสำหรับนำไปใช้ให้ความชอบธรรมแก่โครงสร้างพื้นฐานของสังคมไม่สามารถได้มาจากการตกลงยินยอมในสถานการณ์เชิงสมมติเช่นที่รอลส์เสนอใน Rawls 1971 และ Rawls 1993 แต่ต้องได้มาจากการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจริงโดยคนตัวเป็นๆ และในเงื่อนไขที่ถูกต้อง เพราะเมื่อนั้นเท่านั้นที่จะสามารถกล่าวได้ว่าผลลัพธ์นั้นคือสิ่งที่พลเมืองให้การตกลงยอมรับด้วยเหตุผลที่ถูกต้องอย่างแท้จริง⁵¹ ลักษณะเด่นของนักทฤษฎีกลุ่มหลังนี้คือ ไม่อ้างในลักษณะใดที่จำเป็นต้องมีอยู่ก่อนในบุคคลที่มาทำความเข้าใจ

⁴⁸ Rawls. *Political Liberalism*, p. 51

⁴⁹ Rawls. *Political Liberalism*, p. 49

⁵⁰ Rawls. *Political Liberalism*, pp. 50, 52

⁵¹ Jurgen Habermas. “Reconciliation Through the Public Use of Reason: Remarks on John Rawls’ *Political Liberalism*” in *Journal of Philosophy*, Vol. 92 (March 1995), pp. 123–6

ยอมรับบรรทัดฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อที่จะสรุปแบบรอลส์ว่า บุคคลที่มีลักษณะเช่นนั้นจะ
 รับบรรทัดฐานแบบใดแบบหนึ่งตามมา (เช่น ความเข้าใจเรื่องความยุติธรรม) หากแต่เห็นว่า
 กระบวนการตัดสินใจต้องเปิดโอกาสให้บุคคลที่มี *ความหลากหลาย* ในแง่ของความเชื่อ อุดม
 คติ คุณค่า ผลประโยชน์ ได้มาค้นหาข้อสรุปเชิงบรรทัดฐานร่วมกัน ที่ทำให้เมื่อบุคคลเหล่านั้น
 สามารถตกลงกันได้ทั้งบรรทัดฐานแบบใดแบบหนึ่ง ก็จะสามารถอ้างได้ว่าบรรทัดฐานดังกล่าวมี
 ความชอบธรรมเนื่องจากให้พื้นที่แก่ความแตกต่างระหว่างบุคคลทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องและ
 ได้รับผลกระทบจากการนำบรรทัดฐานดังกล่าวมาใช้⁵² ซึ่งในแง่หนึ่ง ความคิดนี้ก็สอดคล้องกับ
 งานชิ้นหลังของรอลส์ที่ได้กล่าวมาแล้วด้วย

อย่างไรก็ดี ถึงที่สุดแล้วข้อเสนอเหล่านี้ส่วนหนึ่งไม่พ้นปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้
 คือ สำหรับกลุ่มที่ดำเนินรอยตามรอลส์ในงานสองชิ้นแรก มีความเป็นไปได้สูงที่คำบรรยาย
 เกี่ยวกับสถานการณ์ของการตัดสินใจจะเอนเอียงเข้าข้างแนวคิดแบบใดแบบหนึ่งอยู่ก่อน
 เช่นเดียวกับเหตุผลที่ข้อเสนอเหล่านี้อ้างว่าเป็นเหตุผลที่คนจะเลือกรับหลักการหรือบรรทัดฐาน
 ในสถานการณ์ของการตัดสินใจเหล่านี้ ที่อาจไม่ใช่เหตุผลที่คนทั่วไปมี ซึ่งจะทำให้เกณฑ์ที่ได้ไม่
 สามารถอ้างความชอบธรรมได้ ขณะที่กลุ่มที่ไม่ดำเนินรอยตามรอลส์ บางทฤษฎียังคงเล็ง
 ปัญหาไปไม่พ้นเช่นกัน⁵³ ส่วนทฤษฎีอื่นที่เหลืต้องเผชิญกับคำถามว่า ถ้าไม่ใส่เงื่อนไขที่เป็น
 อุดมคติเข้าไปเลย ก็จะมีโอกาสสูงเช่นกันที่เกณฑ์หรือบรรทัดฐานที่เป็นที่ตกลงยอมรับจะ
 ปราศจากน้ำหนักทางศีลธรรม⁵⁴ ในส่วนต่อไป บทความนี้จะเสนอแนวคิดเรื่องความชอบ
 ธรรมแบบพันธสัญญาที่ดัดแปลงขึ้นโดยอาศัยความคิดเรื่อง “การสามารถให้เหตุผลสนับสนุน
 แก่ผู้อื่นบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้” (Justifiability to others on
 grounds that no one can reasonably reject) จากทฤษฎีจริยศาสตร์เรื่อง *หน้าที่ที่บุคคลพึงมี*

⁵² Jurgen Habermas. *Moral Consciousness and Communicative Action*. 1990_และ Seyla Benhabib. “Deliberative Rationality and Models of Democratic Legitimacy” in *Constellations*. Vol. 1, issue 1. 1994, pp. 26–52 และ Iris Marion Young. *Inclusion and Democracy*. Oxford, New York: Oxford University Press. 2000

⁵³ เช่น ข้อเสนอของ Habermas ใน Habermas 1990 ที่รอลส์วิจารณ์ว่ายังคงเป็นข้อเสนอที่มาจาก
 ระบบความเชื่อทางปรัชญาที่ครอบคลุม (comprehensive doctrine) ชนิดหนึ่ง ทำให้ไม่น่าจะเป็นที่ยอมรับได้
 สำหรับพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยที่คนยึดถือระบบความเชื่อชนิดนี้ที่หลากหลายแตกต่างกัน (รวมถึง
 ผู้ที่ไม่ยึดถือระบบความเชื่อทางปรัชญาใดๆ ด้วย) ดูข้อวิจารณ์อย่างละเอียดใน Rawls. “Reply to Habermas”

⁵⁴ Thomas Scanlon. *What We Owe To Each Other*, (Cambridge, Mass. The Belknap Press of Harvard University Press 1998)

ต่อกันและกัน (What We Owe To Each Other) ของโทมัส สแคนลอน และให้เหตุผลสนับสนุนว่าแนวคิดที่ดัดแปลงขึ้นนี้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่ทฤษฎีพันธสัญญาสองกลุ่มที่กล่าวมาแล้วต้องเผชิญได้อย่างไร

3. แนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญาที่สร้างขึ้นโดยอาศัยความคิดเรื่อง การสามารถให้เหตุผลสนับสนุนแก่ผู้อื่นบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ (Justifiability to others on grounds that no one can reasonably reject)

ที่ผ่านมาได้เห็นแล้วว่าแนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญาต้องประสบกับภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกระหว่างปัญหาสองชนิดคือ หากกำหนดเงื่อนไขของการตกลงยอมรับอย่างเป็นทางการเป็นผลที่เป็นอุดมคติมากเกินไป เงื่อนไขนั้น (รวมถึงข้อสรุปที่ได้) ก็จะถูกชี้ให้เห็นได้ว่ามีอคติเข้าข้างแนวคิดทางศีลธรรมบางเรื่องอยู่ก่อน และจึงไม่อาจเป็นที่ตกลงยอมรับได้สำหรับคนทุกคน แต่หากกำหนดเงื่อนไขที่เป็นอุดมคติไว้น้อยเกินไป ก็จะถูกชี้ให้เห็นได้อีกทางหนึ่งว่าข้อสรุปที่ได้ปราศจากน้ำหนักทางศีลธรรมและจึงไม่อาจนำไปใช้ให้ความชอบธรรมแก่โครงสร้างพื้นฐานของสังคมต่อไปได้ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ในแง่หนึ่งก็ชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการออกจากปัญหาทั้งคู่เช่นกัน คือ แนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญาชนิดที่สามารถปกป้องได้ควรต้องเป็นแนวคิดที่กำหนดเงื่อนไขของการตกลงยอมรับที่เป็นอุดมคติในระดับที่พอเหมาะพอควร ทั้งยังต้องเป็นสิ่งที่คนทั่วไปสามารถเห็นพ้องด้วยได้เมื่อมองจากประสบการณ์การคิดทางศีลธรรมที่พวกเขามีอยู่ บทความนี้เห็นว่าแนวคิดเรื่องความชอบธรรมชนิดนี้สามารถดัดแปลงขึ้นได้จากความคิดเรื่อง “การสามารถให้เหตุผลสนับสนุนแก่ผู้อื่นบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้” ที่เสนอโดยโทมัส สแคนลอน ในหัวข้อต่อไปจะอภิปรายถึงความคิดเรื่องนี้ของสแคนลอนอย่างพอสังเขป

3.1 ความคิดเรื่อง การสามารถให้เหตุผลสนับสนุนบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ (JTO)

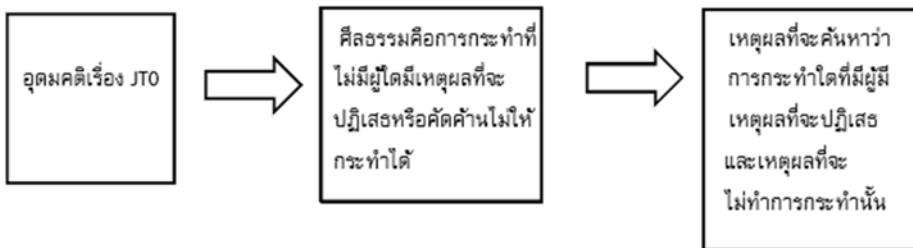
สแคนลอนสรุปหัวใจของความคิดเรื่องนี้ไว้ดังนี้

JTO: การกระทำที่มีผู้ที่มีข้อคัดค้านต่อการยินยอมให้กระทำสิ่งนั้นได้ = การกระทำที่ผิดศีลธรรม

หรือกล่าวให้ตรงและละเอียดยิ่งขึ้นคือ

JTO*: การกระทำที่ *สุดของหลักการ* สำหรับใช้กำกับควบคุมพฤติกรรมที่มีลักษณะแบบทั่วไปสุดใดก็ตามที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้สำหรับนำมาใช้เป็นพื้นฐานให้แก่การตกลง (ที่กระทำร่วมกันโดยทุกฝ่ายมีข้อมูลรองรับและปราศจากการบังคับขู่เข็ญ) ไม่อนุญาตให้กระทำได้ = การกระทำที่ผิดศีลธรรม⁵⁵

สแคนลอนอธิบายว่าความคิดเรื่อง JTO สะท้อนถึงอุดมคติชนิดหนึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่บุคคลต้องการมีกับผู้อื่น คือ อุดมคติเรื่อง JTO ที่สามารถพบได้ในคนแทบทุกคน ที่ลึกๆ แล้วล้วนต้องการที่จะสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันผู้อื่นในสังคมบนพื้นฐานที่คนเหล่านั้นไม่สามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ ตราบใดที่คนเหล่านั้นก็ถูกจูงใจด้วยอุดมคติเรื่องเดียวกันนี้ แต่เมื่อคนมีอุดมคติเรื่อง JTO นี้อยู่แล้ว ย่อมทำให้พวกเขามีเหตุผลที่ดีที่จะรับความคิดเรื่อง JTO ที่กล่าวว่า การกระทำที่ถูกศีลธรรมควรถูกเข้าใจว่าเป็นการกระทำที่ไม่มีผู้ใดสามารถมีข้อคัดค้านต่อการยินยอมให้กระทำสิ่งนั้นได้ (และกลับกัน การกระทำที่ผิดศีลธรรมควรถูกเข้าใจว่าเป็นการกระทำที่มีผู้ที่สามารถมีข้อคัดค้านต่อการยินยอมให้ทำสิ่งนั้นได้) รวมทั้งมีเหตุผลที่ดีที่จะค้นหว่าการกระทำใดคือการกระทำที่คนอื่นสามารถมีข้อคัดค้านที่จะไม่ให้ทำได้ เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงไม่ทำการกระทำนั้น และในขั้นสุดท้าย เมื่อได้ข้อสรุปมาแล้วว่าการกระทำใดที่มีลักษณะเช่นนั้น พวกเขาก็จะมีเหตุผลที่ดีที่จะไม่ทำสิ่งนั้น⁵⁶

สแคนลอนชี้ว่าลักษณะที่กล่าวมานี้ทำให้ความคิดเรื่อง JTO สามารถอธิบายแรงจูงใจในการทำตามหลักการที่ได้จากการตกลงที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติ (ที่เป็นอย่างไรนั้นจะได้อธิบายต่อไปในภายหลัง) ได้ดีกว่าทฤษฎีพันธสัญญาแนวทางอื่นๆ เนื่องจากความคิดนี้ถือว่า

⁵⁵ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 153

⁵⁶ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 153

ในการแสวงหาหลักการที่ถูกต้องนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงเหตุผลคัดค้านของคนอื่นทุกคนไว้ตั้งแต่ในขั้นแรก ทำให้มีความต่อเนื่องอย่างเข้มแข็งระหว่างเหตุผลที่คนหนึ่งจะค้นหาว่าหลักการหรือการกระทำที่ถูกต้องคือสิ่งใด กับเหตุผลที่จะกระทำตามหลักการ/การกระทำนั้น⁵⁷ ซึ่งหากเราเทียบเคียงความคิดเรื่องนี้กับข้อเสนอของรอลส์ก็จะพบว่ามีความได้เปรียบกว่าอย่างชัดเจน เพราะปัญหาของรอลส์คือ เมื่อคนได้หลักความยุติธรรมมาแล้ว แต่เมื่อกลับออกจากสถานการณ์สมมติสู่โลกแห่งความเป็นจริง พวกเขากลับไม่พบว่าตนมีเหตุผลที่จะยอมให้ตนเองถูกผูกมัดให้ต้องกระทำตามหลักดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ยังมีคำถามสำคัญข้อหนึ่งที่สแคนลอนต้องตอบให้ได้ก่อนที่จะสามารถเชื่อได้ว่าความคิดเรื่อง JTO นี้จะสามารถนำมาใช้ตอบปัญหาเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญาได้จริง คือ อาจมีผู้โต้แย้งว่า เขาไม่มีอุดมคติที่ว่านี้อยู่ ในเรื่องนี้สแคนลอนมีคำอธิบายว่าดังนี้:

ประการแรก แน่หนอว่าเขาไม่สามารถคิดเรื่องนี้แทนคนอื่น แต่อย่างน้อยเมื่อเขาตรวจสอบประสบการณ์ทางศีลธรรมของตัวเอง เขาพบว่าเมื่อเขาถามตัวเองว่า การที่การกระทำหนึ่งไม่ถูกต้องนั้นให้เหตุผลอย่างไรแก่เขาที่จะไม่ทำสิ่งนั้น และ “คำอธิบายที่ดีที่สุดของเหตุผลที่ว่านี้ที่ [เขา] สามารถคิดได้คือ การกระทำเหล่านั้นจะนำ[เขา] ไปสู่ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น [....] ชนิดที่ผู้อื่นสามารถคัดค้านอย่างมีเหตุผลต่อสิ่งที่ [เขา] ทำได้ แม้ว่าถึงที่สุดแล้วคนเหล่านั้นอาจไม่คัดค้านสิ่งที่เขาทำเลยก็ตาม”⁵⁸ และโดยหลักการเรื่องความเป็นสากลของข้อวินิจฉัยที่มีเหตุผล ทำให้เขาต้องเชื่อต่อไปด้วยว่า คำวินิจฉัยนี้น่าจะเป็นจริงกับบุคคลอื่นด้วย กล่าวคือ เมื่อคนอื่นถามตัวเองด้วยคำถามแบบเดียวกัน พวกเขาก็น่าจะได้คำวินิจฉัยเดียวกันกับที่เขาได้

ประการที่สอง อุดมคติเรื่องนี้สะท้อนแรงจูงใจทางศีลธรรมที่ค่อนข้างซับซ้อนของคนจำนวนมาก ดังจะเห็นว่า มีหลายครั้งที่คนทำสิ่งที่ถูกต้องโดยมีแรงจูงใจมาจากข้อพิจารณาที่เป็นรูปธรรม เช่น ความคิดว่า “เธอหวังพึ่งฉัน” “เขาต้องการความช่วยเหลือของฉัน” หรือ “การทำเช่นนั้นจะทำให้พวกเขาตกอยู่ในอันตราย” ซึ่งสะท้อนให้เห็นโดยตรงว่าคนเหล่านั้นมีอุดมคติเช่นที่ว่านี้อยู่⁵⁹ และแม้จะมีหลายครั้งที่คนทำสิ่งที่ถูกต้อง เพราะพวกเขารู้สึกถึงพลังของข้อสรุปที่เป็นทั่วไปยิ่งกว่าว่า “เพราะการกระทำอื่นล้วนผิดทั้งหมด” แต่กรณีเหล่านี้ก็มัก

⁵⁷ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, pp. 150, 153–154

⁵⁸ Scanlon. *What We Owe to Each Other*. p. 155

⁵⁹ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p. 156

เป็นกรณีที่เขา/เธออยากทำในสิ่งที่ไม่ควรทำหรือไม่ได้ทำในสิ่งที่ควรทำ ซึ่งเกิดขึ้นในภายหลัง และผ่านการไตร่ตรองมากกว่า สิ่งนี้ชี้ว่า อุดมคติเรื่อง JTO ให้ทั้งเหตุผลเฉพาะหน้าที่จะทำในสิ่งที่อุดมคตินี้บอกแล้ว ยังให้เหตุผลระดับที่สอง (second-order) ที่เราจะใช้ในการกำหนดก่อรูปกระบวนการคิดทางศีลธรรมของเราให้เป็นไปทางที่จำเป็นเพื่อที่จะสามารถคาดหวังให้ผู้อื่นยินยอมให้เราใช้กระบวนการคิดเช่นนั้นได้⁶⁰

ประการที่สาม อุดมคตินี้สามารถอธิบาย *ความสำคัญ* และ *ลำดับความสำคัญ* ที่ต้องมาก่อนคุณค่าอื่นทั้งหมด ของศีลธรรมหรือการกระทำที่ถูกต้องได้ด้วย

สำหรับ *ความสำคัญ* ของศีลธรรม อุดมคติเรื่องนี้สามารถอธิบายได้ว่าที่เรารู้สึกขุ่นเคืองใจเมื่อพบว่าบุคคลอื่นไม่ปฏิบัติตามศีลธรรม และมีทัศนคติในเชิงลบต่อคนเหล่านั้นว่าพวกเขามีข้อบกพร่องอย่างร้ายกาจ เกิดจากการที่เราเห็นว่าคนเหล่านั้นไม่ปฏิบัติตามอุดมคติที่สำคัญชนิดนี้ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ชนิดที่เขาควรมีกับเรา (และผู้อื่น) ที่ควรอยู่ในรูปที่ทุกการกระทำของเขาควรเป็นการกระทำที่คนทุกคนไม่อาจมีเหตุผลที่จะคัดค้านได้

สำหรับ *ลำดับความสำคัญ* ที่ต้องมาก่อนคุณค่าอื่นทั้งหมด ของศีลธรรม อุดมคติเรื่องนี้สามารถอธิบายศีลธรรมให้เข้ากันกับคุณค่าชนิดอื่นๆ ได้ แต่ทั้งนี้ต้องขจัดความเข้าใจผิดที่ฝังรากลึกมาอย่างยาวนานประการหนึ่งทิ้งไปก่อน นักปรัชญานับตั้งแต่พริชาร์ด (H. A. Prichard) ในต้นศตวรรษที่ 20⁶¹ มีแนวโน้มจะแยกว่าศีลธรรมเป็นเรื่องของการเสียสละทำตามหน้าที่เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีคุณค่าเชิงบวก เช่น ประโยชน์ พวงมาด้วยเลยจากการทำเช่นนั้น ทำให้ดูเหมือนว่าถ้าทำตามศีลธรรมแล้วก็จะต้องตัดใจทิ้งคุณค่าชนิดอื่นไปด้วย ทำให้ศีลธรรมดูเป็นภาระ มากกว่าจะเป็นเรื่องน่าชื่นชมยินดี สแคนลอนชี้ว่า ความเข้าใจนี้ผิดพลาด เพราะศีลธรรมมีทั้งมิติด้านลบของการทำตามหน้าที่ และมิติด้านบวกของคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับตอบแทน และเขาเห็นว่าเราสามารถชี้ให้เราเห็นถึงข้อนี้ได้โดยการเปรียบเทียบระหว่างศีลธรรมกับมิตรภาพ

⁶⁰ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, pp. 155–156

⁶¹ H. A. Prichard. “Does Moral Philosophy Rest on a Mistake?”. *Mind*. New Series 21: 81. 1912, H. A. Prichard. “Duty and Interest” in *Moral Writing*. Ed. by Jim MacAdam. (Oxford: Oxford University Press. 2002)

ในกรณีของมิตรภาพ เราสามารถถามได้แบบเดียวกันว่า “ทำไมจึงต้องซื่อสัตย์ต่อมิตร ในเมื่อทำสิ่งนั้นแล้วเราต้องเสียสละสิ่งดีๆ ชนิดอื่นไปด้วย?” แต่สแคนลอนชี้ว่าคำถามนี้ผิด เพราะถ้าเราตอบว่า “เพราะมิตรภาพเรียกร้องให้เราซื่อสัตย์ต่อมิตรของเรา” ก็จะเหมือนเรา ไม่ได้ตอบคำถามเลย แต่ถ้าเราตอบว่า “เพราะการมีมิตรให้ประโยชน์แก่เรา” ก็จะเหมือนเรา ให้คำตอบที่ไม่ตรงอีก เพราะคนส่วนใหญ่มีสำนึกตรงกันว่าคนที่ซื่อสัตย์กับมิตรเพราะเล็งเห็น ถึงประโยชน์ที่จะได้รับกลับมาไม่อาจถือว่าเป็นมิตรที่ดีของใครได้ แต่เมื่อคำถามนี้ผิด เราจึงควร ทิ้งคำถามนี้ไป และพยายามทำความเข้าใจความสัมพันธ์ชนิดที่พบในมิตรภาพระหว่างมิตรชั้น ใหม่จากศูนย์ ซึ่งเขาอ้างว่าเราจะพบว่าแท้จริงแล้ว ความสัมพันธ์ชนิดนี้มีทั้งมิติด้านลบและมิติ ด้านบวกแฝงอยู่ กล่าวคือ มิตรภาพเป็นทั้งการมองเห็นว่า “เพราะมิตรภาพเรียกร้องให้ทำ” เป็นเหตุผลเพียงพอในตัวเองที่จะทำสิ่งหนึ่งให้แก่มิตรแม้ต้องแลกมาด้วยการสละสิ่งที่ดีชนิดอื่น ไปก็ตาม แต่ขณะเดียวกัน มิตรภาพก็นำมาซึ่งผลประโยชน์ชนิดอื่นด้วย เช่น การช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน การสนับสนุนกันระหว่างมิตร ความเพลิดเพลินที่ได้จากการมีมิตรมาใช้เวลาร่วมกัน ฯลฯ⁶² ซึ่งความตระหนักเช่นนี้เอง ที่ทำให้คนมีทัศนคติสองอย่างซ้อนกันอยู่เกี่ยวกับมิตรภาพ คือ ความรู้สึกที่รักมิตรชอบที่ต้องทำในสิ่งที่มิตรภาพเรียกร้องจากตน และความรู้สึกชื่นชมหรือ ยินดีปรีดากับประโยชน์ที่ได้รับจากความสัมพันธ์ชนิดนี้ และในทางกลับกัน เมื่อใดก็ตามที่คน กระทำผิดต่อมิตรภาพ พวกเขามักเกิดความรู้สึกอีกสองแบบตามมาด้วย คือ ความรู้สึกผิด (guilt) ที่ไม่ได้ซื่อสัตย์ต่อมิตรเช่นที่ควรทำ และความรู้สึกสูญเสียเมื่อต้องสูญเสียความสัมพันธ์ ชนิดนี้ไป

สแคนลอนชี้ว่าอุดมคติแบบ JTO ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันคือ เป็นความสัมพันธ์แบบ การตระหนักยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างบุคคล (mutual recognition) ที่ทั้งมีคุณค่าในตัวเอง และน่าดึงดูดใจด้วย

“การอยู่ในความสัมพันธ์ที่ว่ำนี้นี้กับผู้อื่นเป็นสิ่งที่น่าดึงดูดใจในตัวเอง – น่า แสวงหาเพื่อตัวของมันเอง บุคคลผู้มีศีลธรรมจะงดเว้นจากการโกหก ฉ้อโกง ทำ อันตรายหรือกดขี่เอาประโยชน์จากผู้อื่น “เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผิด” แต่สำหรับ

⁶² Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 161

บุคคลเหล่านี้แล้ว ข้อกำหนดเหล่านี้ไม่ใช่แค่คำสั่งเชิงรูปแบบเท่านั้น แต่ยังเป็นแง่มุมต่าง ๆ ของคุณค่าเชิงบวกของวิถีในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นชนิดหนึ่ง”⁶³

สแคนลอนอ้างว่าแง่มุมที่เป็นคุณค่าเชิงบวกของศีลธรรมนี้เราสามารถรับรู้ได้เมื่อคิดถึงในบางกรณีเมื่อเราถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างผิดศีลธรรมหรือยุติธรรม ที่การค้นพบว่าเป็นเช่นนั้นจริงมักก่อให้เกิดความรู้สึกผิด ความรู้สึกท่างเหิน และความสูญเสียบางประการขึ้นแก่เรา ซึ่งเขาอธิบายว่าความรู้สึกสูญเสียที่เกิดขึ้นนี้มีที่มาจากการตระหนักว่าเราได้ฝ่าฝืนข้อกำหนดบางอย่างของความสัมพันธ์ที่มีค่า และอาจรวมถึงการสูญเสียสิ่งที่ดีบางประการที่เราเคยมีหรือเคยได้รับจากความสัมพันธ์นั้นไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเราเชื่อว่าเราได้ร่วมมือกับผู้อื่นที่เป็นสมาชิกของสังคมเดียวกันกับเราบนเงื่อนไขของความร่วมมือบางรูปแบบที่เราคิดว่าไม่มีที่ให้ตำหนิได้ แต่แล้วเรากลับค้นพบว่าแท้จริงแล้ว คนเหล่านั้นมีเหตุผลที่ดีที่จะปฏิเสธไม่ร่วมมือกับเราบนเงื่อนไขนี้ แต่ต้องจำยอม เช่น เกิดจากสภาวะการณ์บางอย่างบังคับ ผลที่ตามมาคือ เราจะไม่สามารถ “มีความรู้สึกสุขใจเช่นที่เคยได้รับความสัมพันธ์ที่ร่วมมือกันระหว่างเรากับคนเหล่านั้นอีกต่อไป และนอกจากนี้ ความหมายของความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลที่เราได้รับตามเป้าหมายจากความร่วมมือนั้นก็ถูกบั่นทอนลงด้วยความคิดที่ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เราได้มาบนเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมสำหรับผู้อื่น”⁶⁴ ซึ่งสแคนลอนอ้างว่าความรู้สึกเช่นนี้สะท้อนว่าลึกๆ เราเองก็ตระหนักดีถึงคุณค่าเชิงบวกและความสำคัญของการอยู่ในความสัมพันธ์ที่สมานฉันท์และเป็นเอกภาพกับเพื่อนร่วมสังคม (และเพื่อนมนุษย์คนอื่น ๆ) ของเราชนิดนี้⁶⁵ แต่นอกจากนี้แล้ว การที่คุณค่า เช่น ความสำเร็จและความสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายของเราสามารถถูกกระทบจากความตระหนักว่าเราได้สิ่งเหล่านี้มาอย่างไม่ถูกศีลธรรม ยังบ่งชี้ถึงความจริงที่สำคัญมากอีกข้อหนึ่งด้วยว่า ภายในคุณค่าชนิดอื่นที่มักเข้าใจกันว่าอยู่ตรงข้ามกับศีลธรรมนั้น แท้จริงแล้วมีศีลธรรมเข้าไปเป็นตัวกำกับแฝงอยู่ตั้งแต่ต้น เพราะไม่เช่นนั้นแล้วการรู้สึกว่าคุณค่าเหล่านี้ลดลงหรือได้รับการกระทบกระเทือนเมื่อเป็นผลจากการทำที่ผิดศีลธรรมก็จะไม่อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ต้น เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงไม่แปลกที่เราจะรู้สึกว่า

⁶³ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 162

⁶⁴ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 164

⁶⁵ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 163

ศีลธรรมมีความสำคัญที่ต้องมาก่อนคุณค่าอื่นๆ เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างศีลธรรมและคุณค่าเหล่านี้ขึ้น⁶⁶

คำอธิบายที่กล่าวมานี้ชี้ว่า ความคิดเรื่อง JTO สามารถอธิบายแรงจูงใจในการทำตามหลักการที่ได้จากการตกลงยอมรับที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติได้อย่างน่าเชื่อถือกว่าคำอธิบายของทฤษฎีแบบพันธสัญญาอื่นทั้งหมด รวมทั้งทฤษฎีของรอลส์ด้วย เนื่องจากนำข้อพิจารณาที่มีความสำคัญสำหรับบุคคลอื่นเข้าไปรวมอยู่ในแรงจูงใจในการค้นหาสิ่งที่ถูกต้องที่มีเหตุผลควรกระทำตั้งแต่ต้น และจึงไม่มีความจำเป็นต้องหาทางอธิบายว่าข้อพิจารณาของคนอื่นจะสามารถเข้ามาอยู่ในกระบวนการตัดสินใจเพื่อเลือกหลักการและการตัดสินใจที่จะทำตามหลักการนั้นในภายหลังให้ยุ่งยากวุ่นวายตามมา เช่นเดียวกับทฤษฎีแบบพันธสัญญาชนิดอื่นๆ⁶⁷ ซึ่งเราสามารถเห็นข้อได้เปรียบนี้อีกครั้งในความคิดเรื่อง *การปฏิเสธอย่างมีเหตุผล* (reasonable rejection) ที่เป็นองค์ประกอบหลักของความคิดเรื่อง JTO

สแคนลอนอธิบายว่า ทฤษฎีแบบพันธสัญญาที่อาศัยความคิดเรื่อง *ความเป็นเหตุเป็นผล* (rationality) เป็นพื้นฐานเพื่อไปสู่การบรรลุข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคคลทุกคนในสถานการณ์การตัดสินใจทั้งแบบสมมติหรือแบบที่เกิดขึ้นจริง ต้องประสบกับปัญหาหลักไม่เข้าค่ายไม่ออกต่อไปนี้: ความคิดเรื่อง *ความเป็นเหตุเป็นผล* เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการที่ดีที่สุดเพื่อบรรลุเป้าหมาย ทำให้การกระทำที่เป็นเหตุเป็นผลขึ้นกับปฏิกิริยาตอบสนองที่จะบุคคลอื่นจะมีกลับมา คำอธิบายแบบพันธสัญญาที่อาศัยความคิดเรื่องนี้เป็นฐานเพื่อค้นหาข้อสรุปว่าการกระทำใดหรือหลักการใดที่สามารถเป็นที่ยอมรับได้ *อย่างเป็นเหตุเป็นผล* สำหรับคนทุกคนที่ได้รับผลกระทบจึงมีลักษณะเป็นการคิดเชิงยุทธศาสตร์เกี่ยวกับศีลธรรม เพราะมุ่งตอบคำถามเชิงยุทธศาสตร์ที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะได้มาซึ่งเป้าหมายที่ต้องการอันได้แก่การตกลงกันได้ที่หลักการบางข้อ? แต่เนื่องจากการคิดหาคำตอบว่าการกระทำใดที่เป็นเหตุเป็นผลมีลักษณะเชิงยุทธศาสตร์ คือขึ้นกับปฏิกิริยาตอบสนองที่เป็นไปได้แบบต่างๆ ของบุคคลอื่นด้วย จึงทำให้การคิดหาคำตอบทางศีลธรรมกลายเป็นเรื่องที่ไม่อาจมีคำตอบที่แน่ชัดได้ เพราะต้องไปขึ้นกับปฏิกิริยาที่คนอื่นจะกระทำกลับมา ซึ่งผู้คิดไม่อาจกำหนดคะแนนที่ว่าจะเป็นอย่างไรได้⁶⁸ สแคนลอนอ้างว่า ถ้ามีหลักการอยู่หลักการหนึ่งที่สามารถทำให้คนทุกคนที่ได้รับผลกระทบ

⁶⁶ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, pp. 160–168

⁶⁷ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, pp. 190–191

⁶⁸ ดูการวิเคราะห์เรื่องนี้ที่ค่อนข้างละเอียดใน Jon Elster, *Ulysses and the Sirens*. Revised edition.

จากหลักการนั้นสามารถมีชีวิตที่ดีขึ้นได้ ขณะที่หลักการทางเลือกอื่นทั้งหมดไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ กรณีเช่นนี้ก็อาจเห็นได้ว่า เป็นสิ่งที่ปัญหาเป็นเหตุเป็นผลสำหรับคนทุกคนที่จะตกลงกันที่หลักการข้อนี้ และทำให้การคิดหาข้อสรุปทางศีลธรรมผ่านคำถามที่ว่า หลักการใดคือหลักการที่ไม่มีผู้ใดเลยสามารถปฏิเสธอย่าง**เป็นเหตุเป็นผล**ได้?” ก็อาจมีคำตอบที่แน่ชัดได้ แต่สถานการณ์ที่พบอยู่เป็นปรกติคือ หลักการส่วนใหญ่ที่มีอยู่ล้วนเป็นหลักการที่ให้ประโยชน์แก่คนในสถานะหนึ่งและทำลายประโยชน์หรือผลกระทบความเสียหายไปให้แก่คนอีกกลุ่มหนึ่ง ทำให้ในกรณีเช่นนี้ คำถามนี้อาจไม่มีคำตอบที่แน่ชัด

ทางหนึ่งที่จะทำให้ได้คำตอบที่แน่ชัดคือต้องเพิ่มรายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวกับสถานการณ์ของการตัดสินใจนั้นเข้าไปในการคิดหาข้อสรุป ซึ่งรวมถึงจิตวิทยาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และทางเลือกทั้งหมดที่คนเหล่านั้นมีอยู่ด้วย แต่วิธีนี้ก็อาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่น่าพึงปรารถนาอีกแบบหนึ่ง คือ เป็นผลลัพธ์ที่ปราศจากน้ำหนักทางศีลธรรม เราสามารถเข้าใจข้อนี้ได้โดยพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้ สมมติว่า เกิดข้อพิพาทขึ้นระหว่างเจ้าของที่ดินผืนที่มีบ่อน้ำแห่งเดียวในละแวกนั้นตั้งอยู่ใกล้กับเพื่อนบ้านที่มีที่ดินอยู่ติดกัน เพื่อนบ้านเหล่านี้มีความต้องการใช้น้ำแต่ไม่มีบ่อน้ำเป็นของตนเอง และต้องพึ่งพาน้ำจากบ่อน้ำของเจ้าของที่ดิน ขณะที่เจ้าของที่ดินมีสิทธิขาดในการตัดสินใจว่าจะแบ่งน้ำในบ่อน้ำของตนให้เพื่อนบ้านใช้หรือไม่ หากถามคำถามว่า หลักการใดคือหลักการที่คู่ขัดแย้งทุกฝ่ายในกรณีพิพาทนี้ไม่สามารถปฏิเสธอย่าง**เป็นเหตุเป็นผล**ได้? คำถามนี้ก็อาจมีคำตอบที่แน่ชัดว่าคือ หลักการใดก็ตามที่เจ้าของที่ดินกำหนดขึ้นเนื่องจากไม่มีเพื่อนบ้านคนใดที่มีเหตุผลที่จะปฏิเสธหลักการนั้นที่เจ้าของที่ดินเสนอ เนื่องจากพวกเขาไม่อยู่ในจุดที่สามารถต่อรองได้อยู่แล้ว และการมีน้ำใช้แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายแพงเล็กน้อยย่อมดีกว่าไม่มีน้ำใช้เลย แต่มีข้อสังเกตที่สำคัญสองประการเกี่ยวกับข้อสรุปนี้ว่า (1) การเพิ่มเงื่อนไขเรื่องการตกลงกันได้อย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลไม่ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใดให้แก่ผลลัพธ์ที่จะได้ เพราะเจ้าของที่ดินอยู่ในสถานะที่สามารถทำให้มันเป็นเรื่องที่ **เป็นเหตุเป็นผล** สำหรับทุกคนที่จะยอมรับเงื่อนไขใดก็ตามที่เขาเสนอ และ (2) ข้อตกลงที่ได้เป็นข้อตกลงที่ปราศจากน้ำหนักทางศีลธรรม เพราะไม่ต่างอย่างไรเลยกับการตัดสินใจแบบตามอำเภอใจของเจ้าของที่ดิน สิ่งนี้ทำให้ทฤษฎีพันธสัญญามีแนวโน้มจะเลือกทางเลือกที่เลวร้ายน้อยกว่า คือ ตัดข้อมูลเฉพาะออกไป แต่ก็ทำให้ต้องกลับไปพบกับปัญหาเดิมที่ว่า คำถามเรื่องหลักการที่ทุกคนสามารถยอมรับได้อย่าง **เป็นเหตุเป็นผล** นี้จะไม่อาจมีคำตอบที่แน่ชัดได้อีก เพราะเป็นไปได้ว่าคำตอบนั้นอาจขึ้นอยู่กับจิตวิทยาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ที่พวกเขามีต่อกันและกัน และความซื่อสัตย์ต่อกัน เป็นต้น

ความคิดเรื่อง JTO ไม่ประสบปัญหานี้เพราะอาศัยความคิดเรื่อง *ความมีเหตุผล* ในการหาข้อสรุปว่าหลักการใดคือหลักการที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธ *อย่างมีเหตุผล* ได้ และความคิดนี้เรียกร้องให้บุคคลต้องมีการวินิจฉัยอย่างเป็นเชิงเนื้อหาสาระว่าหลักการที่ผู้เสนอขึ้น (เช่น เจ้าของที่ดินในตัวอย่างข้างต้น) นั้น มีเหตุผลใดที่สามารถมีผู้ใดนำมาใช้คัดค้านได้หรือไม่ เช่น เพื่อนบ้านอาจมีเหตุผลเรื่องความจำเป็นที่ต้องใช้น้ำ หรือเหตุผลอื่นที่มีน้ำหนักที่สามารถนำมาใช้คัดค้านหลักการที่เจ้าของที่ดินเสนอ รวมทั้งเสนอหลักการใหม่ที่เป็นเงื่อนไขที่ดีกว่า ที่หากเจ้าของที่ดินเองก็มีความต้องการที่จะให้ตกลงกันได้ในเรื่องนี้ด้วย ก็จะสามารถยอมรับ *อย่างมีเหตุผล* ได้⁶⁹

3.2 ความคิดเรื่อง JTO กับปัญหาสองประการของแนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญา

จากที่ผ่านมาจะเห็นว่า ความคิดเรื่อง JTO ไม่ต้องประสบกับปัญหาเรื่องการให้ผลลัพธ์ที่ปราศจากน้ำหนัทางศีลธรรมเพราะจะเห็นว่าแรงจูงใจทางศีลธรรมในการคิดถึงข้อพิจารณาที่มีความสำคัญสำหรับบุคคลอื่นถูกสังเคราะห์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของความคิดนี้ตั้งแต่ในระดับของแรงจูงใจแล้ว สิ่งที่ต้องแสดงให้เห็นต่อจากนี้คือ ความคิดเรื่องนี้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาอีกด้านหนึ่งที่ทฤษฎีแบบพันธสัญญาส่วนใหญ่ต้องประสบหรือไม่ คือ ปัญหาเรื่องการเอนเอียงเข้าข้างแนวคิดทางศีลธรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่ก่อน ที่ทำให้หลักการที่ได้รับจากการตกลงยอมรับที่เป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติตามที่ความคิดนี้อธิบายไว้ไม่สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ความชอบธรรมที่ทุกคนสามารถยอมรับได้ตรงกัน ในส่วนนี้จะอธิบายว่าความคิดเรื่องนี้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาข้อที่สองนี้ได้ โดยยกยูเนสสำคัญในเรื่องนี้อยู่ที่ลักษณะของกระบวนการของ *การปฏิเสธอย่างมีเหตุผล* ที่สแคนลอนอธิบายว่าประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1: พิจารณาวามีหลักการใดบ้างที่อาจนำมาใช้กำหนดในเบื้องต้นว่าอะไรคือการกระทำที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้

ขั้นที่ 2: ประเมินว่าหลักการที่ได้มา เช่น หลักการ ก. ที่อนุญาตให้กระทำสิ่ง ข. ในสถานการณ์ ค. ได้นี้สามารถถูกปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้หรือไม่ โดยพิจารณาว่าการกระทำ ข.

⁶⁹ เช่น อาจเกิดจากเหตุผลที่ว่า หากมีท่าที่ที่แข็งกร้าวเกินไป เพื่อนบ้านอาจร่วมมือกันทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ทำให้เจ้าของที่ดินผู้นี้ใช้ชีวิตลำบากขึ้น เช่น รวมตัวกันปิดทางเข้าออกที่ดิน เป็นต้น (ตัวอย่างของผู้เขียน) (Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 164)

ที่หลักการอนุญาตให้ทุกคนกระทำได้ในสถานการณ์ ค. จะสร้าง ภาวะ ชนิดใดบ้าง ขึ้นแก่บุคคลใดหรือกลุ่มใด

ขั้นที่ 3: พิจารณาว่าข้อคัดค้านที่เป็นไปได้ต่างๆ ที่อาจมาจากคนนั้นหรือกลุ่มนั้นต่อหลักการ ก. สามารถใช้เป็นพื้นฐานเพื่อปฏิเสธหลักการ ก. ได้หรือไม่ โดยเปรียบเทียบกับข้อคัดค้านที่เป็นไปได้ต่างๆ ที่อาจมาจากคนกลุ่มอื่นต่อหลักการทางเลือกชนิดอื่น (เช่น หลักการ ง. จ. ฉ. ฯลฯ) ที่สั่งห้ามการกระทำ ข. ในสถานการณ์ ค. และจึงสร้าง ภาวะ ชนิดอื่นขึ้นแก่บุคคลกลุ่มอื่น⁷⁰

ขั้นที่ 4: หากเทียบกันแล้วพบว่าข้อคัดค้านต่อหลักการ ก. มีความสำคัญมากกว่าข้อคัดค้านต่อหลักการทางเลือก ง. จ. ฉ. ซึ่งไม่สำคัญมากนัก ก็ต้องสรุปว่ามีเหตุผลที่จะปฏิเสธหลักการ ก. และเท่าๆ กับการกระทำ ข. ที่หลักการ ก. อนุญาตให้ทำได้เป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรม เนื่องจากไม่สามารถถูกให้เหตุผลสนับสนุนบนพื้นฐานที่มีผู้สามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้

ในทางกลับกัน หากพบว่าข้อคัดค้านต่อหลักการทางเลือก ง. จ. ฉ. มีความสำคัญมากกว่าข้อคัดค้านต่อหลักการทางเลือก ก. ก็ต้องสรุปว่ามีเหตุผลที่จะปฏิเสธหลักการทางเลือก ง. จ. ฉ. และไม่ปฏิเสธหลักการ ก. และเท่าๆ กับการกระทำ ข. ที่หลักการ ก. อนุญาตให้กระทำได้นั้นไม่ขัดต่อศีลธรรม ด้วยเหตุผลที่การกระทำนี้สามารถถูกให้เหตุผลสนับสนุนบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้⁷¹

คำอธิบายนี้ก่อให้เกิดคำถามหลายข้อ ซึ่งสแคนลอนได้ให้คำอธิบายเพิ่มเติมไว้ดังนี้

ประการแรก ทำไมจึงต้องค้นหา “หลักการ” ที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธได้แทนที่จะค้นหา “การกระทำ” ที่ไม่มีผู้ใดมีเหตุผลสามารถปฏิเสธได้โดยตรง? สแคนลอนชี้ว่า จากประสบการณ์ในการวินิจฉัยทางศีลธรรมของเรา เมื่อเราวินิจฉัยว่าสิ่งหนึ่งถูกหรือผิดศีลธรรมหรือไม่นั้น เราไม่ได้เพียงแค่วินิจฉัยว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิดเท่านั้น แต่เรายังวินิจฉัยด้วยการกระทำนั้นถูกหรือผิดเพราะเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเพราะลักษณะทั่วไปบางอย่างที่การกระทำนั้นมีอยู่⁷² คำว่า “หลักการ” ที่เขาใช้ก็มีความหมายตามลักษณะของการวินิจฉัย

⁷⁰ หลักการทางเลือกเหล่านี้อาจเป็นหลักการที่สั่งห้ามไม่ให้เกิดการกระทำที่กำลังถูกตั้งคำถามนั้น หรือหลักการที่ปรับเปลี่ยนหรือจำกัดขอบเขตของการกระทำให้เบาบางลง เช่น โดยการเพิ่มเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นบางประการเข้าไป (Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p. 205)

⁷¹ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p. 195

⁷² ที่เป็นเช่นนี้เพราะการวินิจฉัยทางศีลธรรมไม่เหมือนกับการวินิจฉัยเกี่ยวกับความงาม ที่บางครั้งเรารู้ได้ว่าสิ่งหนึ่งงาม โดยยังไม่ทันรู้ตัวว่าเหตุผลอะไรที่ทำให้เราดัดสินเช่นนั้น ขณะที่ในการวินิจฉัยทาง

ทางศีลธรรมของคนทั่วไปที่ว่านี้ คือหมายถึงข้อสรุปแบบกว้างๆ เกี่ยวกับสถานะของเหตุผลแบบต่างๆ ที่สนับสนุนการกระทำหนึ่ง ที่กล่าวว่าเหตุผลเหล่านั้นคือเหตุผลเพียงพอที่จะกระทำสิ่งนั้นภายใต้สถานการณ์นั้นๆ⁷³ “หลักการ” จึงทำให้เหตุผลสนับสนุนแก่หลักการหนึ่ง และให้เหตุผลสนับสนุนแก่เหตุผลที่นำมาใช้อ้างนั้นด้วยว่าเป็นเหตุผลที่มีพลังเพียงพอจะหักล้างข้อคัดค้านใดก็ตามที่บุคคลอื่นอาจมีต่อการกระทำที่หลักการนั้นสนับสนุน

ประการที่สอง เราสามารถรู้ได้อย่างไรโดยอาศัยการพิจารณาหลักการที่ได้มาว่าข้อพิจารณาใดสามารถมีสถานะเป็นเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านการกระทำที่หลักการนั้นอนุญาตให้ทำได้? สแคนลอนอธิบายว่า หลักการทางศีลธรรมส่วนใหญ่แม้จะแลดูเป็นคำกล่าวง่ายๆ แต่ก็มีโครงสร้างภายในที่ซับซ้อน เราสามารถทำความเข้าใจหลักการเหล่านี้ได้โดยอาศัยความเข้าใจที่เรามีอยู่ร่วมกันเกี่ยวกับว่าหลักการนั้นมีไว้เพื่อปกป้องคนกลุ่มใด และจากความเสี่ยงหรืออันตรายชนิดใด ในแบบเดียวกับที่เราเข้าใจว่าหลักการทางกฎหมายมีไว้เพื่อปกป้องใคร และจากความเสี่ยงหรืออันตรายชนิดใด สแคนลอนชี้ว่าหลักการทางศีลธรรมส่วนใหญ่ ถ้าไม่ใช่หลักที่เราต่างคุ้นเคยดีอยู่แล้ว ก็คือหลักที่เราสร้างขึ้นใหม่บนพื้นฐานของหลักการเดิมที่เราคุ้นเคยและเข้าใจดีถึงวัตถุประสงค์การมีอยู่ของมัน ตัวอย่างเช่น เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำบางอย่างของนายจ้างต่อลูกจ้าง เราอาจนึกถึงหลักเรื่องการรักษาสัญญา หรือเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการแสดงออกทางการเมือง เราอาจนึกถึงหลักเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งทั้งคู่ต่างเป็นหลักการที่เรารู้ว่ามีไว้เพื่อเหตุผลใด และเพื่อกีดขวางการกระทำ (หรือการอ้างเหตุผลสนับสนุนการกระทำ) ชนิดใด เพราะเรามองเห็นว่า หากการกระทำที่หลักการนั้นห้ามสามารถกระทำได้ ใครบ้างที่จะตกอยู่ในความเสี่ยงและเป็นความเสี่ยงแบบใด การเข้าใจถึงจุดประสงค์ของหลักการและเหตุผลที่ต้องมีหลักการเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถมองเห็นได้ว่าเหตุใดข้อพิจารณาบางข้อสำหรับการกระทำหนึ่ง และการให้ความสำคัญแก่ข้อพิจารณาเหล่านี้ในฐานะเหตุผลเหนือข้อพิจารณาอื่นจึงเป็นสิ่งที่ศีลธรรมอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กระทำ⁷⁴

ประการที่สาม เราสามารถได้ข้อคัดค้านต่อหลักการหนึ่งมาจากที่ใด? สแคนลอนอธิบายว่า เหตุผลคัดค้านต่อหลักการ ทั้งหลักการตั้งต้นและหลักการทางเลือกที่นำมาใช้

ศีลธรรม เราไม่สามารถวินิจฉัยว่าการกระทำหนึ่งดีหรือเลว โดยปราศจากความคิดบางอย่างอยู่ในใจก่อนแล้ว ว่า อะไรคือเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านการกระทำนั้นๆ (Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p. 197)

⁷³ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p. 201

⁷⁴ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, pp. 199–201

เปรียบเทียบ ต้องมาจากผลประโยชน์ของคนทุกคนที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำที่หลักการนั้นอนุญาตให้ทำได้ เพื่อที่จะสามารถเป็นที่ยอมรับสำหรับคนเหล่านั้นได้ แต่เนื่องจากความคิดเรื่องนี้มุ่งแสวงหาข้อสรุปเชิงสมมติที่ได้จากการทบทวนคำถามเกี่ยวกับศีลธรรม ไม่ใช่ข้อสรุปจากการตัดสินใจในสถานการณ์การตัดสินใจที่เกิดขึ้นจริง⁷⁵ คนทุกคนที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้ได้รับผลกระทบเหล่านี้จึงไม่ได้หมายถึงปัจเจกบุคคลเฉพาะรายใดรายหนึ่ง หรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำที่กำลังพิจารณานั้น แต่หมายถึงผู้ใดก็ตามที่อยู่ในสถานะที่จะได้รับผลกระทบจากการกระทำที่หลักการนั้นอนุญาตให้กระทำได้อย่างเป็นการทั่วไป เช่น คนที่ตกอยู่ในสถานะที่หลักการเรียกร้องให้ต้องเสียผลประโยชน์ของตนเองเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น คนที่ตกอยู่ในสถานะที่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น หรือคนที่ตกอยู่ในสถานะที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการให้ความช่วยเหลือนั้น (เช่น ครอบครัว ญาติพี่น้องของคนในสถานะแรก) สแคนลอนเรียกสถานะที่แตกต่างกันที่ตามมาจากข้อเรียกร้องของหลักการนี้ว่า จุดยืนสามัญ (generic standpoints)⁷⁶ ดังนั้น การค้นหาข้อคัดค้านต่อหลักการหนึ่งจึงสามารถได้มาจากเหตุผลที่ตามมากับจุดยืนสามัญเหล่านี้ ซึ่งอาจเรียกได้ว่า เหตุผล

⁷⁵ สแคนลอนให้เหตุผลที่ใช้การคิดทบทวนสมมติที่มุ่งแสวงหาสิ่งที่คนทุกคนจะไม่ (could not) สามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ว่าเป็นเพราะการตกลงกันได้จริงแม้จะเป็นสิ่งที่น่าพึงปรารถนา แต่โดยตัวเองยังไม่อาจเป็นแรงจูงใจให้คนกระทำในสิ่งที่ถูกศีลธรรมได้ ดังจะเห็นว่ามียุทธศาสตร์ที่การกระทำที่ถูกศีลธรรมเรียกร้องให้ต้องสู้กับฉันทามติที่คนทั่วไปมีอยู่ว่า สิ่งใดบ้างที่มีเหตุผลสนับสนุนที่ดีและสิ่งใดบ้างที่ไม่มี ยกตัวอย่างเช่น คนที่ตกเป็นเหยื่อการเอารัดเอาเปรียบของอีกบุคคลหนึ่งอาจเชื่ออย่างเต็มร้อยว่าผลประโยชน์ของตัวเองมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ของผู้ที่เอารัดเอาเปรียบเขา หรือถึงขั้นที่รู้สึกขอบคุณสำหรับส่วนแบ่งอันน้อยนิดที่ตัวเองได้รับ (ซึ่งน้อยกว่าสิ่งที่เขาสมควรได้รับจริงๆ) ข้อเท็จจริงที่ว่าบุคคลนี้ยอมรับการกระทำที่เอารัดเอาเปรียบว่ามีเหตุผลสนับสนุนที่ดี จึงไม่ได้ทำให้เป็นจริงตามมาด้วยว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องทางศีลธรรม (Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p.155)

⁷⁶ Scanlon, *What We Owe to Each Other*, p. 203–2004 อนึ่ง ขอให้เข้าใจว่า การใช้คำว่า “จุดยืนสามัญ” เป็นคำแปลของ “generic standpoints” นี้เพื่อมุ่งให้เป็นภาษาที่กะทัดรัดเท่านั้น เนื่องจากคำนี้ไม่อาจสื่อความหมายที่สำคัญทั้งหมดของคำว่า generic standpoints ที่สแคนลอนใช้ออกมาได้ คำว่า generic standpoints ที่ถูกต้องควรถูกเข้าใจว่าหมายถึงจุดยืนที่เป็นสากลทั่วไปที่คนทุกคนสามารถตกอยู่ในจุดยืนเหล่านั้นได้ ที่เป็นผลมาจากการยอมรับหลักการบางอย่าง เช่น หลักการ ก. อาจทำให้นาย ข. ต้องตกอยู่ใน generic standpoint ของผู้ที่ต้องการรับความช่วยเหลือในสถานการณ์ ค. แต่หลักการ ง. อาจทำให้นาย ข. ต้องเปลี่ยนไปอยู่ใน generic standpoint ของผู้ที่ต้องให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ จ. ก็เป็นไปได้

สามัญ (generic reasons) ⁷⁷ ที่หมายถึงเหตุผลที่ผู้ใดก็ตามที่ตกอยู่ในจุดยืนสามัญจะมีเมื่อเราคิดถึงภาระหรือต้นทุนหรือความสูญเสียบางอย่างที่อาจเกิดกับเขา/เธอจากการกระทำที่หลักการนั้นอนุญาตให้กระทำได้ เหตุผลเหล่านี้อาจได้แก่ เหตุผลที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้ตนได้รับบาดเจ็บทางกาย เหตุผลที่จะสามารถมั่นใจได้ในหลักประกันที่ได้รับก่อนหน้านั้น เหตุผลที่จะสามารถควบคุมสิ่งที่จะเกิดกับร่างกายของตนได้ หรือเหตุผลที่จะให้ความสนใจเป็นพิเศษกับงานที่ตนทำอยู่ก่อนสิ่งอื่นๆ และเหตุผลที่จะให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่ครอบครัวของตน เป็นต้น ⁷⁸ กล่าวโดยรวมๆ เหตุผลสามัญนี้คือเหตุผลที่เราสามารถคิดถึงหรือจินตนาการได้ว่าบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์แบบใดแบบหนึ่งจะมี เมื่อคิดถึงเป้าหมาย ความสามารถหรือเงื่อนไขอื่นๆ ที่คนเหล่านั้นมีอยู่หรือเผชิญอยู่ ⁷⁹ ซึ่งแน่นอนว่ารวมถึงเหตุผลของคนส่วนน้อยที่จะได้รับผลกระทบจากหลักการที่อนุญาตให้คนส่วนใหญ่สามารถทำบางสิ่งได้ด้วย ⁸⁰

ประการที่สี่ เราจะมีเหตุผลที่แน่ใจได้อย่างไรว่าเหตุผลสามัญเหตุผลหนึ่งที่เราเชื่อว่าจะสามารถใช้เป็นพื้นฐานปฏิเสธหลักการอย่างมีเหตุผลได้นั้นเป็นเหตุผลที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้นจริง? สแคนลอนอ้างว่า กระบวนการตัดสินใจนี้ต้องกระทำโดยอาศัยดุลยพินิจและต้องพิจารณาน้ำหนักของเหตุผลสามัญทุกเหตุผลอย่างปราศจากอคติชนิดที่ให้ความสำคัญแก่แนวคิดทางศีลธรรมพื้นฐานเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่ก่อนเรื่องอื่นๆ ทั้งหมด แต่คำตอบนี้ยังไม่เพียงพอ ดุลยพินิจไม่มีความแน่นอนเหมือนกฎ (rules) แต่ถ้าเช่นนั้นดุลยพินิจจะให้เหตุผลที่เราสามารถแน่ใจได้ว่าเกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุดได้อย่างไร

สแคนลอนอธิบายว่า ในการพิจารณา เปรียบเทียบเพื่อตัดสินว่าเหตุผลสามัญใดที่สามารถใช้เป็นเหตุผลปฏิเสธหลักการได้นั้น สิ่งแรกที่ต้องปฏิบัติคือ รวบรวมเหตุผลสามัญที่เป็นไปได้จากทุกจุดยืนสามัญที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากหลักการที่อนุญาตให้กระทำสิ่งอื่นได้มาให้ครบถ้วนที่สุด จากนั้นจึงประเมินว่าในบรรดาเหตุผลเหล่านั้น เหตุผลใดคือเหตุผลที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุด โดยในการทำเช่นนั้นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ ต้องไม่ให้ความสำคัญอยู่ก่อนแก่แนวคิดทางศีลธรรมที่เป็นเนื้อหาสาระเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งสิ้น

⁷⁷ กรณีนี้ก็เช่นเดียวกัน ที่ขอให้เข้าใจว่า การใช้คำว่า “เหตุผลสามัญ” ก็เพื่อให้ได้ภาษาที่กะทัดรัด และไม่ได้ตรงกับความหมายของ generic reasons ทั้งหมด

⁷⁸ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 204

⁷⁹ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 204

⁸⁰ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 205

สแกนลอนอธิบายเรื่องนี้ว่าดังนี้: การใช้เหตุผลทางศีลธรรมเพื่อค้นหาหลักการที่ไม่มีผู้ใดสามารถ ปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้⁸¹ ไม่ได้ใช้แนวคิดเรื่องความถูกต้อง (the right) แบบใดแบบหนึ่งเป็นข้อฐานอยู่ก่อนทั้งสิ้น ทำให้เชื่อได้ว่าข้อสรุปที่ตามมาจากการใช้เหตุผลชนิดนี้คือผลลัพธ์ที่มาจากการใช้ดุลยพินิจวินิจฉัยเพื่อค้นหาว่าในบรรดาเหตุผลสามัญต่าง ๆ ที่อาจใช้เป็นข้อคัดค้านต่อหลักการได้นั้น เหตุผลใดคือเหตุผลที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุด และจึงสามารถนำมาใช้คัดค้านหลักการได้จริง แต่ก็ยอมรับว่ากระบวนการใช้เหตุผลทางศีลธรรมในเรื่องนี้มีลักษณะเป็นองค์รวม (holistic) แม้จะไม่ได้ใช้แนวคิดเรื่องความถูกต้องเป็นข้อฐาน แต่ความคิดนี้ยังคงต้องอาศัยแนวคิดเรื่องนี้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในการทำความเข้าใจเนื้อหาของหลักการที่กำลังพิจารณาอยู่

สมมติเรากำลังพิจารณาหลักการข้อหนึ่งที่กำหนดให้เรามีพันธะที่ต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่กำลังประสบความยากลำบาก กรณีนี้อาจดูเหมือนเป็นกรณีที่ข้อพิจารณาเรื่องความอยู่ดีมีสุขมีแนวโน้มที่จะมีสถานะโดดเด่นกว่าข้อพิจารณาเรื่องอื่น แต่การที่จะอยู่ในสถานะที่สามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้นั้น หมายถึง [เรา] เองจำเป็นต้องมี สิทธิ ที่จะแบ่งปันทรัพยากรที่ผู้ที่กำลังประสบความยากลำบากต้องการให้แก่พวกเขา และยังคงเป็นอิสระจากพันธะใดที่ขัดขวางไม่ให้ [เรา] ทำในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้ความช่วยเหลือที่ว่า ทำนองเดียวกัน การอยู่ในสถานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือไม่ได้หมายความว่า [คนนั้น] มี สิทธิ ที่จะหยิบฉวยทรัพยากรใดก็ตามที่ตนจำเป็นต้องใช้ไปเป็นของตน โดยอาจใช้กำลัง (หากจำเป็น) ดังนั้น การที่จะเข้าใจว่าหลักการที่เสนอให้พิจารณานั้นมีขอบเขตอยู่ตรงที่ใด เราจำเป็นต้องเชื่อไว้ก่อนในแนวคิดเรื่อง สิทธิในการถือครอง (entitlement) บางอย่างอยู่ด้วย⁸¹ (ตัวเอนเป็นของผู้เขียน)

เมื่อเราเข้าใจว่าความคิดนี้แยกแยะระหว่างการวินิจฉัยว่าสิ่งใดคือเหตุผลสำหรับการกระทำในสถานการณ์หนึ่งกับคำวินิจฉัยที่อยู่ในฉากหลังที่ทำหน้าที่ให้ชุดของเหตุผลสำหรับนำมาพิจารณาว่าเหตุผลใดคือเหตุผลที่ดีสำหรับการกระทำหนึ่งตั้งแต่ต้น จึงไม่ยากที่จะทำความเข้าใจความคิดนี้ในประเด็นนี้ว่า การพิจารณาแนวคิดทางศีลธรรมในฐานะเหตุผลที่

⁸¹ Scanlon. *What We Owe to Each Other*, p. 214

สามารถปฏิเสธหลักการได้ ด้วยการพิจารณาแนวคิดทางศีลธรรมในฐานะฉากหลังเพื่อที่จะเข้าใจเนื้อหาและขอบเขตของหลักการหนึ่งให้ชัดเจนขึ้นเพื่อค้นว่าเหตุผลเหล่านั้นอาจได้แก่สิ่งใดบ้างนั้นไม่ใช่สิ่งเดียวกัน การใช้แนวคิดทางศีลธรรมชุดหนึ่งเพื่อเป็นฉากหลังสำหรับเข้าใจหลักการทางศีลธรรมจึงไม่เพียงไม่ใช่สิ่งที่ยอมรับไม่ได้ แต่ยังเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์ เพราะช่วยให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนขึ้นว่าข้อพิจารณาใดที่น่าจะมีน้ำหนักใช้เป็นเหตุผลเพื่อปฏิเสธหลักการเหล่านั้นได้มากที่สุดในการสถานการณ์นั้นๆ โดยปราศจากอคติเข้าข้างข้อพิจารณาข้อใดข้อหนึ่งอยู่ก่อน ในทางกลับกัน ทฤษฎีจริยศาสตร์อื่นที่ไม่ได้แยกการพิจารณาแนวคิดทางศีลธรรมในสองลักษณะที่แตกต่างกันนี้ มีแนวโน้มจะมองว่าแนวคิดทางศีลธรรมเป็นทั้งฉากหลังที่ใช้ทำความเข้าใจสถานการณ์ทางศีลธรรม และเป็นทั้งเหตุผลที่เกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุดในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำที่ถูกต้องในการสถานการณ์นั้น ลักษณะเช่นนี้ทำให้ทฤษฎีเหล่านั้นมีอคติเข้าข้างแนวคิดทางศีลธรรมเชิงเนื้อหาสาระเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตนให้ความสำคัญอยู่แล้วก่อน และมองข้ามความสำคัญของแนวคิดทางศีลธรรมเรื่องอื่นไป ส่งผลให้บุคคลผู้ที่ยึดถือเหล่านั้นจะไม่ถือว่าตนมีเหตุผลที่ต้องใช้ดุลยพินิจวินิจฉัยด้วยตนเอง ในการค้นหาและพิจารณาว่าในบรรดาแนวคิดทางศีลธรรมเชิงเนื้อหาสาระทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องตรงประเด็นกับสถานการณ์นั้น แนวคิดใดมีพลังตัดสินการกระทำที่สุด เพราะพวกเขาสามารถเชื่อตามที่ทฤษฎีที่ตนยึดถืออยู่บอกได้โดยตรง เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่าเมื่อคนทุกคนต่างทำแบบเดียวกันนี้ สิ่งที่จะตามมาคือ ย่อมเป็นไปได้ยากที่พวกเขาจะสามารถตกลงกันได้ว่า ในสถานการณ์หนึ่งๆ ข้อพิจารณาเรื่องใดที่มีน้ำหนักความเกี่ยวข้องสูงสุดที่สามารถนำไปใช้ปฏิเสธหลักการได้ อันจะทำให้สามารถค้นพบได้ว่าหลักการใดคือหลักการที่สามารถถูกปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ และหลักการใดที่ไม่สามารถถูกปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ ข้อเสนอของรอลส์เองก็เป็นเช่นนี้ เนื่องจากเรียกร้องให้บุคคลให้ความสำคัญแก่หลักความยุติธรรมสองข้อก่อนเสมอเมื่อต้องตัดสินเกี่ยวกับความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคม ซึ่งแน่นอนว่าย่อมทำให้ข้อเสนอของเขาไม่อาจเป็นที่ยอมรับได้สำหรับผู้ที่ไม่เชื่อว่าหลักความยุติธรรมสองข้อนี้ต้องถูกให้ความสำคัญเหนือแนวคิดหรือข้อพิจารณาเรื่องอื่นๆ ทั้งหมดก่อนที่จะได้พิจารณาแง่มุมต่างๆ ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจนั้นอย่างครบถ้วน

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าความคิดเรื่อง JTO ที่ปฏิเสธไม่ให้น้ำหนักหรือความสำคัญที่เอนเอียงเข้าข้างแนวคิดทางศีลธรรมที่เป็นเชิงเนื้อหาสาระเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่ก่อนนั้นจึงมีนัยยะที่สำคัญมากต่อการอ้างว่าข้อสรุปที่ตามมาจากการคิดเกี่ยวกับศีลธรรมว่าหลักการใดที่สามารถถูกปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้ และหลักการใดที่ไม่สามารถถูกปฏิเสธได้จะเป็นข้อสรุปที่คนทุกคน

ไม่ว่าจะเชื่อในแนวคิดทางศีลธรรมเชิงเนื้อหาสาระชนิดใดอยู่ก่อนสามารถมองเห็นว่าเป็นสิ่งที่ตนยอมรับอย่างมีเหตุผลได้ และจึงเท่ากับว่าหลักการที่ได้นั้นน่าจะสามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมเสรีประชาธิปไตยได้ดีกว่าเกณฑ์ความชอบธรรมที่เสนอโดยทฤษฎีแบบพันธสัญญารูปแบบอื่น

อย่างไรก็ดี เนื่องจากความคิดเรื่องนี้มีสถานะเป็นความคิดทางจริยศาสตร์ ก่อนจะนำมาใช้จึงจำเป็นต้องถูกดัดแปลงอยู่ในรูปของข้อเสนอทางการเมืองเสียก่อน

3.3 ความคิดเรื่อง JTO กับหลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญา

บทความนี้เสนอว่าความคิดเรื่อง JTO สามารถนำมาใช้ดัดแปลงเป็น หลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญา สำหรับใช้เมื่อพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยต้องมาร่วมกันวินิจฉัยและตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมของตน หลักที่ว่านี้กล่าวว่า

เมื่อใดก็ตามที่พลเมืองต้องนำเสนอทางเลือกในการออกกฎหมายหรือนโยบายอย่างหนึ่งอย่างใด หรือพิจารณาทางเลือกในการออกกฎหมายหรือนโยบายอย่างหนึ่งอย่างใดที่ตนเห็นว่าเหมาะสม พลเมืองเหล่านี้ควรนำเสนอทางเลือกที่ตนเห็นด้วยหรือสนับสนุนให้อยู่ในรูปของหลักการที่อนุญาตให้กระทำในสิ่งที่ทางเลือกนั้นเสนอได้ โดยคำนึงถึงเหตุผลค้ำค้ำหรือโต้แย้งต่อการกระทำนั้นที่เป็นไปได้จากจุดยืนสามัญทุกจุดยืนที่อาจได้รับผลกระทบตามมาจากการกระทำนั้น และพลเมืองผู้อื่นที่ร่วมอภิปรายทางเลือกดังกล่าวก็พึงต้องกระทำในแบบเดียวกัน

จากที่ได้อภิปรายมาให้เห็นแล้วว่า ความคิดเรื่อง JTO มีเหตุผลที่ดีที่เชื่อได้ว่าสามารถเป็นที่ยอมรับของพลเมือง ทุกคน ได้ เนื่องจากการที่ไม่มีอคติเอนเอียงเข้าข้างแนวคิดทางศีลธรรมเรื่องใดอยู่ก่อน ทำให้ความคิดนี้ยินยอมให้แนวคิดทางศีลธรรมที่หลากหลายสามารถถูกนำมาพิจารณาได้อย่างเปิดกว้างและเท่าเทียมมากกว่าหลักความยุติธรรม/ความเข้าใจเรื่องความยุติธรรมของรอลส์ ซึ่งข้อดีนี้ถูกส่งต่อมายังหลักการอภิปรายสาธารณะที่สร้างขึ้นจากความคิดเรื่องนี้ด้วย ทำให้หลักการที่ว่านี้มีพื้นที่ให้แก่ข้อพิจารณาที่หลากหลายจากคนในจุดยืนทั้งหมดที่ได้ผลกระทบสามารถเข้ามามีส่วนตัดสินความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมได้ แต่นอกจากข้อดีที่ว่านี้แล้ว หลักการอภิปรายสาธารณะนี้ยังมีข้อได้เปรียบอื่นอีก คือ

- 1) มีแนวโน้มจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง (non-extremist) และมีเนื้อหาที่

กำหนดได้แน่ชัด เนื่องจากเป็นหลักการที่เรียกร้องให้พลเมืองผู้ต้องการนำเสนอหรือให้เหตุผลสนับสนุนกฎหมายหรือนโยบายอย่างหนึ่งอย่างใดต้องเริ่มต้นโดยรับฟังเหตุผลทุกเหตุผลจากจุดยืนทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาว่ามีเหตุผลอันควรหรือไม่จากจุดยืนเหล่านั้นที่สามารถปฏิเสธสิ่งที่ตนเสนอหรือสนับสนุนนั้นได้ จากนั้นจึงปรับข้อเสนอหรือสิ่งที่สนับสนุนให้อยู่ในรูปที่ไม่สามารถถูกปฏิเสธได้ด้วยเหตุผลเหล่านั้น ลักษณะเช่นนี้ทำให้ไม่ว่าจะมีความเห็นต่างอยู่มากเพียงใด หลักการนี้ยังคงสามารถให้ผลลัพธ์ที่มีพื้นที่ให้สำหรับความเห็นต่างทั้งหมดได้ และ 2) เป็นหลักการที่ให้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับข้อสรุปจากการตัดสินใจศีลธรรมของคนทั่วไป ที่สะท้อนให้เห็นในความเห็นของสาธารณะ (public opinion) ที่คนในสังคมเสรีประชาธิปไตยมีส่วนร่วมในบางเรื่อง

(ก) หลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญากับผลลัพธ์ที่ไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง⁸² และมีเนื้อหาที่กำหนดแน่ชัดได้

หลักการนี้ขอให้เมื่อใดก็ตามที่พลเมืองต้องการเสนอหรือสนับสนุนทางเลือกเชิงกฎหมายและนโยบายบางอย่าง พวกเขาควรสวมบทบาทประหนึ่งว่าตนคือผู้ออกกฎหมายสำหรับคนทุกคน (The Legislator) เพื่อให้มองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมว่าการสวมบทบาทผู้ออกกฎหมายสำหรับคนทุกคนนี้จะมีลักษณะเช่นใดเมื่อนำไปใช้ปฏิบัติจริง ผู้เขียนใคร่ยกตัวอย่างเหตุการณ์เรื่องหนึ่งเพื่อแสดงให้เห็นว่า ลักษณะเช่นใดที่อาจเรียกได้ว่าผู้ออกกฎหมายพยายามตระหนักถึงทุกข้อเรียกร้องและทุกเหตุผลคัดค้านต่อข้อเสนอกฎหมายของตนที่อาจมาจากทุกจุดยืนสามัญที่เป็นไปได้และให้พื้นที่แก่ข้อเรียกร้อง และเหตุผลคัดค้านเหล่านั้นไว้ภายในข้อเสนอกฎหมายของตนด้วย รวมทั้งชี้ให้เห็นว่าเมื่อผู้ออกกฎหมายพยายามทำเช่นนั้นแล้วผลลัพธ์ตามมาเป็นเช่นไร

ในปีค.ศ. 1957 สภาคองเกรสของสหรัฐฯ พยายามผ่านร่างกฎหมายสิทธิพลเมือง (the Brownell Bill) ที่มีเนื้อหาที่สำคัญที่สุดอยู่ที่ส่วนที่สาม (Part III) ที่บัญญัติให้นโยบายแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติต่อคนตามสีผิว (segregation) ที่ใช้อยู่ในมลรัฐทางใต้ที่กีดกันไม่ให้คนผิวดำสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสาธารณูปโภค เช่น โรงเรียนและสถานที่สาธารณะ

⁸² คำว่า “สุดโต่ง” ที่ใช้ในที่นี้มีความหมายที่แคบเฉพาะสำหรับสังคมเสรีประชาธิปไตย ที่ทุกคนต่างตระหนักดีว่าเพื่อนสมาชิกร่วมสังคมของตนมีสิทธิความเชื่อหรือแนวคิดทางศีลธรรมที่ครอบคลุมที่อาจแตกต่างอย่างเป็นตรงข้ามกับลัทธิหรือความเชื่อที่ตนยึดถืออยู่ ทำให้การยืนยันกรณีกฎหมายหรือนโยบายของรัฐต้องเป็นไปในทางที่ตนเห็นว่าถูกต้องสมควรเท่านั้น คำว่า “สุดโต่ง” ตรงนี้จึงมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าห่างไกลจากจุดยืนที่เป็นกลางๆ

รวมไปถึงสวนสาธารณะ สระว่ายน้ำ โรงแรม โรงหนัง ภัตตาคาร และขนส่งมวลชน (รถเมล์) ร่วมกับคนผิวขาว เป็นนโยบายที่ผิดกฎหมายของรัฐบาลกลาง ซึ่งเท่ากับว่าผู้ใดก็ตามที่ฝ่าฝืนโดยยืนยันที่จะปฏิบัติตามนโยบายนี้จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ร่างกฎหมายฉบับนี้มีฝ่ายที่สนับสนุนและฝ่ายที่คัดค้านจำนวนไม่ต่างกันนัก ฝ่ายที่สนับสนุนคือวุฒิสมาชิกสายเสรีนิยมหัวก้าวหน้า นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมือง และประชาชนทั่วไปที่ต่อต้านการเหยียดผิวที่อาศัยอยู่ในมลรัฐขนาดใหญ่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ส่วนฝ่ายที่คัดค้านคือวุฒิสมาชิกสายอนุรักษนิยมและประชาชนในมลรัฐทางใต้ที่ต้องการรักษาวินัยชีวิตแบบดั้งเดิมของตนไว้ รวมถึงวุฒิสมาชิกอีกกลุ่มหนึ่งต่างหากที่เชื่อว่าการที่สภาองเกรสออกกฎหมายเช่นนี้ขัดต่อหลักการแบ่งแยกอำนาจ (separation of powers) ของรัฐธรรมนูญอเมริกันที่มอบอำนาจให้แก่มลรัฐที่จะจัดการกิจการภายในของตนผ่านการทำงานของสถาบันนิติบัญญัติ บริหาร (ผู้ว่าการมลรัฐ) และตุลาการของตนเอง ในกรณีนี้จึงดูเหมือนว่าทั้งสามฝ่ายต่างมีเหตุผลที่รับฟังได้ในระดับหนึ่ง แต่ยิ่งกว่านั้นทุกฝ่ายยังมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้ชนะและต่างมีอำนาจต่อรองที่ใกล้เคียงกัน นักวิเคราะห์ในเวลานั้นเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างแน่นอนคือร่างกฎหมายสิทธิพลเมืองฉบับดังกล่าวจะไม่สามารถผ่านสภาและได้รับการประกาศใช้เป็นกฎหมาย ซึ่งเท่ากับเป็นชัยชนะอีกครั้งหนึ่งของมลรัฐทางใต้ในช่วงเวลาหลายสิบปีติดต่อกัน⁸³

อย่างไรก็ดี ประธานวุฒิสภาในขณะนั้นและวุฒิสมาชิกฝ่ายเสรีนิยมสองสามรายต่างร่วมมือกันอย่างสุดกำลังเพื่อที่จะผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้ให้ได้ และในเมื่อสถานการณ์เต็มไปด้วยความขัดแย้งอย่างแหลมคมเช่นนี้ ทางเดียวที่จะทำเช่นนั้นได้คือหาจุดร่วมบางประการภายในร่างกฎหมายฉบับนี้ที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้ ในขั้นแรก บุคคลเหล่านี้ค้นพบบางส่วนของจุดร่วมดังกล่าวในส่วนของที่สี่ (Part IV) ของร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กล่าวถึงสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (right to vote) ซึ่งฝ่ายมลรัฐทางใต้มีปฏิกิริยาเฉยๆ ไม่ต่อต้าน⁸⁴ แต่

⁸³ ในความเป็นจริง ฝ่ายสนับสนุนของร่างกฎหมายนี้อันได้แก่พันธมิตรที่ประกอบด้วยวุฒิสมาชิกสายเสรีนิยมของพรรคเดโมแครตและรีพับลิกันจากรัฐทางเหนือ และวุฒิสมาชิกที่มีจุดยืนแบบกลางๆ และวุฒิสมาชิกสายอนุรักษนิยมของพรรครีพับลิกันบางส่วนมีคะแนนเสียงมากพอจะผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้ได้ แต่ฝ่ายต่อต้านคือมลรัฐทางใต้มีอาวุธคือการอภิปรายถ่วงเวลาไม่ให้เกิดการลงคะแนนเสียงต่อร่างกฎหมายฉบับนี้ได้ภายในสมัยประชุมสภา (filibuster) ซึ่งเท่ากับว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ต้องตกไป และจะถูกนำเข้ามามีพิจารณาใหม่ได้อีกครั้งเมื่อเปิดประชุมสภาสัปดาห์หน้า

⁸⁴ ท่าทีเช่นนี้เกิดจากที่ฝ่ายนี้ส่วนใหญ่มีจุดยืนแบบรัฐธรรมนูญนิยม (constitutionalist) และรัฐธรรมนูญอเมริกัน (บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 14) บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า พลเมืองอเมริกันทุกคนต้องไม่ถูก “ปฏิเสธหรือลิดรอนสิทธิในการลงคะแนนเสียง” บนพื้นฐานของเชื้อชาติหรือสีผิว ขณะที่รัฐธรรมนูญไม่ได้

จตุรวันนี้ยังไม่พอเพราะฝ่ายมลรัฐทางเหนือต้องการเก็บส่วนที่สามที่เป็นหัวใจของร่างกฎหมายฉบับนี้ไว้ด้วย ขณะที่ฝ่ายมลรัฐทางใต้ต่อต้านส่วนนี้อย่างหัวชนฝา เมื่อเป็นเช่นนี้พันธมิตรที่ต้องการผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้จึงเขียนบทแก้ไขเพิ่มเติม (Jury Trial Amendment) ขึ้นให้บุคคลใดก็ตามที่ถูกฟ้องร้องในข้อหาฝ่าฝืนบทบัญญัติของส่วนที่สามนี้มีสิทธิได้รับการไต่สวนและพิพากษาโดยคณะลูกขุน ซึ่งหมายความว่าหากคนในมลรัฐทางใต้ฝ่าฝืนกฎหมายข้อนี้ก็จะได้รับการไต่สวนและดำเนินคดีโดยคณะลูกขุนที่เป็นคนขาวเช่นเดียวกับตน ทำให้ส่วนที่สามนี้มีเนื้อหาที่อ่อนลงสำหรับฝ่ายมลรัฐทางใต้ แต่บทแก้ไขเพิ่มเติมนี้ก็ยังคงต่อต้านอีกจากฝ่ายมลรัฐทางเหนือที่เชื่อว่าลูกขุนของมลรัฐทางใต้ย่อมไม่ตัดสินให้พลเมืองในมลรัฐของตนผู้ทำผิดบทบัญญัตินี้ต้องรับโทษตามกฎหมายและคงปล่อยตัวพวกเขาไปเหมือนที่เคยปฏิบัติมาในอดีต ซึ่งเท่ากับเป็นการลบล้างสิทธิที่ร่างกฎหมายฉบับนี้มุ่งให้แก่พลเมืองผิวดำในมลรัฐเหล่านั้นโดยปริยาย ขณะเดียวกันฝ่ายมลรัฐทางใต้เองก็ไม่พอใจบทแก้ไขเพิ่มเติมนี้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุผลว่าเป็นหลักประกันที่อ่อนเกินไป เพราะเป็นไปได้ที่ศาลของรัฐบาลกลางอาจหาวิธีหลบเลี่ยงบทบัญญัติของบทแก้ไขเพิ่มเติมนี้ และหากเป็นเช่นนั้นวิถีชีวิตที่ดำเนินมายาวนานร้อยละแปดสิบของพวกตนก็จะถูกทำลายลง

ในท้ายที่สุด ประธานวุฒิสภาและวุฒิสมาชิกฝ่ายเสรีนิยมที่จับมือกันเพื่อผลักดันร่างกฎหมายฉบับนี้ได้ระดมนักกฎหมายมือดีจากทั่วประเทศเพื่อร่างบทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่สองที่คู่ขัดแย้งทุกฝ่ายจะสามารถยอมรับได้ ภายหลังจากที่ได้ร่างกฎหมายมากกว่าสามสิบฉบับ ซึ่งไม่มีร่างใดสามารถใช้ได้เลย นักกฎหมายมือดีผู้หนึ่งของยุคนั้นได้เสนอทางออกคือ ให้เพิ่มย่อหน้าเข้าไปหนึ่งย่อหน้าในบทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับแรก (Jury Trial Amendment) ที่อนุญาตให้ศาลสามารถดำเนินคดีแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของร่างกฎหมายนี้ได้ด้วยข้อหาเรื่องการดูหมิ่นศาล เชิงแพ่ง ทั้งนี้เพื่อให้หลักประกันแก่ฝ่ายมลรัฐทางเหนือว่าศาลสามารถลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้ได้ เพราะการไต่สวนโดยคณะลูกขุนจะทำได้เฉพาะเมื่อเป็นการดำเนินคดีในข้อหาดูหมิ่นศาล เชิงอาญา การกำหนดเพิ่มเช่นนี้จึงเปิดโอกาสให้ศาลของรัฐบาลกลางสามารถเข้ามาดำเนินคดีเอาผิดกับผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติของร่างกฎหมายฉบับนี้ได้ด้วย บทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่สองนี้มีชื่อว่า O'Mahoney's Amendment⁸⁵ และในขั้นสุดท้ายวุฒิสมาชิกอีกรายหนึ่งใน

บัญญัติไว้แต่อย่างใดเกี่ยวกับสิทธิที่ขบวนการสิทธิพลเมืองเรียกร้อง เช่น สิทธิที่พลเมืองผิวดำจะได้รับการปฏิบัติทางสังคมอย่างเท่าเทียม หรือสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างมีเกียรติโดยสังคม

⁸⁵ เนื่องจากการไต่สวนโดยคณะลูกขุนจะใช้ได้ต่อเมื่อเป็นการดำเนินคดีข้อหาดูหมิ่นศาล เชิงอาญา แต่ไม่ใช่ เชิงแพ่ง โดยตามปกติ ในการดูหมิ่นศาล เชิงอาญา ผู้พิพากษาจะลงโทษจำเลยผู้ฝ่าฝืนคำสั่งจำเพาะ

พันธมิตรกลุ่มนี้ได้เสนอบทแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับบทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ (addendum) ที่บัญญัติให้ยกเลิกมาตราหนึ่งของกฎหมายสหรัฐที่ห้ามไม่ให้พลเมืองผิวดำที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่รัฐกำหนดไว้หนึ่งเป็นลูกขุน (วิธีหนึ่งที่มลรัฐทางใต้ใช้กันไม่ให้พลเมืองผิวดำหนึ่งเป็นลูกขุนคือ กำหนดว่าผู้ที่จะเป็นลูกขุนได้ต้องเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ได้ลงทะเบียนไว้กับรัฐ ขณะเดียวกันก็กีดกันทุกวิถีทางไม่ให้พลเมืองผิวดำในมลรัฐของตนสามารถลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง) และบัญญัติใหม่ให้พลเมืองทุกคนที่อายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปสามารถหนึ่งเป็นลูกขุนได้ (ยกเว้นคนที่ไม่รู้หนังสือ คนสมองไม่ปกติและอาชญากรที่ต้องโทษจำคุก) ซึ่งส่งผลให้ร่างกฎหมายสิทธิพลเมืองฉบับนี้กลายเป็นร่างกฎหมายที่ให้ทั้งสิทธิในการลงคะแนนเสียง และสิทธิในการหนึ่งเป็นลูกขุนแก่พลเมืองผิวดำในเวลาเดียวกัน ด้วยการปรับแก้เช่นที่กล่าวมา ทำให้ในที่สุดทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านร่างกฎหมายฉบับนี้ต่างไม่มีเหตุผลอันแรงกล้าที่จะคัดค้านร่างกฎหมายพร้อมบทแก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมดที่กล่าวมาอีกเหมือนเช่นในตอนแรก เนื่องจากมลรัฐทางเหนือได้ร่างกฎหมายที่ทั้งให้สิทธิในการลงคะแนนเสียงและสิทธิในการหนึ่งเป็นลูกขุนสำหรับพลเมืองผิวดำ พร้อมทั้งได้หลักประกันเป็นอำนาจของศาลรัฐบาลกลางในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนด้วยข้อหาการหมิ่นอำนาจศาล เชิงแพ่ง ส่วนมลรัฐทางใต้ไม่คัดค้านเรื่องสิทธิในการลงคะแนนเสียงตั้งแต่ต้น และได้รับหลักประกันเป็นสิทธิของผู้ฝ่าฝืนที่จะได้รับการไต่สวนโดยลูกขุน เช่นเดียวกับฝ่ายที่ต้องการรักษาหลักการแบ่งแยกอำนาจที่ได้หลักประกันเรื่องการไต่สวนโดยลูกขุนเช่นเดียวกัน ผลก็คือ ร่างกฎหมายพร้อมทั้งบทแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้สามารถผ่านสภาและได้รับการประกาศใช้เป็นกฎหมาย⁸⁶

ตัวอย่างที่ยกมานี้ให้แง่คิดที่น่าสนใจหลายประการที่ล้วนมีนัยยะที่สนับสนุนหลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญา *ประการแรก* เมื่อได้ก็ตามที่พลเมืองหรือตัวแทนทางการเมืองของพลเมืองสวมบทบาทเป็นผู้ออกกฎหมายสำหรับคนทุกคน ผลลัพธ์ที่ตามมาจะไม่

ของศาล ส่วนในการดูหมิ่นศาลเชิงแพ่ง จุดมุ่งหมายจะต่างไปคือ ผู้พิพากษาจะไม่ลงโทษจำเลยโทษฐานละเมิดคำสั่งศาล แต่จะบังคับให้จำเลยต้องเชื่อฟังคำสั่งศาลในอนาคต โดยถ้าจำเลยไม่เชื่อฟัง ศาลสามารถตัดสินว่าจำเลยดูหมิ่นศาลเชิงแพ่ง และกักตัวจำเลยไว้จนกว่าจะยอมเชื่อฟังได้ แล้วจึงค่อยปล่อยตัวจำเลยให้เป็นอิสระ แต่เมื่อเป็นเช่นนี้เท่ากับไม่จำเป็นต้องมี jury trials นักกฎหมายที่เสนอทางออกนี้ให้เหตุผลสนับสนุนวิธีการนี้ว่า เหตุที่ร่างกฎหมายสิทธิพลเมืองปีค.ศ. 1957 มาถึงทางตันก็เพราะร่างกฎหมายฉบับนี้พิจารณาเฉพาะการดำเนินคดีดูหมิ่นศาล เชิงอาญา เพียงอย่างเดียว แต่ถ้าเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการดูหมิ่นศาลเชิงแพ่งเข้าไป ก็จะสามารถฝ่าทางตันได้

⁸⁶ Robert A. Caro. *The Years of Lyndon Johnson: Master of the Senate*. (New York: Vintage Books, 2002), pp. 944-989

อาจเป็นข้อเสนอที่สุตโต่งไปในทางใดทางหนึ่งได้ เพราะก่อนที่จะได้มาซึ่งข้อเสนอ นั้น ผู้ออกกฎหมายต้องพิจารณาเหตุผลคัดค้านที่เป็นไปได้ทั้งหมดและเตรียมหาทางรับมือกับเหตุผลเหล่านั้นไว้ในกฎหมายที่ตนเสนอแล้ว ซึ่งเท่ากับว่ากฎหมายนั้นจะไม่อาจมีลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อคนในจุดยืนใดจุดยืนหนึ่ง แต่กลับไม่รับฟังและไม่ให้นำหนักเลยกับข้อโต้แย้งหรือเหตุผลคัดค้านที่เป็นไปได้จากคนในจุดยืนเหล่านั้น

ประการที่สอง เมื่อใดก็ตามที่พลเมืองหรือตัวแทนทางการเมืองของพลเมืองสวมบทบาทเป็นผู้ออกกฎหมายสำหรับคนทุกคน โดยพยายามค้นหาข้อเสนอที่ทุกฝ่ายไม่อาจมีเหตุผลที่จะปฏิเสธได้นั้น ผลลัพธ์ที่ได้ย่อมต้องมีเนื้อหาที่กำหนดแน่ชัดได้ เนื่องจากสิ่งนี้คือเงื่อนไขจำเป็นที่ต้องรู้ก่อนที่จะรู้ว่าเหตุผลคัดค้านต่อเนื้อหาอื่นๆที่อาจเป็นไปได้ทั้งหมดคือเหตุผลใด

ประการสุดท้าย ขณะที่การได้มาซึ่งข้อเสนอที่คนทุกคนพอใจในสถานะที่ทุกฝ่ายมีความเห็นเชิงบรรทัดฐานที่แตกต่างกันอย่างรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่อาจเกิดขึ้นได้หรือเกิดขึ้นได้น้อยมาก แต่การได้มาซึ่งข้อเสนอที่ทุกฝ่ายไม่มีเหตุผลที่ดีพอที่จะปฏิเสธได้นั้นเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ หากสามารถรู้ว่าเหตุผลคัดค้านที่เป็นไปได้นั้นคือเหตุผลใดบ้างและพบวิธีที่จะตอบสนองต่อเหตุผลเหล่านั้น

อาจมีผู้สงสัยว่า ไม่มีทางเป็นไปได้เลยหรือที่หลักการอภิปรายสาธารณะที่เสนอนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สุตโต่งไปทางใดทางหนึ่ง? เหตุผลหนึ่งที่ทำให้หลักการนี้นำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีลักษณะเช่นที่ว่ามันได้คือ เมื่อเหตุผลที่มีความเกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุดที่สามารถใช้ปฏิเสธหลักการได้เป็นเหตุผลที่สุตโต่งในแง่ที่ไม่มีพื้นที่ให้แก่แนวคิดทางศีลธรรมเชิงเนื้อหาสาระที่แตกต่างชนิดอื่นอยู่เลยตั้งแต่ต้น แต่ความคิดเรื่อง JTO ไม่ให้ความสำคัญกับแนวคิดทางศีลธรรมเชิงเนื้อหาสาระเรื่องใดทั้งสิ้นอยู่ตั้งแต่ต้น จึงทำให้เหตุผลทางศีลธรรมใดก็ตามไม่อาจมีน้ำหนักแบบเบ็ดเสร็จสมบูรณ์จนกระทั่งสามารถปิดกั้นเหตุผลอื่นทั้งหมดออกไปได้ เพราะแม้แต่เหตุผลที่ดีจะมีน้ำหนักมาก เช่น ความเดือดร้อนจำเป็นของคนที่ยากจนที่สุดในสังคม เหตุผลเหล่านี้ก็ต้องถูกนำมาถ่วงน้ำหนักระหว่างประโยชน์กับต้นทุนความสูญเสียจะเกิดแก่บุคคลในจุดยืนอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้นตามความคิดเรื่องนี้ ซึ่งเท่ากับว่าเหตุผลเหล่านั้นแม้ดูเหมือนมีแนวโน้มที่จะปิดกั้นเหตุผลอื่นอยู่ในตอนแรก แต่เมื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาหลักการและเหตุผลปฏิเสธหลักการ กระบวนการที่ว่ามันก็สามารถป้องกันไม่ให้เหตุผลเหล่านั้นนำไปสู่ผลลัพธ์ชนิดที่สุตโต่งไปทางใดทางหนึ่งได้อยู่นั่นเอง

(ข) หลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญากับผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับข้อสรุปจากการตัดสินทางศีลธรรมของคนทั่วไป

ในส่วนนี้จะอ้างเหตุผลเพื่อแสดงให้เห็นว่าหลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญาสามารถให้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับข้อสรุปจากการตัดสินทางศีลธรรมของคนทั่วไปได้ โดยเมื่อนำหลักการนี้ไปทดลองใช้กับกรณีหนึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาในทศวรรษที่ 1930 จะพบว่าหลักการนี้ให้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับความเห็นสาธารณะที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในช่วงเวลานั้นที่ว่า ลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรมมีสิทธิรวมตัวเป็นสหภาพและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อต่อรองให้นายจ้างปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม รวมถึงการนัดประท้วงหยุดงานได้โดยไม่ผิด⁸⁷ ความเห็นสาธารณะเรื่องนี้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สำคัญครั้งหนึ่งของสหรัฐอเมริกาเนื่องจากเพียงไม่กี่ทศวรรษก่อนหน้านี้ ทั้งรัฐบาลและพลเมืองอเมริกันส่วนใหญ่ยังคงมองขบวนการเคลื่อนไหวด้านแรงงานด้วยสายตาที่หวาดระแวงและเกลียดชัง⁸⁸ และนับจากที่ความเห็นสาธารณะนี้เริ่มลงหลักปักฐานในสังคมอเมริกันแล้ว ก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกเลยจนกระทั่งเกิดการสะตุครั้งใหญ่อีกครั้งในทศวรรษที่ 1980⁸⁹

กฎหมายฉบับหนึ่งที่มีบทบาทอย่างสูงในการก่อรูปความเห็นสาธารณะนี้มีชื่อว่า กฎหมายวากเนอร์ (The Wagner Act) ที่ผ่านสภาคองเกรสในปีค.ศ. 1935 กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้นายจ้างต้องปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงาน เช่น ค่าแรงขั้นต่ำ ชั่วโมงการทำงานสูงสุด สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ฯลฯ และให้สิทธิแก่ลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรมที่จะรวมตัวเป็นสหภาพเพื่อต่อรองกับนายจ้าง เราอาจลองสมมติสถานการณ์ของการอภิปรายสาธารณะที่กระทำโดยพลเมืองอเมริกันเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับนี้ก่อนที่จะผ่านสภาหรือในการทำประชาพิจารณ์ หากพลเมืองผู้หนึ่งต้องการสนับสนุนร่างกฎหมายฉบับนี้ และเขาตระหนักว่ามีพลเมือง

⁸⁷ การกล่าวเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่าคนอเมริกันส่วนใหญ่มีจุดยืนที่สนับสนุนสหภาพและการประท้วงหยุดงาน (แม้จะมีบางมลรัฐและบางชุมชนที่คนแสดงออกถึงการสนับสนุนที่วุ่น ๆ เช่น จัดหาสิ่งของอำนวยความสะดวกให้แก่แรงงานที่หยุดงานประท้วง) แต่หมายความว่า ถึงแม้จะมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับสหภาพแต่คนเหล่านั้นต่างยอมรับว่าแรงงานมีความชอบธรรมในระดับหนึ่งที่จะรวมตัวและทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อกดดันนายจ้างให้ดูแลผลประโยชน์ของแรงงานอย่างเป็นธรรมมากขึ้น ดู Anthony Badger. *The New Deal: The Depression Years, 1933-1940*. (Chicago: Ivan R. Dee 1989), p.137

⁸⁸ Irving Bernstein. *The Turbulent Years: A History of the American Worker, 1933-1941* (Houghton Mifflin: Boston 1969)

⁸⁹ Graham K. Wilson. *Unions in American National Politics*. (Macmillan: London 1979)

คนอื่นอีกจำนวนมากที่ไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับนี้ พลเมืองผู้นี้สามารถสวมหมวกมองของผู้ออกกฎหมายสำหรับคนทุกคน และทำในสิ่งต่อไปนี้:

- 1) ค้นหาว่ามีหลักการใดบ้างที่อนุญาตให้แรงงานสามารถรวมตัวเป็นสหภาพและเรียกร้องให้นายจ้างขึ้นค่าแรง ซึ่งอาจเป็นหลักการที่กล่าวว่า

หลักการ ก.: ปังเจกบุคคลมีสิทธิรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองกับปังเจกบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีทรัพยากรจำนวนมากกว่าและมีอำนาจกำหนดการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของตนได้ และสามารถดำเนินการได้อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเรียกร้องให้ฝ่ายหลังจัดสรรปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการมีคุณภาพชีวิตขั้นต่ำของตนในปริมาณที่เพิ่มขึ้นได้ ตราบใดที่การกระทำนั้นไม่สร้างความรุนแรงและความเสียหายรุนแรงให้แก่ปังเจกบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- 2) ค้นหาว่ามีจุดยืนสามัญใดบ้างที่จะได้รับผลกระทบจากหลักการข้อนี้ และอะไรคือเหตุผลสามัญที่มากับจุดยืนเหล่านี้ที่อาจใช้ปฏิเสธหลักการ ก. ได้ ซึ่งจะพบว่ามีเหตุผลต่อไปนี้

- (นายจ้าง) การสูญเสียรายได้จำนวนมากจากการที่ต้องหยุดทำการผลิตเป็นระยะเวลาหนึ่ง
- (ลูกจ้างที่เป็นสมาชิกสหภาพ) การถูกจำกัดโอกาสที่จะใช้วิธีรุนแรง เช่น ปิดโรงงาน ทำลายเครื่องจักรเพื่อเพิ่มแรงกดดันต่อนายจ้าง รวมทั้งเพื่อเพิ่มขนาดผลกระทบต่อบุคคลทั่วไปที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในทางที่จะทำให้การหยุดงานประท้วงจบได้เร็วขึ้น
- (ลูกจ้างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพ) การถูกบังคับให้หยุดทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง (เช่น เมื่อสหภาพบุกเข้ายึดหรือทำลายเครื่องจักรที่ใช้ทำการผลิต)
- (ผู้บริโภค/บุคคลทั่วไป) การไม่มีสินค้าอุปโภคบริโภคใช้ หรือ ถูกตัดสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า

- 3) ค้นหาหลักการทางเลือก เช่น

หลักการ ข.: ปัจเจกบุคคลมีสิทธิรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองกับปัจเจกบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีทรัพยากรมากกว่าและมีอำนาจกำหนดการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของตนได้ และสามารถดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเรียกร้องให้ฝ่ายหลังจัดสรรปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการมีคุณภาพชีวิตขั้นต่ำของตนในปริมาณที่เพิ่มขึ้นได้ หากการกระทำนั้นทำให้ฝ่ายหลังไม่ต้องสูญเสียรายได้เป็นมูลค่าสูงกว่าประโยชน์ที่ปัจเจกบุคคลในกลุ่มแรกจะได้รับจากการทำเช่นนั้น

4) ทำแบบเดียวกับในข้อ 2) ซึ่งจะพบว่าเหตุผลที่อาจใช้ปฏิเสธหลักการ ข. ได้แก่ เหตุผลต่อไปนี้

- (นายจ้าง) การสูญเสียรายได้จำนวนมากจากการที่ต้องหยุดทำการผลิตเป็นระยะเวลาหนึ่งเนื่องจากหลักการนี้ยินยอมให้สหภาพประท้วงหยุดงานได้ ตราบใดที่รายได้ที่นายจ้างไม่ต้องสูญเสียรายได้เกินกว่าประโยชน์ที่ลูกจ้างจะได้รับ
- (ลูกจ้างที่เป็นสมาชิกสหภาพ) การถูกจำกัดโอกาสที่จะต่อรองกับนายจ้างเนื่องจากหลักการนี้ไม่ยินยอมให้ลูกจ้างประท้วงหยุดงานในกรณีที่จะทำให้รายได้ที่นายจ้างต้องสูญเสียสูงกว่าประโยชน์ที่ลูกจ้างจะได้รับ
- (ลูกจ้างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพ) การถูกบังคับให้ต้องหยุดงานและจึงเสียรายได้จากความขัดแย้งด้านแรงงานที่ตัวเองไม่ได้ก่อ (แต่มีโอกาสเกิดน้อยกว่าเมื่อเทียบกับหลักการ ก)
- (ผู้บริโภค/บุคคลทั่วไป) การถูกบังคับให้ไม่มีสินค้าอุปโภคบริโภคหรือสาธารณูปโภคพื้นฐานใช้จากความขัดแย้งด้านแรงงานที่ตัวเองไม่ได้ก่อ (แต่มีโอกาสเกิดน้อยกว่าเมื่อเทียบกับหลักการ ก.)

5) ค้นหาหลักการทางเลือกอื่นเพิ่มเติม และการทำแบบเดียวกับในข้อ 2) ข้ำ

6) พิจารณาเหตุผลสามัญที่มากับจุดยืนสามัญที่ได้รับรวบรวมมาว่าสามารถปฏิเสธหลักการ ก. ได้หรือไม่ ซึ่งจะพบว่า

- เหตุผลเรื่องการสูญเสียรายได้ของนายจ้างเป็นเหตุผลที่รับฟังได้ในเบื้องต้น (prima facie)

- เหตุผลเรื่องการถูกปิดโอกาสที่จะใช้ความรุนแรงของลูกจ้างที่เป็นสมาชิกสหภาพเป็นเหตุผลที่รับฟังได้น้อยกว่าเหตุผลแรกและจึงสามารถตัดทิ้งไปได้
- เหตุผลเรื่องการถูกบังคับให้หยุดงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างเป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักรับฟังได้
- เหตุผลเรื่องการถูกบังคับให้ไม่มีสิทธิค่าอุปโภคบริโภคหรือสาธารณูปโภคพื้นฐานใช้เป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักรับฟังได้ กระนั้นก็ตาม เหตุผลข้อที่สามและสี่นี้จะมีน้ำหนักและความเกี่ยวข้องตรงประเด็นลดลงหากรัฐบาลจัดทำโครงการจ้างงานชั่วคราวสำหรับแรงงานที่ถูกบังคับให้ต้องหยุดงานและเสียรายได้ รวมทั้งจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคและสาธารณูปโภคส่วนที่รัฐผลิตได้ให้แก่ผู้บริโภคและผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นการชั่วคราว ซึ่งแนวทางรับมือนี้อาจถูกนำไปเขียนเพิ่มเติมท้ายหลักการ ก. ว่า “เมื่อรัฐบาลให้ความช่วยเหลือชั่วคราวแก่บุคคลที่ได้รับผลกระทบเหล่านั้นตลอดระยะเวลาของการดำเนินการดังกล่าว” เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะเท่ากับว่า เหตุผลที่อาจใช้ปฏิเสธหลักการข้อนี้ได้เหลือเพียงเหตุผลของนายจ้างที่ว่า

O การสูญเสียรายได้จำนวนมากจากการที่ต้องหยุดทำการผลิตเป็นระยะเวลาหนึ่ง

7) พิจารณาเหตุผลสามอย่างที่มากับจุดยืนสามัญที่ได้รับรวบรวมว่าสามารถปฏิเสธหลักการ ข. ได้หรือไม่ ซึ่งจะพบว่า

- เหตุผลเรื่องการต้องสูญเสียรายได้จำนวนมากของนายจ้างเนื่องจากหลักการนี้ยินยอมให้สหภาพประท้วงหยุดงานได้ตราบใดที่รายได้ที่นายจ้างต้องสูญเสียยังต่ำกว่าประโยชน์ที่ลูกจ้างเป็นเหตุผลที่รับฟังได้น้อย เนื่องจากนายจ้างอยู่ในสถานะได้เปรียบเพราะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต มีอำนาจกำหนดค่าแรงขั้นต่ำ และนายจ้างมักกดค่าแรงลูกจ้างเพื่อเพิ่มกำไรจากการผลิตให้สูงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ นอกจากนี้ มูลค่าการสูญเสียของนายจ้างไม่สามารถเปรียบได้กับประโยชน์ที่ลูกจ้างจะได้รับ เพราะหลักเรื่องการลดลงของมูลค่าของเงินหน่วยสุดท้ายหมายความว่าเงินจำนวนเดียวกันย่อมมีค่าต่ำกว่าสำหรับนายจ้างเมื่อเทียบกับลูกจ้างซึ่งมีทรัพยากรจำนวนน้อยกว่า
- เหตุผลเรื่องการถูกจำกัดโอกาสที่จะต่อรองกับนายจ้างของลูกจ้างที่เป็นสมาชิกสหภาพเป็นเหตุผลที่รับฟังได้เนื่องจากการถูกจำกัดโอกาสดังกล่าว

หมายความว่าลูกจ้างจะไม่เหลือหลักประกันที่ตนจะไม่ตกอยู่ใต้อำนาจอย่างเบ็ดเสร็จของนายจ้างซึ่งกุมอำนาจในการกำหนดค่าแรง และการว่าจ้าง-ไล่ลูกจ้างออกจากงาน

- เหตุผลเรื่องการถูกบังคับให้หยุดงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างและเหตุผลเรื่องการถูกบังคับให้ไม่มีสินค้าอุปโภคบริโภคหรือสาธารณูปโภคพื้นฐานใช้ของลูกจ้างที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพ และผู้บริโภครวมไปก็เช่นเดียวกันที่จะมีน้ำหนักและความเกี่ยวข้องตรงประเด็นลดลงหากรัฐบาลจัดทำโครงการจ้างงานชั่วคราวสำหรับแรงงานที่ถูกบังคับให้ต้องหยุดงานและเสียรายได้ รวมทั้งจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคและสาธารณูปโภคส่วนที่รัฐผลิตได้ให้แก่ผู้บริโภครวมและผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นการชั่วคราว เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เท่ากับว่า เหตุผลที่อาจใช้ปฏิเสธหลักการข้อนี้ได้เหลือเพียงเหตุผลของลูกจ้างที่เป็นสมาชิกสหภาพ

O การถูกจำกัดโอกาสไม่ให้อาจหยุดงานประท้วง (ลูกจ้าง)

- 8) พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างหลักการ ก. กับเหตุผลปฏิเสธหลักการ vs. หลักการ ข. กับเหตุผลปฏิเสธหลักการว่าหลักการใดในสองหลักการนี้ที่ไม่สามารถถูกปฏิเสธอย่างมีเหตุผล (โดยเหตุผลที่เลือกมาแล้ว) ได้
 - หลักการ ก. – เหตุผลปฏิเสธ คือ การสูญเสียรายได้จำนวนมาก
 - หลักการ ข. – เหตุผลปฏิเสธ คือ การถูกจำกัดโอกาสไม่ให้อาจหยุดงานประท้วง
- 9) วิธีเก็บหลักการ ก. ไว้คือเขียนเนื้อหาเพิ่มเข้าไปในหลักการเพื่อป้องกันการสูญเสียรายได้ดังกล่าว ซึ่งทำได้ทางเดียวคือ โดยจำกัดระยะเวลาหรือขอบเขตในการประท้วงของสหภาพ เพราะหากเขียนให้เข้มงวดกว่านั้น เช่น ให้สหภาพห้ามประท้วงหยุดงานโดยสิ้นเชิง หลักการนี้จะกลายมามีเหตุผลปฏิเสธเพิ่มขึ้นทันทีจากฝ่ายลูกจ้างที่ถูกจำกัดโอกาสในการทำเช่นนั้นซึ่งเป็นหลักประกันอันหนึ่งของตนที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมจากนายจ้าง
- 10) วิธีเก็บหลักการ ข. ไว้คือเขียนเนื้อหาเพิ่มเข้าไปในหลักการเพื่อป้องกันไม่ให้นายจ้างจำกัดโอกาสในการประท้วงหยุดงานของลูกจ้าง ซึ่งทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือ อนุญาตให้ประท้วงหยุดงานได้ แต่ต้องจำกัดระยะเวลาหรือขอบเขตในการทำ

เช่นนั้น ซึ่งเหมือนกับกรณีของหลักการ ก. ส่วนวิธีอื่นๆ ได้แก่การเพิ่มเงื่อนไขว่า เว้นเสียแต่ว่านายจ้างปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานขั้นต่ำอย่างครบถ้วน เมื่อนั้น สหภาพจึงจะไม่ได้รับอนุญาตให้ประท้วงหยุดงาน

เมื่อปรับปรุงหลักการ ก. และหลักการ ข. ให้มีเนื้อหาที่มีพื้นที่สำหรับเหตุผลที่อาจใช้ปฏิเสธตัวมันได้แล้ว จะพบว่าหลักการทั้งคู่นี้กลายมาดูเหมือนเป็นหลักการไม่สามารถถูกปฏิเสธได้ ทั้งยังกลายมามีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันและกันมากกว่ารูปแบบที่เป็นอยู่ในตอนแรกด้วย แต่ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ หลักการทั้งสองข้อนี้ได้กลายมามีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับมติสาธารณะในเรื่องนี้ที่หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างยอมรับตรงกัน ตั้งแต่ นายจ้าง ลูกจ้างที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีสหภาพแรงงาน รวมไปถึงรัฐบาลมลรัฐและรัฐบาลกลางว่า

- ลูกจ้างมีสิทธิประท้วงหยุดงานได้ต่อเมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้าง แต่ไม่มีสิทธิกระทำขณะยังอยู่ระหว่างสัญญาจ้างและนายจ้างไม่ได้ละเมิดข้อตกลงข้อใดเลยในสัญญาจ้าง
- นายจ้างต้องดูแลให้ลูกจ้างได้รับค่าแรงขั้นต่ำและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม รวมทั้งต้องดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและปลอดภัยสำหรับลูกจ้าง และจัดให้มีระบบร้องทุกข์เพื่อให้ลูกจ้างจะสามารถร้องเรียนหากได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เช่น จากหัวหน้าผู้คุมได้⁹⁰

การวิเคราะห์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าหลักการอภิปรายสาธารณะที่เสนอนี้สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับความเห็นสาธารณะของคนทั่วไปในสังคม ซึ่งในทางกลับกันก็อาจมองได้ว่าเป็นภาพสะท้อนของค่านิยมทางศีลธรรมของคนเหล่านั้นด้วย สิ่งนี้ช่วยให้มีเหตุผลที่ควรเชื่อมากขึ้นว่าหลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญานี้น่าจะเป็นหลักการที่คนทุกคนสามารถตกลงยอมรับสำหรับนำไปใช้เมื่อพวกเขาต้องร่วมกันวินิจฉัยและตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมของตนได้ เมื่อเทียบกับหลักความยุติธรรม/ความเข้าใจเรื่องความยุติธรรม รวมถึงกระบวนการให้เหตุผลสาธารณะรูปแบบอื่นที่ต้องพบกับปัญหาที่สิ้นไม่เข้าคายไม่ออกสองเรื่องที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้

⁹⁰ Badger. *The New Deal*, p. 136

เช่นเดียวกันที่อาจมีผู้ตั้งคำถามว่า ไม่มีทางเป็นไปได้เลยหรือที่หลักการอภิปรายสาธารณะนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกับวินัจฉัยทางศีลธรรมของคนทั่วไป? เหตุผลข้อหนึ่งที่หลักการนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์เช่นนั้นได้คือเมื่อเหตุผลที่มีความเกี่ยวข้องตรงประเด็นที่สุดที่สามารถใช้ปฏิเสธหลักการได้เป็นเหตุผลที่เข้ากันไม่ได้เลยกับคำวินัจฉัยทางศีลธรรมของคนทั่วไป (เช่นเหตุผลที่ให้ความสำคัญกับการรักษาสัญญาแม้ในเรื่องที่ไม่สลักสำคัญจนกระทั่งทำให้ไม่อาจช่วยคนที่กำลังจมน้ำตายอยู่ต่อหน้าได้) แต่ข้อนี้ก็เป็นไปได้ยากเช่นกันเนื่องจากหลักการนี้กำหนดให้เหตุผลเหล่านั้นต้องถูกนำมาถ่วงน้ำหนักในแง่ประโยชน์-ต้นทุนจากการกระทำต่าง ๆ ที่หลักการอนุญาตให้ทำได้ตั้งแต่ต้น ซึ่งเท่ากับว่าน้ำหนักของการรักษาสัญญา v. น้ำหนักของการช่วยคนที่กำลังจมน้ำตายจะต้องถูกนำมาเปรียบเทียบกัน หลักการนี้จึงไม่อาจที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกับวินัจฉัยทางศีลธรรมของคนทั่วไปอย่างรุนแรงได้ ส่วนความเป็นไปได้อีกแบบหนึ่งที่หลักการอภิปรายสาธารณะนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกับวินัจฉัยทางศีลธรรมของคนทั่วไปคือ เมื่อเราเชื่ออยู่ก่อนว่าคำวินัจฉัยทางศีลธรรมที่คนส่วนใหญ่มีตรงกันนั้น “เต็มไปด้วยความผิดพลาด” (error theory) แต่ความเชื่อนี้เป็นสมมติฐานที่เหลวไหล (absurd) และสแคนลอนเองก็มีเหตุผลที่สามารถอธิบายได้ว่า ความเชื่อหรือคำวินัจฉัยชนิดที่มีความคงที่ (stable) และต้องตรงกันระหว่างคนส่วนใหญ่ได้นั้นเกิดจากที่ความเชื่อหรือคำวินัจฉัยนั้นเป็นผลมาจากกระบวนการปรับแก้คำวินัจฉัยด้วยเหตุผลที่ทำให้เป็นเช่นนั้น ซึ่งเป็นคำอธิบายที่รับฟังได้มากกว่าทฤษฎีที่เชื่อว่าแบบเหมารวมว่าถ้าเป็นการวินัจฉัยทางศีลธรรมของคนทั่วไปแล้วจะต้องผิดพลาดเสมอไป อันเป็นสมมติฐานชนิดที่แฝงอยู่ในคำโต้แย้งข้างต้น

สรุป: หลักการอภิปรายแบบพันธสัญญากับปัญหาเรื่องความชอบธรรม

ปัญหาเรื่องความชอบธรรมมีหัวใจอยู่ที่การอธิบายว่า การตกลงยอมรับที่คนทุกคนมีให้แก่สถาบันทางการเมืองหรือบรรทัดฐานทางจริยธรรมที่ส่งผลกระทบต่อพวกเขานั้นควรถูกเข้าใจว่าหมายถึงอะไร ที่ทำให้การตกลงยอมรับนั้นสามารถใช้อ้างเป็นพื้นฐานเพื่อให้ความชอบธรรมแก่สถาบันหรือบรรทัดฐานเหล่านั้นได้ ทฤษฎีแบบพันธสัญญามีคำอธิบายในเรื่องนี้ต่างกัน ทฤษฎีพันธสัญญายุคแรกอธิบายโดยใช้แนวคิดเรื่องการให้ *ความเห็นชอบ* โดยเปิดเผยหรือโดยนัยของพลเมืองซึ่งต้องประสบปัญหาว่าแนวคิดนี้ยังไม่สามารถอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างความเห็นชอบกับการตกลงยอมรับได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ เพราะคนอาจไม่ได้ให้ความเห็นชอบอย่างเปิดเผยแก่สถาบันที่มีเหตุผลที่ดีที่จะเชื่อว่าชอบธรรม และและให้ความเห็นชอบโดยนัยแก่สถาบันที่มีเหตุผลที่ดีที่จะเชื่อว่าไม่ชอบธรรม อย่างน้อยตามความหมายของความ

เห็นชอบที่นักทฤษฎีกลุ่มนี้ให้ ทฤษฎีพันธสัญญารุ่นต่อมาอธิบายโดยใช้แนวคิดเรื่อง *การเล่นตามกติกาอย่างเป็นธรรม* ซึ่งก็ยังคงต้องประสบปัญหาว่าแนวคิดนี้สามารถครอบคลุมคนเพียงจำนวนน้อย จึงไม่สามารถใช้เป็นเกณฑ์ความชอบธรรมสำหรับสถาบันของรัฐที่ใช้อำนาจในลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อคนทุกคน เช่น โดยการเก็บภาษีอย่างถ้วนหน้าได้ ต่อมาจอห์น รอลส์ (John Rawls) เสนอแนวคิดแบบพันธสัญญาเรื่อง *การตกลงยอมรับอย่างเป็นเหตุเป็นผลเชิงสมมติ* ซึ่งสามารถหลบเลี่ยงปัญหาเช่นของสองแนวคิดแรกได้ แต่ก็ต้องเผชิญกับปัญหาอีกชนิดหนึ่งแทนคือ ไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าเกณฑ์การตกลงยอมรับที่ว่านี้จะยังคงมีผลผูกพันต่อพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยที่ยึดถือในทัศนะที่ครอบคลุมที่ต่างชนิดกัน เมื่อพวกเขาก้าวออกจากสถานการณ์การตัดสินใจสมมติมาสู่โลกแห่งความเป็นจริงได้ ขณะที่ทฤษฎีแบบพันธสัญญายุคหลังจากรอลส์ที่สามารถแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ดำเนินรอยตามรอลส์ในการค้นหาว่าสถานการณ์การตัดสินใจสมมติชนิดใดที่จะให้หลักการ บรรทัดฐานที่สามารถใช้เป็นเกณฑ์สร้างความชอบธรรม หรือที่มีความชอบธรรมในตัวเองได้ กับกลุ่มที่เน้นสถานการณ์การตัดสินใจที่เกิดขึ้นจริงว่าต้องมีลักษณะเช่นใดจึงจะสามารถให้เกณฑ์สร้างความชอบธรรมได้ล้วนต้องประสบปัญหาเดียวกันคือ หากกำหนดเงื่อนไขของการตกลงยอมรับอย่างเป็นเหตุเป็นผลที่เป็นอุดมคติมากเกินไป เงื่อนไขนั้น รวมถึงข้อสรุปที่ได้ ก็จะถูกชี้ให้เห็นได้ว่ามีอคติเข้าข้างแนวคิดทางศีลธรรมบางเรื่องอยู่ก่อน แต่หากกำหนดเงื่อนไขที่เป็นอุดมคติไว้น้อยเกินไป ก็จะถูกชี้ให้เห็นได้อีกทางหนึ่งว่าข้อสรุปที่ได้ปราศจากน้ำหนักทางศีลธรรมและจึงไม่สามารถนำไปใช้สร้างความชอบธรรม ซึ่งลักษณะเช่นนี้ในแง่หนึ่งก็ชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการออกจากปัญหาทั้งคู่นี้เช่นกัน กล่าวคือ แนวคิดเรื่องความชอบธรรมแบบพันธสัญญาชนิดที่สามารถปกป้องได้ควรต้องเป็นแนวคิดที่กำหนดเงื่อนไขของการตกลงยอมรับที่เป็นอคติในระดับที่พอเหมาะพอควร ทั้งยังต้องเป็นสิ่งที่คนทั่วไปสามารถเห็นพ้องด้วยได้เมื่อมองจากประสบการณ์การคิดทางศีลธรรมที่พวกเขามีอยู่ บทความนี้เสนอว่าแนวคิดที่ว่านี้สามารถสร้างขึ้นได้โดยดัดแปลงจากความคิดเรื่อง *การสามารถให้เหตุผลสนับสนุนแก่ผู้อื่นบนพื้นฐานที่ไม่มีผู้ใดสามารถปฏิเสธอย่างมีเหตุผลได้* จากทฤษฎีจริยศาสตร์ของโทมัส สแคนลอน โดยหัวใจของแนวคิดนี้อยู่ที่หลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญาที่นอกจากจะมีพื้นที่ให้แก่อภิปรายที่หลากหลายจากคนในจุดยืนทั้งหมดที่ได้ผลกระทบสามารถเข้ามามีส่วนตัดสินใจ ความชอบธรรมของโครงสร้างพื้นฐานของสังคมได้แล้ว ยัง 1) มีแนวโน้มจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง (non-extremist) และมีเนื้อหาที่กำหนดได้แน่ชัด และ 2) เป็นหลักการที่ให้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับข้อสรุปจากการตัดสินใจทางศีลธรรมของคนทั่วไป ที่สะท้อน

ให้เห็นในความเห็นของสาธารณะ (public opinion) ที่คนในสังคมเสรีประชาธิปไตยสามารถมีส่วนร่วม ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นเหตุผลที่ดีที่จะเชื่อว่าแนวคิดเรื่องความชอบธรรม และหลักการอภิปรายสาธารณะแบบพันธสัญญาที่เสนอนี้จะสามารถเป็นที่ตกลงยอมรับอย่างเป็นเหตุเป็นผลโดยพลเมืองในสังคมเสรีประชาธิปไตยสำหรับใช้เป็นพื้นฐานเพื่อให้ความชอบธรรมสำหรับสถาบันที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานของสังคมของตนได้มากกว่าข้อเสนอแบบพันธสัญญาเรื่องอื่นๆ

รายการอ้างอิง

- Ackerman, Bruce. *Social Justice in the Liberal State*. New Haven: Yale University Press, 1980.
- Badger, Anthony. *The New Deal: The Depression Years, 1933–1940*. Chicago: Ivan R. Dee, 1989.
- Bernstein, Irving. *The Turbulent Years: A History of the American Worker 1933–1941*. Boston: Houghton Mifflin, 1969.
- Bohman, James & Rehg, William (ed.). *Deliberative Democracy: Essays on Reason and Politics*. Cambridge: The MIT Press, 1995.
- Caro, Robert A. *The Years of Lyndon Johnson: Master of the Senate*. New York: Vintage Books, 2002.
- Daniels, Norman. *Justice and Justification: Reflective Equilibrium in Theory and Practice*. Cambridge, Mass.: Cambridge University Press, 1996.
- Dworkin, Ronald. "The Original Position." in *Reading Rawls*, edited by Daniels, Norman. 16–52, Oxford: Basil Blackwell, 1975.
- Ely, John Hart. *Democracy and Distrust*. Cambridge, Mass.: Cambridge University Press, 1980.
- Goodin, Robert & Petitt, Philip. *A Companion to Contemporary Political Philosophy*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 1995.
- Gutmann, Amy & Thompson, Dennis. *Democracy and Disagreement*. Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press, 1996.

- Habermas, Jurgen. "Discourse Ethics: Notes on a Program of Philosophical Justification." in *Moral Consciousness and Communicative Action*, translated by Christian Lenhardt, Christian and Nicholsen, Shierry Weber. 43-115, Cambridge, Mass.: The MIT Press, 1990.
- Habermas, Jurgen. "Reconciliation Through the Public Use of Reason: Remarks on John Rawls' Political Liberalism." *Journal of Philosophy* 92 (1995): 109-31.
- Hare, R. M. "Rawls' Theory of Justice." in *Reading Rawls*, edited by Daniels, Norman. 81-107, Oxford: Basil Blackwell, 1975.
- Hart, H. L. A. "Are There Any Natural Rights." *Philosophical Review*. Vol. 64 (1955): 175-191
- Larmore, Charles. "Political Liberalism." *Political Theory*. Vol. 18 (1990): 339-360
- Locke, John. *Two Treatises of Government*. Princeton: Princeton University Press, 1987.
- MacIntyre, Alasdair. *Hume's Ethical Writings: Selections from David Hume*. London: Collier-Macmillan, 1965.
- Mill, James. Government. *Encyclopedia Britannica* (1820) Accessed May 15, 2014 http://books.google.co.th/books?id=mPtBAAAAQAAJ&printsec=frontcover&hl=th&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
- Morris, Christopher W. "A Contractarian account of Moral Justification." in *Moral Knowledge: New Readings in Moral Epistemology*, edited by Sinnott-Armstrong, Walter & Timmons, Mark. 215-242, New York: Oxford University Press, 1996.
- Nagel, Thomas. "Rawls on Justice." in *Reading Rawls*, edited by Daniels, Norman. 1-15, Oxford: Basil Blackwell, 1975.
- Neal, Patrick. "Liberalism and Neutrality" *Polity*. Vol. 17 (1985): 664-84
- Nosick, Robert. *Anarchy, State, and Utopia*. Oxford: Basic Books, 1974.
- Pitkin, Hanna. "Obligation and Consent." in *Philosophy, Politics and Society: Fourth Series*, edited by Laslett, Peter, Runciman, W.G. & Skinner, Quentin Skinner. 45-85, Oxford: Basil Blackwell, 1972.
- Rawls, John. "Justice as Fairness." *Journal of Philosophy*. Vol. 54 (1957): 653-662

- Rawls, John. "Justice as Fairness: Political not Metaphysical." in *Collected Papers*, edited by Freeman, Samuel. 388–414, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1999.
- Rawls, John. "Legal Obligation and the Duty of Fair Play." in *Collected Papers*, edited by Freeman, Samuel. 117–129, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1999.
- Rawls, John. "The Domain of the Political and Overlapping Consensus." in *Collected Papers*, edited by Freeman, Samuel. 473–496, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1999.
- Rawls, John. "The idea of an Overlapping Consensus." in *Collected Papers*, edited by Freeman, Samuel. 421–448, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1999.
- Rawls, John. "The Idea of Public Reason Revisited." in *Collected Papers*, edited by Freeman, Samuel. 573–615, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1999.
- Rawls, John. *A Theory of Justice*. Cambridge, Mass. Harvard University Press, 1971.
- Rawls, John. *Lectures on the History of Political Philosophy*. Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press, 2007.
- Rawls, John. *Political Liberalism*. New York: Columbia University Press, 1993.
- Raz, Joseph. *From Normativity to Responsibility*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2011.
- Raz, Joseph. *The Morality of Freedom*. Oxford: Clarendon Press, 1986.
- Rosenblum, Nancy (ed.). *Liberalism and the Moral Life*. Cambridge: Harvard University Press, 1989.
- Sayre–McCord, Geoffrey. "Contractarianism." in *The Blackwell Guide to Ethical Theory*, edited by LaFollette, Hugu. 247–267, Oxford: Blackwell Publishers Inc. 2000.
- Scanlon, Thomas. *What We Owe To Each Other*. Cambridge, Mass: The Belknap Press of Harvard University, 1998.
- Simmons, John A. "Tacit Consent and Political Obligation." *Philosophy & Public Affairs*. Vol. 5 (1976): 274–291
- Simmons, John A. *Moral Principles and Political Obligations*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1979.

Stratton-Lack, Phillip (ed.). *On What We Owe To Each Other*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 2004.

Tussman, Joseph. *Obligation and the Body Politic*. New York: Oxford University Press, 1960.

Walzer, Michael. *Spheres of Justice*. Oxford: Basil Blackwell, 1983.

Wilson, Graham K. *Unions in American National Politics*. London: Macmillan, 1979.

Young, Iris Marion. *Inclusion and Democracy*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2000.

Power Necessity, Transfer Principles, and the Consequence Argument

William Demsar
Saint Theresa International College

บทคัดย่อ

การอ้างเหตุผลจากผลที่ตามมา (consequence argument) พยายามอนุมานบนพื้นฐานของนิยัตินิยม (determinism) ว่าเราไม่มีทางเลือกเกี่ยวกับอนาคต หลายรูปแบบของการอ้างเหตุผลประเภทนี้อาศัยสิ่งอันเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ ได้แก่ หลักการถ่ายโอนความจำเป็น (Transfer of Necessity Principle หรือ TNP) หลักการดังกล่าวเห็นว่าสำหรับประพจน์ p และ q ที่จริงใดๆ ถ้าบุคคลไม่สามารถเลือกได้เกี่ยวกับ p และ q เป็นผลที่ตามมาจาก p ก็หมายความว่าบุคคลนั้นไม่มีทางเลือกเกี่ยวกับ q ในบทความเรื่องนี้ ผู้เขียนเสนอปัญหาทางสามแพร่ง (trilemma) โต้แย้งผู้สนับสนุนการอ้างเหตุผลจากผลที่ตามมา ผู้เขียนชี้ว่ามีวิธีตีความ TNP ได้สองวิธีกว้างๆ ได้แก่ ตีความเชิงญาณวิทยา (epistemic) และตีความที่ไม่ใช่เชิงญาณวิทยา (non-epistemic) ในส่วนที่หนึ่ง ผู้เขียนเสนอว่าการตีความ TNP แบบที่ไม่ใช่เชิงญาณวิทยาแสดงได้ว่ามีความสมเหตุสมผล แต่จะนำมาซึ่งการรวมกันเป็นกลุ่มก้อน (agglomeration) ซึ่งเป็นกฎที่ผิดอย่างไม่มีใครโต้แย้ง ในส่วนที่สองและสาม ผู้เขียนอภิปรายวิธีตีความ TNP ในเชิงญาณวิทยา ผู้เขียนเสนอว่าแม้การตีความ TNP ในเชิงญาณวิทยาจะไม่นำมาซึ่งกฎการรวมกันเป็นกลุ่มก้อน แต่การตีความวิธีนี้ไม่สมเหตุสมผล ในส่วนที่สี่ ผู้เขียนอภิปรายทางออกที่เป็นไปได้ของปัญหาทางสามแพร่งดังกล่าว โดยเสนอว่าแม้ทางออกนั้นจะสำเร็จได้ แต่ก็จะทำให้การอ้างเหตุผลมีความบกพร่องเชิงวิภาษวิธี แม้ว่าผู้เขียนจะเน้นวิเคราะห์เฉพาะรูปแบบ Beta 2 ของ TNP แต่ผู้เขียนหวังว่าสามารถชี้ให้เห็นได้ว่าปัญหานี้สามารถนำไปใช้กับรูปแบบอื่นๆ ของ TNP ได้

The consequence argument attempts to infer from the truth of determinism that we have no choice about the future. Many versions of the argument utilize the controversial “Transfer of Necessity” principle (TNP hereafter). The principle says that, for any true propositions p and q , if someone has no choice about p and q is a consequence of p , then they have no choice about q . In this paper I present a trilemma for proponents of the consequence argument. I identify two broad interpretations of TNP, epistemic and non-epistemic. In section 1 I argue that non-epistemic interpretations of TNP are demonstrably valid, but entail

Agglomeration, a rule that is uncontroversially false. In sections 2 and 3 I discuss epistemic interpretations of TNP. I argue that although non-epistemic interpretations of TNP do not entail Agglomeration, they are invalid. In section 4 I discuss a possible way out of the above dilemma and argue that it can only succeed at the cost of making the argument dialectically deficient. Although to make my point, I focus on a particular version of TNP, Beta 2, I hope to show that the problem is systematic and generalizes to other TNP rules.

Introduction

The consequence argument attempts to infer from the truth of determinism that we have no choice about the future. Many versions of the argument utilize the controversial “Transfer of Necessity” principle (TNP hereafter).¹ The principle says that, for any true propositions p and q , if someone has no choice about p and q is a consequence of p , then they have no choice about q . In what follows I will focus most of my attention on one version of TNP, what Finch and Warfield have called Beta 2, but I hope to show that the problem I am pointing to generalizes to other versions of TNP.²

Beta 2 is as follows, $(Np \ \& \ \Box(p \supset q)) \supset Nq$, where p and q are true propositions, and the Np means ‘ p and nobody has or ever had a choice about p ’. Beta 2 or any other version of TNP depends on what is meant by ‘having a choice’. Clearly, to have a choice is to have a certain kind of ability. I will begin then, at the beginning, by offering a helpful way of thinking about the concept of ability. I will use this model to explain the intuition for Beta 2. I will then show that any notion of ability that can be properly modeled in this way entails Agglomeration and, since any non-epistemic notion of ability can be so modeled, that all non-epistemic notions of ability entail Agglomeration. Agglomeration, as will be discussed, is the rule that says that the ‘not having a choice’ predicate agglomerates, i.e. If one has no choice about p and one has no choice about q , then one has no choice about p and q . In section 2 I introduce epistemic ability, and give an

¹ Erik Carlson 2000, p. 1

² Erik Carlson (2000) calls it T2 and David Widerker, with whom it originates, calls it TW (1987, p. 40). There are some minor differences between Widerker’s version and Carlson’s and Finch and Warfield’s.

example of it from the literature. Epistemic abilities cannot be modeled in the way I describe in section 1 and, as we will see, do not entail Agglomeration. In section 3 I argue that Beta 2 is false for epistemic abilities. In section 4, I anticipate an objection and conclude that it can succeed only at the cost of making the argument dialectically deficient. In section 5 I argue that this problem is a deep feature of our concept of ability and of the desired pattern of inference and that no amount of tinkering will make it go away. I conclude that once the content of TNP is made clear, the proponent of the consequence argument faces an unavoidable trilemma: she is either using a demonstrably false inference rule, is committed to the truth of Agglomeration, or has a dialectically deficient argument.

Section 1. Non-epistemic Ability

I want to think of ‘S is able to R’ as ‘S is not precluded from R’.³ Since someone can be precluded by many different kinds of things, it follows that there are many possible senses of ‘ability’. This is reflected in common language when we say things like, ‘I am physically unable to do that’ or ‘she is just not psychologically capable of

³ Many definitions of ‘having a choice’ proceed by taking some basic notion of ability that is possessed by an agent wrt a proposition or an action p , and then defining a relationship between that action or proposition and another event or proposition q such that, stipulated conditions being met, the agent is then said to have a choice about q . See for example Huemer (2000), who categorizes some of these as varieties of “The Rendering-False Interpretation” (525). I think that these unwieldy notions of ability can be adequately translated into my preclusion talk. One needs only to think about what explains why someone is unable to falsify a certain proposition. (See also Kapitan (2002).) If someone lacks a nonepistemic ability to falsify a proposition p , then it will be because p is, in some sense, necessary. Something general will preclude S from acting such that p might be false or would be false, and, if so, then why not think of the inability wrt the sort of thing that is doing the precluding. Not only does this seem to more adequately reflect the deep metaphysical structure of the situation, but it seems to greatly simplify the issue. Perhaps more importantly, I think these definitions are unhelpful, especially in the present context. Either this primitive notion of ability is ‘choice’ or not. If so, then the rest of the definition is redundant, and it is the primitive notion we are really after. If not, then we will have, built right in to the proffered notion of ‘choice’ a counterexample, at least in spirit, to the very argument in question. For then there would be some action that S has no choice about, but such that S does have a choice about some consequence thereof.

such a thing'. Think of a series of concentric circles, one inside the other, representing the varieties of possibility. Let each circle represent a set of laws that is subsumed by another broader set of laws. Now think of the points within the circles as a possible worlds. The outermost circle will be the laws of logic, then inside of that perhaps the metaphysical laws, and then inside of that the physical laws, and so on.⁴ We can then think of ability and inability in terms of possibility and model it in the same way as we model alethic modalities and using the standard possible world semantics.⁵ Let us say that if a proposition $\sim q$ is true in some world which falls inside of some circle Φ that S is Φ ly able to falsify q . If q is true in every possible world within some circle Φ , then S is Φ ly unable to falsify q . To avoid confusion let us, at the outset, set aside the phrase 'ability simpliciter' to denote that sort of ability that is a sufficient condition for free will.

I think this model can help us see why someone would think that Beta 2 is true.⁶ Think about any two propositions p and q such that p entails q . If S is Φ ly unable to falsify p then p is Φ ly necessary. Clearly if S is Φ ly unable falsify p , then S is Φ ly unable to falsify q . Why? Well, because q is true in every world where p is true. This is an intuitive result. The laws in question render people unable to falsify certain propositions by necessitating the *truth* of some proposition. 'Inability', therefore, becomes an alethic necessity and, since the formula $(\Box p \ \& \ \Box(p \supset q)) \supset q$ is a theorem of any normal system of modal logic, Beta 2 is valid for non-epistemic abilities.⁷

Another interesting fact emerges from thinking about the matter in this way. Consider Agglomeration $(Np \ \& \ Nq) \supset N(p \ \& \ q)$. A moment's reflection shows that any sort of inability represented above agglomerates, which is a problem, since, this rule is widely recognized to be false.⁸ If p is true in every world inside Φ and q is true in every

⁴ Not that everyone will agree on what these laws are or which ones should subsume the others.

⁵ I will sometimes drop the term alethic but I will always be talking about alethic modalities.

⁶ What I will say here seems to apply to other versions of TNP as well. I'm thinking here in particular of Carlson's T1 and T3.

⁷ So long as the necessity in the second conjunct of the antecedent is at least as strong as each of the other occurrences.

⁸ The original Beta rule, used by van Inwagen in his *Essay on Free Will*, was shown by McKay and Johnson 1996, to be false by showing that it entailed Agglomeration and giving a counterexample to it.

world inside of Φ , then clearly $p \& q$ is true in every world inside of Φ . Again, an intuitive result as the formula $(\Box p \& \Box q) \supset \Box(p \& q)$ is a theorem of any normal system of modal logic. We have modeled ability in terms of ‘not being precluded’. To be more specific, we have modeled ‘S is Φ ly able to falsify q ’ in terms of ‘something of a Φ kind does not preclude the truth of $\sim q$ ’. We have found that inability that can be modeled in this way both agglomerate and are closed under logical entailment. These are perhaps obvious results, as we have modeled inability in terms of a kind of alethic necessity and both of these features are properties of this operator.⁹

The salient feature of our model is that ability is *merely* a matter of what possible worlds contain certain true propositions. It seems evident to me that any sense of ability that is merely a matter of being unencumbered by some metaphysical (as opposed to epistemic) law can be modeled in this way and that any sense of inability that can be

⁹ It is important to note I am not claiming that for all non-epistemic readings of ‘has a choice’ TNP inference rules are invalid. On the contrary, the fact that they can be modeled as above *proves* they are valid. What I’m committed to, at this point, is that none of these readings adequately captures the concept of “choice.” Erik Carlson has identified four such principles that seem to be valid. (2000) What I’m offering here is an explanation of the validity of these principles. For the lack of an ability to do something such that p might be false or to act such that p would be false, given an appropriate, non-epistemic rendering of *might* and of the primitive *can*, ought to be thought of as an alethic necessity. Shouldn’t I then consider all of the rules he offers to be valid on the non-epistemic readings C1 and C2? (p. 280) I do. An in depth discussion of the disagreement is beyond the scope of this paper, but I suspect that it is to do with our natural tendency to slip back and forth between epistemic and non-epistemic abilities; to think of purely alethic abilities when we are giving abstract arguments (284 & 285) and epistemic abilities when we think of concrete examples (283 & 284). Having an undefined notion of ability in our definition of choice probably makes this easier to do. Epistemic notions involved with “control” are essential to coin tossing counterexamples. There is also something strange about the word ‘toss’ in this context. It seems to imply a lack of control. If someone knew how to throw a coin or devise a machine to do so such that he could reliably predict whether it would land heads or tails, would we still consider it a coin toss?

modeled in the above way agglomerates.^{10 11} Anyone who accepts that ability simpliciter is a non-epistemic concept is committed to the truth of Agglomeration.¹² But, I think the

¹⁰ Linda Zagzebski (1991, 165-168) claims to have shown that one form of alethic, non-epistemic necessity, causal necessity, is not closed under entailment, and thus cannot be modeled in this way. This may have something to do with the relationality and/or selectivity of the predicate ‘is causally necessary’ (see footnote 12). It may, as O’Connor notes, have something to do with the temporal asymmetries inherent in causal relationships. (1993, p 7) Suppose that B is the causally contingent occurrence of a particle decay. Suppose that A is the detection of said decay and that the detector is so good that it reacts iff the particle decays. Let C be the conjunction of the laws of nature and N be, ‘is causally necessary’. Zagzebski alleges that N(A and C) is true and that [(C and A) entails B], but that it is not the case that N(B). I have more questions than answers. Is it possible for a detector to be so effective that A together with the laws of nature would entail B? Are the laws of nature causally necessary? In what sense is the conjunction (A and C) causally necessary? Is it the same sense that A is causally necessary? A is causally necessary *with regard to B*, but the conjunction (A and C) isn’t causally necessary with regard to B.

¹¹ Slote 1982 disagrees. “It is generally agreed that ‘A knows that *p*’ and ‘A knows that (*p*□*q*)’ does not entail ‘A knows that *p*’ for appropriate substituends...What, however, if other, *non-epistemic* modalities offer similar exceptions to our main principle.” (p. 11, emphasis mine) He suggests that obligation offers an example of non-epistemic necessity that fails of agglomeration and closure. His diagnosis is that the failure has to do with relationality and specificity. “Obligation (obligatoriness) thus fails to be agglomerative and the reason why clearly has to do with its relationality *and with the specificity of the performances required to give rise to a (relational) obligation.*” (pg 13) He goes on to argue that non-accidentality offers an example of alethic necessity that is afflicted by the same relative selectivity, and finally to argue that the necessity involved in the consequence argument may be of this ilk. But notice how epistemic Slote’s language is, he speaks of *obligations*, and of obligations defined in relation to *undertakings*, and *promises*. When he speaks about non-accidentality in relation to “plans” (17) and when he argues that the necessity used by proponents of the consequence argument may exhibit selectivity he appeals to our actions being caused by “desires, abilities, character, and beliefs...” (19) Clearly those concepts that Slote refers to as non-epistemic or alethic are not epistemic in my sense (O’Connor also makes this point, pp. 13-15), but he doesn’t think that the tacit epistemic nature of the concepts is doing any work. A proper analysis of the relationship between Slote’s diagnosis of the failure of TNP inferences and mine would be interesting, but is well beyond the scope of this paper.

¹² This is not to say that there are not clearly necessary conditions of ability simpliciter that do agglomerate. One might try to recast the argument in light of one of these necessary conditions. This strategy is examined below in section 4.

proper lesson to learn is not that Agglomeration is true, but that we cannot identify ability simpliciter with some non-epistemic ability.¹³

Section 2. Epistemic Ability

Is there some sense of ability that cannot be modeled in this way? I think so.¹⁴ What if, we could be precluded from doing something not by some metaphysical law, but by something about our epistemic situation? Consider what Tomas Kapitan calls “strict ability”.

Strict Ability: S is strictly able at t to bring about p iff there is a course of action K such that at t (i) S is able to do K, and (ii) p would be a reliable consequence of S's doing K.

Reliable Consequence: p is a reliable consequence of S's doing action K at time t just in case (i) S's *intentionally* K-ing at t made it the case that p, (ii) at t, S acted on a *plan* according to which his K-ing then would make it the case that p, (iii) there is a regular connection between S's doing K-type actions and p-type results as *envisioned* in S's plan at t.¹⁵

As Kapitan says, strict ability requires some kind of “know how”. In other words, one might be strictly unable to bring about something simply because one lacks an epistemic property. This is perhaps the sense in which I speak truly when I say “I cannot speak Korean.” Strict ability requires some kind of positive epistemic relation between an agent and a proposition. I am grateful that the point I have to make about it does not require that I be able to cash out exactly what that relationship is. Let us, for present purposes, name this relation E. What is important for us right now is that we see that we can't fit an epistemic notion of ability into the model

¹³ In his paper “Van Inwagen's Consequence Argument”, Michael Huemer gives a persuasive argument that “there is no way of specifying the set of worlds S has access to, such that S's having a choice about the fact that p is plausibly thought of as his having access to a world in which $\sim p$.” (535) His conclusion is either identical with or entails the conclusion I have reached here.

¹⁴ So does van Inwagen. In his 2000 paper, “Free Will Remains a Mystery” he concedes that the kind of inability that constitutes not having a choice cannot be modeled above (p. 9). But there is no deep explanation for why the N operator behaves in this way. I think the present section offers such a plausible explanation.

¹⁵ I have emphasized certain words here to emphasize the epistemic nature of the definition.

above. We can't simply draw in another circle and call the space inside of it strict ability. Remember that the salient feature of our model was that of truth conditions and 'location' being isomorphic to preclusion. But, if one can be precluded by one's *noetic* structure, then there is no good way to model that preclusion in the above manner. For in order to model epistemic ability we need to know, not just the truth value of a proposition in some set of possible worlds, but S's epistemic relation to that proposition.

Do epistemic inabilities agglomerate? Well, I suppose it's a bit of a messy question, depending on certain theories of belief, the logics that express them, and the particular relation that the agent must bear to some possible action. I think, however, it will be fairly uncontroversial if I say, not necessarily.¹⁶ Certainly strict inability, to its virtue, does not agglomerate. Consider the famous coin toss counterexample to Agglomeration. A man is going to toss a coin but does not. He is unable to falsify $\sim h$ (the coin does not land tails) and unable to falsify $\sim t$ (the coin will not land tails) and yet able to falsify $(\sim h \& \sim t)$. Clearly strict ability gives the right result in this case.

Perhaps ability simpliciter is an epistemic ability like strict ability. One makes a choice not merely by causing something, but by doing so intentionally. Intending is an epistemic concept and any notion of ability that takes intention into account will also be an epistemic concept.

¹⁶ According to prevailing theories of belief, a person is ignorant of some proposition if her subjective probability for some proposition is .5. I would think that for any epistemic ability ignorance is sufficient to render S unable to ensure the falsity of some proposition. The question of whether or not epistemic inabilities agglomerate then might be reducible to the question of whether or not ignorance agglomerates. And it seems that it does not. It is possible to have a .5 subjective probability toward two propositions and yet not toward their conjunction. Consider again the case of a coin toss. If someone is tossing a coin I am ignorant of the proposition $\sim h$ the coin will not land heads and ignorant of the proposition $\sim t$ the coin will not land tails, yet I am certainly not ignorant of the conjunction of those propositions. Of course, there is more to ability, in the relevant sense, than epistemology. There will be nonepistemic conditions that are built into epistemic abilities, but it seems wholly implausible that being ignorant of two propositions, and thus unable to do anything about them, will imply that one of those metaphysical conditions is not met with regard to the conjunction of those propositions and thus that one is unable (for nonepistemic reasons) to do anything about it. If so, then reasoning along these lines provides a good reason to think that no notion of epistemic inability will agglomerate.

Section 3. Epistemic Ability and Beta 2

What is immediately evident is that the reason we had for thinking Beta 2 is true for non-epistemic abilities is absent with respect to epistemic abilities. For since the truth value of some proposition in certain worlds is not necessarily sufficient to render S unable to falsify p , that p entails q can no longer guarantee that S is unable to falsify q . I would like, however, to put forward some more positive argument for thinking that Beta 2 is false for epistemic abilities. I will offer two, one concrete, in the form of a counterexample, and the other a bit more abstract. I hope that at least one of them will seem compelling.¹⁷

First, the counterexample: consider a world in which I am the lone survivor of the apocalypse. My computer experiences a random glitch in the programming that changes the security procedures. Now, instead of asking me for my password, it shows me a prompt which says ‘enter the number Pi to 20 digits’. In all the chaos, something has happened to my memory. I know that Pi is a famous number, and that it has something to do with circles, and I even remember, vaguely, that it is 3.14, but there is no way that I can remember the number out to 20 digits or how to calculate it. Also, for those who may not know, I am a technologically unsophisticated luddite and possess no special computer skills. I am now, I think we will all agree, unable to log onto my computer. I am unable to enter the number Pi out to 20 digits. What is more, nobody has or ever has had a choice about the fact that (p) Pi has not been entered. Yet, p entails that (q) a certain series of numbers, 3.14..., has not been typed into my computer. But I am clearly able to type those numbers into the keyboard.¹⁸

¹⁷ Beta 2 may well have more problems than I’ve mentioned. I’m focusing here, in the context of the consequence argument, on problems with Beta 2 *given the truth of* determinism, but there are counterexamples to Beta 2 that involve indeterminacy (See O’Connor, 1993 pp 2-5). These counterexamples seem so underdescribed to me that I’m not sure what to say about them.

¹⁸ Van Inwagen considers a similar example. I believe the response he has in mind is the one I consider below in “A Reply Considered” (1983, pp. 230-231 footnote 9). Erikson considers a similar example, probably borrowed from Van Inwagen, and concludes that the incompatibilist ought to reject the epistemic reading of ‘has a choice’. (2000, pp. 280-283) Timothy O’Connor considers a similar counterexample that clearly depends on an epistemic interpretation of having a choice, but does not think the epistemology is to blame. (1993, p. 6) His example depends on the principle that one has a choice about some conjunction if one has a choice about the final conjunct, where final seems to mean temporally final. (p. 20, footnote 7) This view has the untoward consequence that I have a choice about the fact that it is raining and I go to the store,

So, here it looks as if we have a possible world where Np is true and p entails q and yet Nq is false; a world in which Beta 2 is false.

The reason for the counterexample is that when it comes to epistemic ability it is possible for there to be some proposition that someone is unable to falsify for purely epistemic reasons—just because they lack E for that proposition. And since no non-epistemic relation will guarantee that they will lack E as regards the entailments, implications, or other metaphysical consequences of that proposition, no non-epistemic relation, can guarantee that someone will have no choice about those metaphysical, logical, or causal consequences.

Here is a more abstract argument for the same conclusion. Consider some case of merely epistemic inability, that is, some case where S is unable to falsify some true proposition p merely because she lacks the requisite epistemic relationship to p .¹⁹ If Beta 2 holds in this case then ‘ S is unable to falsify q ’ ($\sim Asq$) is true in this situation. What I want to know is why. The validity of Beta 2 in cases of merely epistemic inability depends upon the following rule: If S lacks E wrt p and p entails q , then S is unable to falsify q .

Zeta [$\sim Esp \ \& \ \Box p \supset q$] $\supset \sim Asq$

It is worth pausing to note how very odd it would be if Zeta were true. Why would the lack of some epistemic property with regard to some proposition p entail that someone is not able to falsify an entailment of p ? Do the facts that S is ignorant of p and p entails q entail that certain biomechanical facts are true about S , or that S is located at a place too distant from an object referred to by q , or that S is too short, or that some fact or other obtains that prevents S from falsifying q ? But, then, the world is an odd place, especially under a philosophical light. Let me take a crack at a more substantive argument:

but only if I go to the store *after* it rains. It will seem strange to some that in addition to having a choice about eating pie this evening I also have a choice about eating pie and the fact that objects fall at -9.8m/s (or indeed that I have a choice about the big conjunctive fact that expresses the actual history of the universe). I tend to think that this sort of issue is one of the ways that we can make sense of having more or less choice about a state of affairs, and that our workaday notions of choice may well admit of degrees just as our ascriptions of moral responsibility do. I consider it a virtue of my counterexample that it avoids the issue altogether.

¹⁹ Or perhaps we will want to say that in order for S to be able to falsify p the proposition that he has to bear some epistemic relation to is $\sim p$.

Something explains why $\sim\text{Asq}$ is true in this situation. As far as I can see there is always some explanation for a person's inability to do something and the explanation seems to always be something like, "the thing she cannot do is precluded by some kind of law that is not under her control." It seems to me that if $\sim\text{Asq}$ is always true in these situations, in situations of merely epistemic inability, then one of two things must be true. Either there is some epistemic law that precludes S from falsifying q , or there is some non-epistemic law that precludes the falsity of q . One of the following propositions is true:

A $[\sim\text{Esp} \ \& \ \Box p \supset q] \supset \sim\text{Esq}$

Or

B $[\sim\text{Esp} \ \& \ \Box p \Box q] \supset \sim\text{A}\forall\text{sq}$

Where $\sim\text{A}\forall\text{sq}$ is 'S is unable to falsify q for some non-epistemic reason'. If B is true, then $\sim\text{Esp} \ \& \ \Box(p \supset q)$ entails that there is some particular non-epistemic law that precludes the falsity of q .

Let's take A first. A is an *obviously* fallacious rule of inference. If such an inference were possible, then we would have a new and conclusive argument against determinism. We are ignorant of the initial state of the universe and we are ignorant of some of the laws of nature and thus we lack E with regard to those propositions. If determinism is true then every current state of affairs is entailed by that initial state and the laws of nature. If F were true then determinism would entail that everyone lacks E in regard to every proposition. Clearly determinism entails no such thing. We know how to do things. We intend things and do them purposefully. Determinism might render me unable, in some sense, to intend otherwise, but *that* I intend to do things is, I think, beyond dispute.

So what about B? Is it possible that $\sim\text{Esp} \ \& \ \Box p \supset q$ always entails that there is some non-epistemic law that precludes the falsity of q ? It would be utterly mysterious to me if this were the case. There doesn't seem to be any logical or conceptual connection at all between the antecedent in B and the consequence. It just seems perfectly evident that my mere ignorance of how to falsify some proposition is not sufficient to render me unable to falsify every entailment of that proposition. It seems clear that there is a possible world such that I am unable, for *merely* epistemic reasons, to falsify p and yet am able to falsify some entailment of p . In fact, I think my counterexample describes such a world. Furthermore, if B were true then we would be able to make the clearly fallacious inference from the fact that someone is ignorant of the past and the laws of nature and determinism that she is unable to falsify any true proposition about the future.

No one in the long, long history of this debate, be they compatibilist, incompatibilist, or semi-compatibilist, has ever thought that if determinism is true our mere ignorance about the past might threaten our freedom. Unless some argument for B is forthcoming, I think these considerations warrant the abandonment of B and with it the counterintuitive Zeta.

Section 4. A Reply Considered

Short of good old fashioned philosophical bullet biting, there's only one plausible sounding move I can imagine my antagonist making:

“Your argument assumes that cases of merely epistemic inability are possible, but if determinism is true, then they are not. You are quite right that ability simpliciter requires an epistemic relation. You are right again that this inability does not agglomerate, and, furthermore, you are correct that it does not transfer over entailments, but there is some *necessary* condition for ability simpliciter that determinism rules out and the lack of which *does* transfer over entailments.

To put the point more formally: Let l be the proposition that describes the past and the laws of nature and let f be some proposition about the future. Clearly, there is some sense of ‘able’ by which one speaks truly when one says (P) ‘nobody is able to falsify l .’ Let X denote this ability and $\sim Xnl$ stand for ‘nobody is X ly able to falsify l ’. Clearly there is some sense of ‘able’ in which one speaks truly if one says (Q) ‘If $\sim Xnl$ is true and l entails f , then nobody is able to falsify f .’ Let D stand for the ability referred to in Q and let $\sim Dnf$ stand for nobody is D ly able to falsify f .

$$(4) \sim Xnl$$

$$(5) \Box (l \supset f)$$

$$(6) \sim Dnf^{20}$$

Dnf is a necessary condition for ability simpliciter; $\sim Dnf$ entails Nf . (6) follows from (4) and (5) by modus ponens, conjunction, and the following rule.

²⁰ I believe the technical notions of ‘no matter what’ and ‘exact access’, proposed by Huemer (2000) and van Inwagen (2000) respectively, carve out exactly the form of necessity denoted here by ‘D’, what I would call deterministic inability.

Beta 3

$$[\sim Xnl \ \& \ \Box(l \supset f)] \supset \sim Dnf$$

To go back to our model, $\sim Xnl$ would mean that l is true in some set of possible worlds Z . If l entails f , then clearly f is true in every possible world in Z . D is just defined as the set of worlds where (4) and (5) are true. Clearly, on the present semantics, Beta 3 is valid. Since we admit that ability simpliciter is an epistemic concept, neither are we committed by any of our definitions to the truth of Agglomeration.”²¹

The problem is that once the proponent of the argument has spelled things out so clearly, the argument becomes dialectically deficient. Because D picks out just that ability which we lack iff determinism is true (let’s call it deterministic ability), the argument is nothing more than a restatement of the incompatibilist position. Nobody who accepts compatibilism can consistently accept that deterministic ability is a necessary condition for ability simpliciter. The glaringness of the inconsistency is too much for most properly functioning persons to overlook. Someone who does accept that definition of ability simpliciter²² is or ought to be an incompatibilist already and stands in no need of any fancy modal argument to convince her.

Section 5: Why this problem won’t go away.

The most interesting thing about this problem is that that it looks like there won’t be any good way to fix it. It is a deep feature of the logic of the argument and no amount of gerrymandering is going to make it go away. The spirit of the consequence argument is that we can infer from our inability to change the past and the laws of nature (p) that we are unable to change the deterministic consequences of p (q). So any suitable closure rule would have the following form:

$$(\sim Asp \ \& \ Cpq) \supset \sim Asq$$

where $\sim Asp$ is ‘ S is unable to falsify p ’, p and q are true propositions, and Cpq is ‘ q is a deterministic consequence of p ’. So long as the ability involved is an

²¹ I believe this is the response that van Inwagen has in mind, at least tacitly in “An Essay on Free Will” (footnote 9, pg 230-231) and more explicitly in “Free Will Remains a Mystery.” (2000) I believe this is also the response that Huemer makes with his “No Matter What” version of the argument. (2000)

²² I do, for the record.

epistemic ability, the above arguments will apply *mutatis mutandis* to this rule as well. The ability in question is either epistemic or non-epistemic. If it is non-epistemic then the proponent of the rule is committed to agglomeration. If it is an epistemic ability, then the rule is false. For if epistemic inabilities do not transfer over entailment relations then neither do they transfer over consequence relations. And for the same reason. We cannot infer that a person lacks the relevant epistemic relation (E) in regard to some future proposition from the fact that (i) some determining relationship, however strong or weak it might be, obtains between the past and the future and (ii) she lacks E in regard to some past proposition. Neither can we infer from these facts that there is some non-epistemic law that will render us unable to change the future.

Conclusion

It is an interesting feature of our various concepts of ability that those for which Beta 2 is true entail Agglomeration and those that do not entail Agglomeration are those for which Beta 2 is false. I think this explains a lot about the history of the argument. When we are thinking about a non-epistemic notion of ability, Beta 2 and other closure rules seem intuitive. When we think of our workaday notions of choice, we think of an epistemic concept and it seems that Agglomeration is false.²³ The epistemology inherent in our ordinary notions of ability explains the coin counterexample. We lack a certain epistemic relation having to do with control or intention toward the proposition ($\sim h$) and toward the proposition ($\sim t$) that we have toward the conjunction of those propositions ($\sim h \ \& \ \sim t$). We are able to intentionally bring it about that the coin will land either heads or tails, but while we are *able to cause* the coin to come up heads or come up tails, we aren't able to do so on purpose.

Since non-epistemic abilities imply Agglomeration and epistemic abilities imply that Beta 2 is false, it seems that the proponent of the argument utilizing Beta 2 must accept that either Beta 2 is false or Agglomeration is true. When we understand why epistemic notions of ability open Beta 2 to counterexample, we can see that no new version of TNP is going to help. The fact that epistemology and metaphysics float free is what opens Beta 2 to counterexamples. This same fact that

²³ See, for example, Van Inwagen's article "Free Will Remains a Mystery", where he talks in terms of logical space about how he was misled about the original Beta Rule and presents a new closure rule.

explains why inability simpliciter neither agglomerates, nor transfers over entailments. This same fact will render any sort of new inference rule invalid. We simply cannot infer anything about someone's epistemology from the fact that certain propositions are determined to be true by past events. We cannot therefore, infer that a person will be epistemically unable to change some future event merely because that event is determined by other past events that she had no choice about.

The main idea of the consequence argument is that events that are the consequence of events that are beyond our control are not themselves within our control. That idea is as compelling today in its more formalized versions as it was when Diodorus initially expressed it more than 2,000 years ago. But much of the intuitive force of the argument vanishes once we make the incompatibilist say what she means. The argument trades in the currency of ambiguity and once we force the proponent of the argument to get clear about what she means by 'having a choice' or 'could have' or 'unable', or whatever locution she is using, it will become clear that she is using that locution in a way that either commits her to Agglomeration or renders her argument invalid or dialectically deficient.

References

- Carlson, Erik. Incompatibilism and the Transfer of Power Necessity. *Nous*. 34 (2000): 227-290.
- Finch, Alicia and Warfield, Ted. The Mind Argument and Incompatibilism. *Mind*, 107(1998): 515-528.
- Huemer, Michael. Van Inwagen's Consequence Argument. *Philosophical Review* 109, no. 4 (2000): 525-544.
- Kaptitan, Tomas. A Master Argument for Incompatibilism? *The Oxford Handbook of Free Will*. 127-157. Oxford University Press, 2002.
- McKay, Thomas and Johnson, David. A Reconsideration of an Argument against Compatibilism. *Philosophical Topics*, 24 (1996):
- O'Connor, Timothy. On the Transfer of Necessity. *Nous*. 27 (1993): 204-218
- Russell, Paul. Pessimists, Pollyannas, and the New Compatibilism. *The Oxford Handbook of Free Will*. 229-256. Oxford University Press, 2002.
- Slote, Michael A. Selective Necessity and the Free Will Problem. *Journal of Philosophy*. 79 (1982): 5-24.

- van Inwagen, Peter. Free Will Remains a Mystery. *Philosophical Perspectives*. 14 (2000):1-19.
- van Inwagen, Peter. *An Essay on Free Will*. New York: Oxford University Press, 1983.
- Widerker, David. On an Argument for Incompatibilism. *Analysis*. 47 (1987): 37-41.
- Zagzebski, Linda. *The Dilemma of Freedom and Foreknowledge*. New York: Oxford University Press, 1987.

อินเทอร์เน็ตในฐานะสารสนเทศผ่านเทคโนโลยี¹

Internet as Technologically Mediated Information

เจิด บรรดาศักดิ์

สาขาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

บทคัดย่อ

อัลเบิร์ต บอร์กแมนน์เสนอว่าสารสนเทศสามารถแบ่งออกเป็นสามประเภทตามความสัมพันธ์กับความเป็นจริงและสารสนเทศดิจิทัลดูเหมือนมีสถานะห่างจากความเป็นจริงมากกว่าสารสนเทศประเภทอื่นเนื่องจากเป็นสารสนเทศที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวกลาง ผู้เขียนเห็นว่าสารสนเทศดิจิทัลไม่ได้มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงแตกต่างจากสารสนเทศที่บอร์กแมนน์เรียกว่า สารสนเทศวัฒนธรรมหรือสารสนเทศแอนะล็อก เนื่องจากสารสนเทศแอนะล็อกสามารถนับได้ว่าเป็นสารสนเทศผ่านเทคโนโลยีเช่นกัน และข้อเสนออีกประการหนึ่งของผู้เขียนก็คือ สารสนเทศดิจิทัลมีข้อได้เปรียบมากกว่าสารสนเทศแอนะล็อก คือการเข้าถึงข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูลนี้ช่วยให้การสื่อสารติดต่อกันแพร่กระจายได้มากขึ้น ดังนั้นอินเทอร์เน็ตจึงเป็นเพียงช่องทางการสื่อสารสารสนเทศประเภทหนึ่ง ไม่ใช่สารสนเทศที่มีระยะห่างจากความเป็นจริง

Albert Borgmann proposes that information can be categorized into three types based on its relationship to reality. Much more than other types of information, digital information is at further distance from reality due to its being technologically mediated. In this paper, I argue that digital information does not bear a type of relationship with reality that is different from what Borgmann calls “cultural information” or “analog information.” That is because the latter can be considered to be technologically mediated. I also argue that digital information has an advantage over analog information, that is, its accessibility that allows more widespread communication. Therefore, the Internet is only a channel of communication, not information at a far remove from reality.

¹ การแปลคำว่า information น่าจะแปลด้วยคำว่าสารสนเทศ เนื่องจาก คำว่า ข้อมูล จะตรงกับคำว่า data ซึ่ง data และ information ไม่ใช่โมโนทัศน์เดียวกัน

บทความนี้ต้องการที่จะถกเถียงกับข้อเสนอของอัลเบิร์ต บอร์กแมนน์ (Albert Borgmann)² ที่ว่า สารสนเทศดิจิทัลซึ่งเป็นสารสนเทศที่ผ่านการประมวลผลของเทคโนโลยีนั้นมีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงต่างจากสารสนเทศที่ไม่ถูกประมวลผลผ่านเทคโนโลยี โดยจะถกเถียงการวิเคราะห์ประเภทของสารสนเทศที่บอร์กแมนน์แบ่งออกเป็นสามระดับคือ สารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติ (natural information) สารสนเทศวัฒนธรรม (cultural information) และสารสนเทศ (ผ่าน) เทคโนโลยี (technological information) ผู้เขียนเห็นว่าสารสนเทศในระดับวัฒนธรรมและสารสนเทศเทคโนโลยีไม่มีความแตกต่างกันในด้านความสัมพันธ์กับความเป็นจริง เนื่องจากทั้งสารสนเทศวัฒนธรรมและสารสนเทศเทคโนโลยีมีลักษณะเป็นภาพแทนของความเป็นจริงซึ่งตัวสารสนเทศไม่ได้บ่งชี้ไปที่ความเป็นจริงโดยตรงเหมือนกัน เพราะว่าสารสนเทศทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่เข้าใจผ่านสิ่งที่ลูซิอาโน ฟลอริดี (Luciano Floridi) เรียกว่าระดับของนามธรรม (level of abstraction) เช่นเดียวกัน³ และสารสนเทศวัฒนธรรมกับสารสนเทศ (ผ่าน) เทคโนโลยีไม่มีความต่างกันเนื่องจากเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยทักษะในการแปลความหมาย เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผู้เขียนจะเสนอว่า สารสนเทศดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตเป็นกระบวนการหนึ่งของการสื่อสาร และไม่ได้เปลี่ยนแปลงความเข้าใจต่อความเป็นจริงแตกต่างจากสารสนเทศประเภทอื่น บทความนี้จะแบ่งการพิจารณาเป็นส่วนดังนี้

1. ข้อเสนอของบอร์กแมนน์เรื่องสารสนเทศสามระดับ
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสารสนเทศกับความเป็นจริง
3. การปฏิบัติดิจิทัลและโลกสารสนเทศ
4. ระดับของนามธรรม
5. สารสนเทศเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และความเป็นจริง

1. สารสนเทศสามระดับของบอร์กแมนน์

ปรัชญาสารสนเทศมีข้อถกเถียงที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ธรรมชาติของสารสนเทศมีลักษณะอย่างไร? โดยความเข้าใจทั่วไปแล้ว สารสนเทศคือสัญลักษณ์ที่ถูกบันทึกไว้และสื่อถึงความหมายบางอย่าง เช่น ภาพบนฝาผนังถ้าที่วาดเกี่ยวกับการล่าสัตว์เป็นการบันทึกเหตุการณ์

² Albert Borgmann, *Holding on to reality: the nature of information at the turn of the millennium*, University of Chicago Press, 1999. Kindle Edition.

³ Luciano Floridi, *The Method of levels of abstraction, Minds and Machines*, Volume 18, Issue 3, pp 303-329, 2008

หรือพิธีกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อว่าจะช่วยให้ล่าสัตว์ได้สำเร็จ สารสนเทศกลายเป็นข้อถกเถียงทางปรัชญาเนื่องจากเทคโนโลยีที่เข้ามาจัดการสารสนเทศ สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับสารสนเทศมากมาย เช่นเทคโนโลยีดิจิทัล ที่กล้องดิจิทัลทำให้การบันทึกภาพกลายเป็นคลื่นสัญญาณไฟฟ้า และแสดงผลผ่านจอภาพ เมื่อเทียบกับภาพที่บันทึกการล่าสัตว์บนผนังถ้ำแล้ว การบันทึกภาพด้วยกล้องดิจิทัล ดูเหมือนมีขั้นตอนซับซ้อนกว่าเพราะว่าต้องมีเครื่องมือและแผงวงจรที่ซับซ้อน ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศนี้เองทำให้เราตั้งคำถามได้ว่า สารสนเทศผ่านเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงอย่างไร? บอร์กแมนน์เสนอว่า สารสนเทศคือสัญญาณ (sign) ที่บ่งบอกถึงความเป็นจริงและสารสนเทศมีลักษณะที่ต้องสัมพันธ์กับความเป็นจริง⁴ ลักษณะที่สำคัญของสารสนเทศในความสัมพันธ์กับความเป็นจริงก็คือการบ่งบอกความไกลและความใกล้ในความเป็นจริง

1.1 สารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติเช่นรอยเท้าของสัตว์ในป่า บ่งบอกว่ามีสัตว์ชนิดนั้นๆ อาศัยอยู่ ลักษณะของดินในรอยเท้าบ่งบอกว่ารอยนั้นเป็นรอยเก่าหรือใหม่ บ่งบอกว่าสัตว์ตัวนั้นทิ้งรอยเท้านี้ไว้นานหรือไม่ และถ้าหากไม่มีรอยเท้าปรากฏให้เห็นก็แสดงว่า ไม่มีสารสนเทศที่บ่งบอกได้ว่าในบริเวณนั้นมีสัตว์อาศัยอยู่หรือไม่ สารสนเทศที่อยู่ใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากที่สุดสำหรับบอร์กแมนน์ก็คือสารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติ (natural information) ซึ่งเป็นสัญญาณในธรรมชาติ เช่นร่องรอยของสัตว์ เสียงของน้ำไหลที่บ่งบอกว่ามีแหล่งน้ำอยู่ใกล้ๆ สารสนเทศในลักษณะนี้คือสารสนเทศที่มีไว้สำหรับความเป็นจริง (information for reality)

1.2 สารสนเทศในแบบที่สองคือสารสนเทศเกี่ยวกับความเป็นจริง ซึ่งสารสนเทศในลักษณะนี้ได้มาจากการบันทึกผ่านสื่อ สารสนเทศในแบบที่สองนี้จะต้องอาศัยชุมชนหรือวัฒนธรรมในการเข้าใจว่าสารสนเทศนั้นบ่งบอกถึงว่าเป็นจริงอะไร เช่น การค้นพบบันทึกโบราณ ในบันทึกที่เขียนด้วยอักษรโบราณจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เข้าใจภาษาโบราณจึงจะอ่านได้ว่าบันทึกที่ชุดค้นนั้นเกี่ยวกับอะไร หรือบันทึกโน้ตดนตรีซึ่งเป็นตัวแทนของเสียงดนตรีและการเล่นเพลงเพลงนั้น โน้ตดนตรีจะกลายเป็นเสียงเพลงได้ต้องอาศัยคนที่อ่านโน้ตเข้าใจและมีทักษะในการเล่นเพลงนั้น จึงเท่ากับว่าลักษณะของสารสนเทศในแบบที่สองนี้แตกต่างจากสารสนเทศประเภทแรกในลักษณะที่เป็นสารสนเทศที่ต้องผ่านกระบวนการทางสังคมเพื่อเข้าใจว่าสารสนเทศนั้นบ่งบอกถึงความเป็นจริงอะไร และสารสนเทศในแบบที่สองนี้มีความแตกต่างในการบ่งบอกถึงระยะทางในความเป็นจริงเช่น แผนที่ในประวัติศาสตร์ แผนที่ในประวัติศาสตร์บ่งบอกว่าสภาพภูมิประเทศและเขตแดนในช่วงเวลาที่มีการเขียนขึ้นมามีลักษณะอย่างไร แสดงให้

⁴ Borgmann, *op.cit.*

เห็นว่า แผนที่บ่งบอกสารสนเทศว่าสภาพภูมิประเทศแตกต่างจากปัจจุบันหรือไม่ ถ้าพิจารณาจะเห็นว่าแผนที่เป็นบันทึกที่เก็บสารสนเทศเอาไว้ได้นานกว่าร่องรอยในธรรมชาติ

1.3 สารสนเทศ (ผ่าน) เทคโนโลยี สำหรับบอริกแมนน์แล้วสารสนเทศ (ผ่าน) เทคโนโลยีหรือสารสนเทศดิจิทัลมีความแตกต่างจากสารสนเทศสองแบบที่กล่าวมาแล้วก็คือ สารสนเทศ (ผ่าน) เทคโนโลยีเป็นสารสนเทศที่ทำให้ความเป็นจริงปรากฏเสมือนว่าตัวสารสนเทศนั้นคือความเป็นจริง เช่น การเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ไปทางอีเมล เอกสารที่ปลายทางได้รับมีลักษณะเหมือนกันกับเอกสารต้นฉบับทุกประการ เพราะคุณลักษณะของการสำเนาเอกสารดิจิทัลทำให้การสำเนามีลักษณะที่ไม่แตกต่างจากต้นฉบับ หรือ ภาพถ่ายที่ถูกเก็บไว้เป็นเอกสารดิจิทัลถ้าหากดูภาพนั้นในเวลาสิบหรือยี่สิบปีข้างหน้าภาพก็ยังคงมีสีสันเหมือนเดิมทุกประการไม่เหมือนกับภาพถ่ายที่สามารถบ่งบอกความเก่าของภาพได้จากความซีดของสีภาพ หรือความเก่าของกระดาษอัดภาพ สารสนเทศในแบบที่สามนี้เป็นสารสนเทศที่ทำให้ความใกล้เคียงและความไกลระหว่างสารสนเทศและความเป็นจริงไม่ชัดเจน

2.ความเป็นจริงกับสารสนเทศ

ในส่วนนี้ผู้เขียนจะทำการวิเคราะห์ข้อเสนอของบอริกแมนน์ ว่าการจำแนกประเภทของสารสนเทศตามความสัมพันธ์กับความเป็นจริงมีความสำคัญอย่างไร

2.1 ความโปร่งใสของสารสนเทศดิจิทัล

สำหรับบอริกแมนน์แล้ว สารสนเทศเป็นสัญญาณที่แยกออกจากความเป็นจริง และถือเป็นสิ่งใหม่ และสารสนเทศวัฒนธรรมได้สร้างสิ่งต่างๆเข้ามาในความเป็นจริงอย่างที สารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติไม่เคยทำได้มาก่อน”⁵ การจารึกสารสนเทศไว้ในบันทึกและการเก็บสารสนเทศของภูมิประเทศไว้ในแผนที่ ทำให้มีสิ่งต่างๆเกิดขึ้นตามมาเช่น ห้องสมุด ความรู้เกี่ยวกับการสำรวจ การทำกระดาศหรือสื่อบันทึกอื่นๆ

ในบทความเรื่อง *Technology and reality* บอริกแมนน์เสนอว่าเทคโนโลยีมีผลกับการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ที่มีต่อความเป็นจริง เช่นการเดินทางด้วยรถยนต์ถ้าหากเทียบกับการเดินทางด้วยเท้าแล้ว การเดินทางด้วยรถยนต์ทำให้รู้สึกปลอดภัยและรวดเร็วกว่า การขับรถด้วย

⁵ “Signs came to stand apart from things and at origin of entirely new things.....Cultural Information through records, reports, maps, and charts discloses reality much more widely and incisively than natural signs ever could have done.” (*Ibid.*, section 28-32)

ระยะทาง 10 กิโลเมตรเป็นระยะทางเป็นระยะทางที่ใกล้เคียงเมื่อเทียบกับการเดินเท้า 10 กิโลเมตร นอกจากนี้ เทคโนโลยียังมีลักษณะที่ทำให้ความเป็นจริงมีลักษณะเป็นสิ่งที่สามารถหามาได้ (availability) และอำนวยความสะดวก (commodity) เช่น การขนส่งและการผลิตแบบอุตสาหกรรมทำให้การหาอาหารไม่ต้องมีขั้นตอนการเตรียมยุ่งยาก ไม่ต้องปลูกพืชหรือล่าสัตว์เอง แต่ความเปลี่ยนแปลงจากเทคโนโลยีนี้ก็ทำให้ขาดทักษะในการหาอาหารด้วย สำหรับบอร์กแมนน์แล้วเทคโนโลยีมีส่วนกำหนดวิถีชีวิตและรูปแบบของสังคม⁶

ในประเด็นที่เกี่ยวกับสารสนเทศบอร์กแมนน์เห็นว่าสารสนเทศก็เป็นสิ่งที่มีผลกับวิถีชีวิตและความเป็นจริง ซึ่งสารสนเทศที่มีผลกับความเป็นจริงมากที่สุดก็คือสารสนเทศดิจิทัล บอร์กแมนน์เสนอว่าสารสนเทศดิจิทัลทำให้ความเป็นจริงปรากฏด้วยตัวของสารสนเทศนั่นเอง เช่น ดนตรี ความเป็นจริงของบทเพลงหรือดนตรีก็คือเสียงที่ได้ยินจากนักดนตรีที่กำลังเล่นอยู่ แต่เมื่อมีเทคโนโลยีที่สามารถบันทึกเสียงเป็นสารสนเทศได้ คนที่ต้องการฟังเพลงไม่จำเป็นต้องไปฟังการแสดงดนตรีด้วยตนเอง อาจจะหาการบันทึกบทเพลงนั้นมาฟังที่บ้านก็ได้ แต่บอร์กแมนน์เห็นว่าการบันทึกเสียงด้วยแผ่นเสียงซึ่งเป็นสารสนเทศแอนะล็อกมีความแตกต่างกับเสียงที่บันทึกในแบบดิจิทัล เพราะว่าการทำสำเนาสารสนเทศดิจิทัลไม่สูญเสียคุณภาพของต้นฉบับและสามารถทำสำเนาได้ในจำนวนที่ไม่จำกัดโดยที่คุณภาพยังเหมือนกับต้นฉบับทุกประการ และสารสนเทศดิจิทัลที่ทำให้ความเป็นจริง (ที่ถูกบันทึกไว้) ปรากฏเสมือนว่าสารสนเทศนั้นเป็นความจริงทำให้การเข้าใจสารสนเทศนั้นไม่ต้องมีทักษะมากเท่ากับสารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติหรือสารสนเทศวัฒนธรรม⁷ เช่น การเปิดเสียงของแมวจากแผ่นซีดีรอม (CD-ROM) เพื่อหลอกให้แมวเข้ามาใกล้ ผู้ใช้สารสนเทศไม่ต้องมีทักษะในการที่จะเลียนเสียงแมวหรือรู้ว่าจะต้องฝึกฝนอย่างไรจึงจะออกเสียงได้เหมือนแมว เพียงแค่มีอุปกรณ์อย่างเครื่องเสียงซึ่งแสดงผลสารสนเทศเสียงของแมวได้ และในระดับสารสนเทศวัฒนธรรมเช่นกัน การฟังเพลงผ่านซีดีรอมไม่ต้องอาศัยทักษะในการเข้าใจดนตรีว่าเพลงเพลงนั้นเล่นด้วยเครื่องดนตรีชนิดใดบ้างและไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับดนตรีก็สามารถรับฟังเสียงจากเพลงเพลงนั้นได้เช่นกัน หรือในกรณีการฟังการแสดงดนตรีก็ไม่จำเป็นต้องวางแผนเวลาเลือกที่นั่งเข้าชมดนตรีก็สามารถฟังการแสดงดนตรีได้เพียงแค่เปิดบันทึกการแสดงดนตรีผ่านเครื่องเล่น

⁶ Albert Borgmann, Technology and reality, *Man and World*, 4, no. 1, 1971.

⁷ “Evidently, since technological information realize itself, the demand on the realization skills of people decline to nothing. Semantic resolution of information and human skills of realization are reversely proportional.” (Borgmann, *Holding on to Reality*, Chapter 14, location 1983)

นอกจากนี้การบันทึกสารสนเทศแฉะล็อกแตกต่างจากสารสนเทศดิจิทัลอีกประการหนึ่งก็คือหน่วยความจำ (memory) ที่ใช้เก็บสารสนเทศจะต้องใช้พื้นที่ทางกายภาพ เช่นการเก็บหนังสือในห้องสมุดหรือการเก็บภาพถ่ายที่อัดลงบนกระดาษอัดรูป แต่การบันทึกสารสนเทศดิจิทัลใช้หน่วยความจำเป็นการเก็บสัญญาณไฟฟ้า หรือการแปลงไฟฟ้าให้เป็นคลื่นแม่เหล็กแล้วเก็บไว้ในฮาร์ดดิสก์ จึงเท่ากับว่าพื้นที่ของสารสนเทศไม่ถูกจำกัดด้วยความเป็นจริงทางกายภาพ

และประเด็นสำคัญที่สุดที่ทำให้สารสนเทศดิจิทัลแตกต่างจากสารสนเทศที่เป็นการบันทึกของสารสนเทศเกี่ยวกับความเป็นจริงก็คือ สารสนเทศดิจิทัลมาจากการแปรสัญญาณไฟฟ้าให้เป็นเลขฐานสองแล้วประมวลผลและแสดงผลสารสนเทศนั้นเป็น ภาพ เสียง หรือตัวอักษร⁸ จึงเท่ากับว่าสารสนเทศซึ่งเป็นเหมือนสัญลักษณ์ที่ชี้ไปยังความเป็นจริงมีสถานะห่างจากความเป็นจริงด้วยเทคโนโลยี เช่นการฟังดนตรี การนั่งในโรงละครที่มีตำแหน่งที่นั่งต่าง ๆ กัน อาจจะทำให้ประสบการณ์ในการได้ยินเสียงแตกต่างกัน แต่ก็ยังถือว่าได้ฟังดนตรีหรือเพลงเพลงนั้นจริง หรือการอ่านโน้ตดนตรีแล้วเล่นด้วยตนเองก็ยังถือว่าเป็นการใช้สารสนเทศที่มาจากการบันทึกมาทำให้บทเพลงนั้นกลายเป็นจริง แต่การฟังเพลงจากแผ่นซีดีรอม หรือการดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ตแล้วเปิดฟังจากคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องเล่นเพลง เป็นประสบการณ์กับบทเพลงที่ผ่านเทคโนโลยี ซึ่งไม่ใช่ความเป็นจริงของดนตรีเพลงนั้น ๆ สารสนเทศดิจิทัลสำหรับบอริกแมนน์แล้ว ไม่ได้มีลักษณะโปร่งใส (transparent) ต่อความเป็นจริง⁹ เพราะวาระกระบวนการประมวลและแสดงผลสารสนเทศนั้นมีคอมพิวเตอร์เป็นตัวกลาง และการแสดงผลสารสนเทศผ่านคอมพิวเตอร์อาศัยชุดคำสั่ง (program) เพื่อเรียกให้แสดงผล เทียบกับการเขียนแผนที่ การสำรวจสารสนเทศภูมิศาสตร์ในยุคแรกเริ่ม การเขียนแผนที่จะต้องมีคนสำรวจและเขียน ต่อมามีการสำรวจด้วยระบบดาวเทียม ซึ่งภาพถ่ายทางอากาศต้องอาศัยเทคนิคในการอ่านถือว่ายังเป็นสารสนเทศวัฒนธรรม แต่การประมวลผลภาพผ่านดาวเทียมจากคอมพิวเตอร์ จะต้องมโปรแกรมที่แปรสัญญาณภาพเข้าไปเป็นสัญญาณไฟฟ้าหรือบิตส์เพื่อประมวลผล จากนั้นชุดคำสั่งของคอมพิวเตอร์จะแสดงเนื้อหาที่ผ่านการประมวลผลออกมาเป็นภาพบนหน้าจอ กระบวนการที่ซับซ้อนของสารสนเทศดิจิทัลนี้บอริกแมนน์ถือว่า เป็นเหมือนเงาของความโปร่งใส (shadow of transparency)

กล่าวโดยสรุปก็คือ สารสนเทศคือสัญญาณหรือตัวแทนของความเป็นจริง สำหรับบอริกแมนน์แล้วสารสนเทศคือสัญญาณซึ่งมันเป็นสิ่งที่แยกห่างออกจากความเป็นจริง ยิ่ง

⁸ Ibid., Chapter 14, location 1960.

⁹ Ibid., Chapter 13, location 1914.

สารสนเทศนั้นมันขึ้นตอนที่บ่งบอกถึงความเป็นจริงมากเท่าใด สารสนเทศนั้นก็ออกห่างจากความเป็นจริงมากเท่านั้น เช่น การรู้ว่ามีส่วนอาศัยอยู่บริเวณใกล้ๆ สารสนเทศที่ทำให้เราได้รู้จักข้างที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้ๆ คือ ร่องรอยต่างๆ เช่นรอยเท้า รอยคันไม้ที่ข้างเดินผ่าน ร่องรอยเหล่านี้นำไปสู่การได้พบกับข้างได้ แต่การอ่านหนังสือเกี่ยวกับข้างเป็นสารสนเทศที่ผ่านสิ่งพิมพ์ เราอาจจะรู้จักภาพของข้าง รู้รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้างว่า ชอบกินอะไร อาศัยอยู่ที่ไหน เป็นสัตว์ตระกูลอะไร แต่สารสนเทศจากหน้าหนังสือไม่สามารถนำผู้รับสารสนเทศไปหาตัวข้างได้ และสำหรับสารสนเทศเทคโนโลยีหากพิจารณาตามข้อเสนอของบอร์กแมนแล้ว การแสดงผลสารสนเทศข้างในคอมพิวเตอร์ไม่จำเป็นต้องเคยเห็นข้างตัวจริง ไม่จำเป็นต้องออกไปหาสารสนเทศเกี่ยวกับข้างด้วยตัวเอง เพียงแค่เอาสารสนเทศมาจากหนังสือแล้วใช้ชุดคำสั่งเพื่อให้สารสนเทศของข้างแสดงผลบนหน้าจอเท่านั้น

ในที่นี้ผู้เขียนจะพิจารณาว่าสารสนเทศวัฒนธรรมและสารสนเทศเทคโนโลยีไม่มีความแตกต่างกันในด้านการเป็นภาพแทนของความเป็นจริง ซึ่งข้อเสนอของผู้เขียนจะถกเถียงกับประเด็นของบอร์กแมนในส่วนที่ 5.

2.2 ดิจิทัลกับอินเทอร์เน็ต

สำหรับบอร์กแมนแล้วอินเทอร์เน็ตจัดอยู่ในฐานะเทคโนโลยีที่มีพื้นฐานมาจากสารสนเทศดิจิทัล และอินเทอร์เน็ตมีลักษณะทำให้สารสนเทศปรากฏได้ทุกที่ (omnipresent) นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตเปลี่ยนแปลงความเข้าใจเรื่อง พื้นที่ เวลาและอัตลักษณ์ของบุคคลด้วย¹⁰

ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพื้นที่ก็คือ อินเทอร์เน็ตจัดเก็บสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ไว้ในแผนที่บนอินเทอร์เน็ต การมองหาร้านหนังสือไม่จำเป็นต้องเดินเพื่อหาที่ละร้านบนถนน เพียงแค่ค้นจากแผนที่บนอินเทอร์เน็ตก็จะมีสถานที่แนะนำว่าบนถนนนี้มีสถานที่อะไรบ้าง เท่ากับว่าพื้นที่ทางกายภาพในความเป็นจริงถูกประมวลผลเป็นสารสนเทศดิจิทัลและสามารถเข้าถึงผ่านอินเทอร์เน็ตได้

ในด้านของเวลา การติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีช่วยลดความเร่งด่วนในการติดต่อระหว่างผู้คน เช่น การนัดหมายไม่จำเป็นต้องไปพบด้วยตนเอง หรือไม่ต้องโทรศัพท์ไปนัดหมาย เพราะไม่รู้ว่าจะไปทางไหนจะติดหรือไม่ หรือว่าถ้าหากติดธุระก็สามารถติดต่อด้วยช่องทางอื่น

¹⁰ Albert Borgmann, So who am I really? Personal identity in the age of the Internet, AI & SOCIETY, 28, no. 1 (2013): 15-20.

เช่น อีเมล อินเทอร์เน็ตเพิ่มทางเลือกในการนัดหมาย ทำให้การนัดหมายหรือการพบปะไม่ว่าแรงด่วนหรือไม่แรงด่วนก็ไม่ขาดการติดต่อ

ในด้านอัตลักษณ์หรือการรู้จักใครสักคน สารสนเทศของอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงกันอย่างแพร่หลายทำให้คนแต่ละคนห่างเหินกัน และมีอัตลักษณ์ที่ผูกพันกับสารสนเทศมากกว่าที่จะได้รับฟังผ่านการพบปะพูดคุยกัน เช่นการรู้จักใครสักคนหนึ่งสามารถทำได้โดยอ่านจากสารสนเทศเกี่ยวกับคนคนนั้นในอินเทอร์เน็ต โดยไม่ต้องถามที่บุคคล

อัตลักษณ์ที่ผูกพันกับสารสนเทศนี้บอร์กแมนน์มองว่าเป็นสิ่งที่ดูเหมือนสร้างความหลากหลายและทางเลือกตามความสนใจให้กับผู้คนในการค้นสารสนเทศที่ตนเองชอบ แต่บอร์กแมนน์มองว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนหมอกที่บดบังหรือทำให้ความเป็นจริงพร่ามัวไม่ชัดเจน เนื่องจากคนที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสนใจแต่สารสนเทศและสารสนเทศที่แสดงผลผ่านอุปกรณ์ติดตามตัวอย่างโทรศัพท์ และบอร์กแมนน์เสนอว่าอินเทอร์เน็ตควรจะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับความเป็นจริงและทำให้เห็นทางเลือกและวิถีชีวิตที่หลากหลายแต่ละคนสามารถเลือกหรือกำหนดชะตากรรมของตนเองได้¹¹

จากข้อเสนอของบอร์กแมนน์ดังกล่าวเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศดิจิทัลจะต้องต้องใช้ความระมัดระวังและพิจารณาในการที่จะมีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดังกล่าว และสารสนเทศที่มาจากอินเทอร์เน็ตก็เท่ากับเป็นสารสนเทศที่มีกระบวนการประมวลผลและการเรียกให้แสดงผลผ่านชุดคำสั่งคั่นระหว่างตัวสารสนเทศกับความเป็นจริง ผู้เขียนเห็นว่าสารสนเทศดิจิทัลกับสารสนเทศแอนะล็อกไม่มีความแตกต่างกันในด้านความสัมพันธ์กับความเป็นจริง และสารสนเทศดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตนับเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นจริงเช่นเดียวกับสารสนเทศแอนะล็อก

3.การปฏิวัติดิจิทัล

นอกจากข้อเสนอของบอร์กแมนน์แล้ว มีนักปรัชญาสารสนเทศที่พยายามอธิบายปรากฏสารของเทคโนโลยีสารสนเทศรวมไปถึงการไหลเวียนของสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต นั่นก็คือ ฟลอริดี ซึ่งเห็นตรงกันกับบอร์กแมนน์ว่าสารสนเทศดิจิทัลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสารสนเทศที่เรียกได้ว่า การปฏิวัติดิจิทัล

ฟลอริดีพูดถึงความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลว่าเป็นการปฏิวัติ เนื่องจากเราเรียกช่วงเวลาในประวัติศาสตร์เริ่มต้นจากการมีบันทึกสารสนเทศ

¹¹ Ibid., p. 19.

เป็นลายลักษณ์อักษร และบันทึกต่างๆ ในประวัติศาสตร์ถือเป็นสารสนเทศที่บอกเรื่องราวต่างๆ ในอดีต แต่สำหรับสารสนเทศที่บันทึกด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้สารสนเทศแพร่กระจาย และเชื่อมโยงถึงกันอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสารสนเทศถูกเก็บไว้ในรูปของสัญญาณและสามารถส่งไปยังที่ต่างๆ ในโลกได้อย่างรวดเร็ว การส่งหนังสือหนึ่งเล่มไปอีกซีกโลกหนึ่งใช้เวลาอย่างน้อย 20 ชั่วโมงที่จะส่งหนังสือที่เป็นกระดาษข้ามไปอีกซีกโลก แต่ถ้าหากหนังสือเล่มนั้นถูกเก็บไว้ในลักษณะเอกสารดิจิทัล หนังสือเล่มนั้นสามารถส่งไปอีกซีกโลกได้ทันทีและสามารถส่งให้ผู้รับได้มากกว่าหนึ่งคนพร้อมๆ กัน ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าสารสนเทศที่เป็นดิจิทัลสามารถส่งต่อได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการส่งมากกว่าในด้านของความเร็วและการทำสำเนา ฟลอริดถือว่าการเกิดขึ้นของสารสนเทศดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่จัดทรวิทยาของสารสนเทศใหม่ (Re-ontologizing technology)¹² เพราะว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนแปลงการสื่อสารทั้งพื้นที่และเวลา สารสนเทศที่เก็บไว้ในรูปของเอกสารดิจิทัลไม่ต้องใช้พื้นที่ทางกายภาพและการรับส่งสารสนเทศทำได้รวดเร็ว นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตเชื่อมต่ออุปกรณ์ทุกอย่างหลายอย่างเข้าด้วยกัน ทำให้การออนไลน์และออฟไลน์มีเส้นแบ่งที่บางลงเรื่อยๆ รถยนต์ถูกเชื่อมเข้ากับอินเทอร์เน็ตด้วยระบบนำทาง GPS คนที่ใช้โทรศัพท์ซึ่งเป็นอุปกรณ์ติดตามตัวสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้จากโทรศัพท์ติดตามตัว และคนที่ใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ซึ่งต่ออินเทอร์เน็ตจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แทบจะเรียกได้ว่าทุกคนต่ออินเทอร์เน็ตทุกที่ทุกเวลา

นอกจากนี้ฟลอริดเสนอว่าสารสนเทศทั้งหมดทั้งออนไลน์และออฟไลน์เป็นหนึ่งเดียวกัน ในฐานะส่วนหนึ่งของโลกสารสนเทศทั้งหมด (infosphere) ซึ่งโลกสารสนเทศนี้เป็นระบบนิเวศน์ของสารสนเทศทั้งหมด ตัวอย่างเช่นสารานุกรมที่ถูกตีพิมพ์ทั้งในแบบดิจิทัลและแบบกระดาษ สารสนเทศในหนังสือและไฟล์ดิจิทัลมีสถานะเท่ากันเพราะเป็นสารสนเทศเรื่องเดียวกันเพียงแต่แตกต่างกันที่สื่อของสารสนเทศ¹³

การปฏิวัติสารสนเทศมีความสำคัญในฐานะที่โลกสารสนเทศมีการแพร่กระจายของสารสนเทศไปอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นสื่อกลาง และเทคโนโลยีดิจิทัลที่เติบโตขึ้นทำให้ความเป็นจริงหลอมรวมระหว่างโลกออนไลน์และโลกออฟไลน์¹⁴ สารสนเทศดิจิทัลและสารสนเทศกายภาพจะไม่มีเส้นแบ่ง เนื่องจากเราสามารถระบุสถานที่ของเราให้เพื่อน

¹² Luciano Floridi, *Ethics after the information revolution, information and computer ethics*, Cambridge: Cambridge University Press, 2010.

¹³ *Ibid.*, p. 6.

¹⁴ *Ibid.*, p. 11.

ที่เรารู้จักในอินเทอร์เน็ตได้รู้ทันที การเข้าถึงสารสนเทศอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ เท่ากับว่าการออฟไลน์และออนไลน์กลายเป็นสิ่งเดียวกัน เพราะคนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่จำเป็นต้องออนไลน์ผ่านคอมพิวเตอร์ในห้องอีกต่อไป และนอกจากนี้เทคโนโลยียังได้สร้างอุปกรณ์สารสนเทศ (IT-entities) เข้ามาในความเป็นจริงด้วย เช่น สมาร์ทโฟน อุปกรณ์ที่รับสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลา หรือ เครื่องเล่นเพลงที่พกพาเคลื่อนที่ได้ ไปจนถึงโปรแกรมที่สามารถฟังเพลงผ่านอินเทอร์เน็ตได้ (streaming) การปฏิวัติดังกล่าวทำให้เห็น่วาวิถีชีวิตของมนุษย์มีความผูกพัน กับสารสนเทศหรือที่ เรียกว่า Infrog (Info-organism) เนื่องจากสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับวิถีชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นการตัดสินใจจะเลือกโรงเรียนที่ดีให้กับลูก ก็ต้องศึกษาสารสนเทศเพื่อให้ได้โรงเรียนที่ดีที่สุด ในสมัยที่เทคโนโลยีมีส่วนจัดการสารสนเทศไม่มาก ก็ต้องอาศัยคำบอกเล่าของคนรู้จัก หรือไปสอบถามด้วยตนเอง แต่เมื่อมีเทคโนโลยีมาช่วยในการค้นคว้าสารสนเทศทำให้สารสนเทศสามารถรับรู้ได้หลายทาง ยังมีสารสนเทศมากที่ยังมีทางเลือกในการตัดสินใจมากขึ้นด้วย หรือการอยากรู้สารสนเทศเกี่ยวกับช้าง เทคโนโลยีทำให้สารสนเทศเรื่องเกี่ยวกับช้างหรือเรื่องอื่นๆเข้าถึงได้ง่ายไปด้วย

4. ระดับของนามธรรม

ในกระบวนการของสารสนเทศฟลอริดิเสนอว่า สารสนเทศไม่ใช่สิ่งที่รับรู้ตัววัตถุโดยตรง แต่เป็นกระบวนการที่ผ่านความเข้าใจบางอย่าง เช่นสารสนเทศเกี่ยวกับรถคันหนึ่ง ถ้าให้คนสามคนเล่าสารสนเทศเกี่ยวกับรถคันเดียวกัน คนสามคนอาจให้สารสนเทศไม่ตรงกันทั้งหมด ถ้าบางคนมีความรู้เรื่องเครื่องยนต์ก็สามารถให้รายละเอียดได้ว่าเครื่องยนต์มีลักษณะอย่างไร หรือบางคนสนใจที่ราคาของรถในตลาดก็จะให้สารสนเทศในแง่มุมที่อิงกับความต้องการของตลาด กระบวนการเข้าใจสารสนเทศนี้ฟลอริดิเรียกว่าระดับของนามธรรม¹⁵ และระดับของนามธรรมนี้เป็นกระบวนการทางญาณวิทยาที่ทำให้เข้าใจสารสนเทศ¹⁶ ดังตัวอย่างของการสังเกตรถยนต์คันเดียวกันแต่ผู้สังเกตรับรู้สารสนเทศจากการสังเกตแตกต่างกัน

ระดับของนามธรรมนี้มีบทบาทสำคัญในการพิจารณาสารสนเทศเพราะว่า สารสนเทศเป็นผลมาจากความเข้าใจในการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากพิจารณาระดับของนามธรรมผ่าน

¹⁵ Luciano Floridi, Information ethics: its nature and scope. In Jeroen Van Den Hoven and John Weckert (eds), *Information Technology and Moral Philosophy* (Cambridge: Cambridge University Press, 2008), 49.

¹⁶ Luciano Floridi, The method of levels of abstraction, pp. 303-329.

สารสนเทศสามารถบอกรักแหม่นแล้วจะเห็นว่า ในการสังเกตและแยกแยะได้ว่าสัญญาณที่สังเกตเป็นสารสนเทศที่ไปถึงความจริงอะไรก็ขึ้นอยู่กับวิธีการสังเกต เช่นรอยยุบบนพื้นดินถ้าหากไม่มีความรู้หรือทักษะก็ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นรอยอะไร และถ้าไม่มีวิธีการสังเกตก็ไม่สามารถระบุได้ว่า รอยนั้นเป็นรอยเก่าหรือรอยใหม่ ถ้าหากคนที่ไม่ชำนาญปาเข้าปาไปพร้อมกับนายพราน นายพรานที่มีวิธีการสังเกตที่ดีกว่าก็สามารถมีสารสนเทศเกี่ยวกับปาซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมได้ดีกว่า จากข้อเสนอดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแม้แต่สารสนเทศธรรมชาติก็ยิ่งถูกเข้าใจผ่านระดับของนามธรรมเช่นกัน

สำหรับสารสนเทศประเภทอื่นเช่นสารสนเทศวัฒนธรรมแม้จะผ่านวิธีการสังเกต เช่น การเขียนแผนที่หรือการวาดภาพบรรยากาศ แต่สารสนเทศที่เป็นการบันทึกอย่างกระตาคที่บันทึกแผนที่หรือผืนผ้าใบวาดภาพก็ยังเป็นสื่อที่ไม่ใช่สัญญาณที่อยู่ในธรรมชาติ ดังนั้นสารสนเทศที่ผ่านการบันทึกด้วยมนุษย์ลงบนสื่อบันทึกต่าง ๆ ยังคงมีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงต่างจากสารสนเทศธรรมชาติ ดังตัวอย่าง ร่องรอยที่ขังทิ้งไว้ในป่า กับภาพถ่ายร่องรอยของช้างในหนังสือ

จากข้อเสนอของฟลอริดาและบอร์กแมนน์มีประเด็นร่วมกันก็คือเทคโนโลยีที่เข้ามาจัดการสารสนเทศมีผลให้การเข้าถึงสารสนเทศ และวิถีชีวิตที่ผูกพันกับสารสนเทศเปลี่ยนแปลงไป แต่บอร์กแมนน์ให้ความเห็นว่าสารสนเทศผ่านเทคโนโลยีทำให้วิถีชีวิตออกห่างหรืออาจทำให้มองไม่เห็นความเป็นจริงที่สารสนเทศนั้นบ่งถึง เช่นการติดต่อสื่อสารกันผ่านเทคโนโลยีอาจทำให้การพบปะกันน้อยลง เท่ากับห่างเหินจากการพบหน้ากันจริง ๆ แต่สำหรับฟลอริดาแล้วเทคโนโลยีมีส่วนทำให้ระบบนิเวศของสารสนเทศไหลเวียนและกระจายตัวได้ขึ้น ยิ่งสารสนเทศเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้มากขึ้นเท่าไรก็ยิ่งช่วยให้เรามีความรู้หรือว่าช่วยให้อิทธิพลที่มีความสะดวกมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การรับสารสนเทศจากหลายแหล่ง หรือการติดต่อสื่อสารกันได้หลายช่องทางช่วยให้สารสนเทศไม่ถูกผูกขาดและปิดกั้น การปิดกั้นสารสนเทศเป็นประเด็นที่สำคัญมากในการสื่อสารที่เกี่ยวกับการเมือง

5.สารสนเทศเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และความเป็นจริง

ในส่วนนี้จะพิจารณาประเด็นที่ว่าสารสนเทศดิจิทัลซึ่งเป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการประมวลผลไม่มีความแตกต่างกับสารสนเทศวัฒนธรรมในด้านความสัมพันธ์กับความเป็นจริง และอินเทอร์เน็ตไม่ได้เปลี่ยนแปลงความเป็นจริงในด้านการเปลี่ยน (transform) ประสบการณ์ที่มีต่อความเป็นจริง แต่เป็นวิธีหนึ่งของการสื่อสารสารสนเทศ

ทั้งบอริกแมนน์และฟลอริดิไม่มีความเห็นขัดแย้งกันในประเด็นที่ว่าสารสนเทศไม่ใช่วัตถุที่มันบ่งถึงโดยตรง บอริกแมนน์เสนอว่าสารสนเทศเป็นสัญญาณส่วนฟลอริดิเสนอว่าสารสนเทศเป็นสิ่งที่ผ่านระดับของนามธรรมซึ่งขึ้นอยู่กับรูปแบบของการสังเกต ดังนั้นสารสนเทศที่ได้ไม่ใช่ความเป็นจริง แต่สำหรับบอริกแมนน์แล้วสารสนเทศบางประเภทมีสถานภาพใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากกว่าสารสนเทศประเภทอื่น สารสนเทศธรรมชาติถูกบันทึกลงบนความเป็นจริง รอยเท้าของสัตว์เป็นสิ่งที่อยู่ในความเป็นจริงของสัตว์ว่าเคยผ่านบริเวณนั้น แต่สำหรับบอริกแมนน์แล้วสารสนเทศที่มนุษย์บันทึก ต้องอาศัยทักษะเพื่อทำให้สารสนเทศนั้นกลายเป็นความเป็นจริง เช่นการอ่านโน้ตดนตรีจะกลายเป็นเสียงของเพลงนั้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเล่นเพลงนั้น และในทางเดียวกัน การอ่านหนังสือเกี่ยวกับช้างจะนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับช้างก็ต่อเมื่อสารสนเทศนั้นทำให้ได้รู้จักช้างจริง ๆ สำหรับฟลอริดิแล้วไม่ได้แบ่งประเภทของสารสนเทศไว้แบบบอริกแมนน์ แต่นับรวมความสัมพันธ์ของสารสนเทศทั้งหมดในโลกสารสนเทศว่าสารสนเทศนั้นช่วยให้เข้าใจความเป็นจริง เพราะมันคือสิ่งที่ผ่านระดับของนามธรรมเกี่ยวกับความเป็นจริง และไม่มีความต่างระหว่างสารสนเทศที่เป็นดิจิทัลและสารสนเทศอะนาล็อกหรือสารสนเทศที่บันทึกด้วยสื่อกายภาพ

สำหรับฟลอริดิแล้วประเภทของสารสนเทศไม่ได้แบ่งไว้แบบบอริกแมนน์ แต่นับรวมความสัมพันธ์ของสารสนเทศทั้งหมดในโลกสารสนเทศว่าสารสนเทศนั้นช่วยให้เข้าใจความเป็นจริง เพราะมันคือสิ่งที่ผ่านระดับของนามธรรมเกี่ยวกับความเป็นจริง และไม่มีความต่างระหว่างสารสนเทศที่เป็นดิจิทัลและสารสนเทศอะนาล็อกหรือสารสนเทศที่บันทึกด้วยสื่อกายภาพ

ในความต่างระหว่างสารสนเทศวัฒนธรรมและสารสนเทศเทคโนโลยี บอริกแมนน์ใช้วิธีการแสดงผลสารสนเทศเป็นตัวแบ่งความห่างระหว่างสารสนเทศกับความเป็นจริง การส่งจดหมายด้วยการเขียนบนกระดาษสารสนเทศถูกแสดงโดยตรงจากการเขียนของผู้ส่ง แต่การส่งอีเมลล์สารสนเทศถูกประมวลผลผ่านคำสั่งแล้วแสดงเป็นตัวหนังสือบนหน้าจอ และกระบวนการแสดงผลของเทคโนโลยีนี้เองที่ทำให้เนื้อหาในจดหมายของผู้ส่งไม่ได้ไปถึงผู้รับโดยตรง แต่มันถูกแปรเป็นสัญญาณก่อนที่จะถูกแสดงผล ดังนั้น สารสนเทศที่ไม่ใช่สารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติเป็นสิ่งที่ต้องมีเทคโนโลยีเป็นตัวกลาง จากข้อเสนอดังกล่าวผู้เขียนจะถกเถียงเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

5.1 สารสนเทศกับความเป็นจริง

จากข้อเสนอที่ว่าสารสนเทศไม่ใช่ความเป็นจริงในตัวเอง ดังนั้นทั้งสารสนเทศวัฒนธรรมและสารสนเทศเทคโนโลยีจึงไม่ใช่ความเป็นจริงทั้งคู่เพราะไม่ได้ใกล้ชิดกับความเป็น

จริงเหมือนสารสนเทศ (ใน) ธรรมชาติ แต่สารสนเทศทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่ผ่านสื่อบันทึกทั้งคู่ และการพิจารณาสารสนเทศที่ถูกบันทึกสามารถแยกได้เป็น สารสนเทศ ตัวอักษร เสียง และ ภาพ

- ในกรณีตัวอักษรข้อความจากจดหมายที่เขียนด้วยลายมือนั้น แม้จะเป็นลายมือที่เขียนด้วยตนเอง แต่ตัวอักษรในจดหมายก็ไม่ใช่ความรู้สึก หรือสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อโดยตรง เพียงแต่ผู้เขียนถ่ายทอดเนื้อหาที่ตนเองต้องการจะสื่อผ่าน ตัวอักษรในภาษา ลายมือ ลงบน กระดาษ จึงเท่ากับว่า องค์ประกอบของการเขียนจดหมายด้วยลายมือคือ (ก) เนื้อหาที่ต้องการสื่อ (ข) วิธีการสื่อซึ่งในที่นี้ก็คือภาษาที่แสดงออกเป็นตัวอักษร และ (ค) สื่อบันทึกซึ่งในที่นี้คือกระดาษ แต่สำหรับการสื่อสารด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อความบนอินเทอร์เน็ต องค์ประกอบที่มีเหมือนกันก็คือ (ก) เนื้อหาที่ต้องการสื่อ แต่วิธีการคือ (ข) การพิมพ์ข้อความด้วยตัวอักษรในกรณีนี้สิ่งที่แตกต่างกันก็คือลายมือกับ แบบอักษรของคอมพิวเตอร์แต่ภาษาที่พิมพ์เข้าและแสดงผลเป็นภาษาเดียวกัน (ค) สื่อของสารสนเทศ ซึ่งในที่นี้ก็คือคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่สามารถแสดงผลอีเมลได้ สิ่งที่แตกต่างกันในการส่งสารสนเทศก็คือข้อ (ข) และข้อ (ค) จะเห็นว่าแม้ข้อ (ข) และข้อ (ค) ในการสื่อสารด้วยจดหมายกระดาษกับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จะแตกต่างกัน แต่ขั้นตอนทั้งสองข้อบ่งถึงที่มาเดียวกันคือ เนื้อหาที่ต้องการสื่อของผู้ส่ง และขั้นตอนทั้งสองมีความซับซ้อนเท่าๆกัน การส่งจดหมายด้วยกระดาษจะต้องมีกระบวนการที่ทำให้จดหมายไปถึงมือผู้รับ ขั้นตอนการส่งทางไปรษณีย์เป็นตัวกลาง และสำหรับอีเมลก็ต้องมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นตัวกลาง การประมวลผลสารสนเทศตัวอักษรของคอมพิวเตอร์ไม่ได้เป็นขั้นตอนที่ต่างจากการเขียนจดหมาย แม้ว่าจะมีเทคโนโลยีมาประมวลผลแต่จดหมายที่ส่งด้วยการพิมพ์ก็นับเป็นวิธีเขียนแบบหนึ่ง และหากจะตั้งข้อสังเกต การส่งอีเมลก็ไม่แตกต่างจากการส่งโทรเลขหรือรหัสมอส ที่ผู้ส่งและผู้รับจะต้องมีการแปรและประมวลผลสารสนเทศ เพียงแต่อีเมลเป็นการแปรสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์แทนการแปรรหัสมอสด้วยคน ดังนั้นกระบวนการในการรับสารจากจดหมายเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยทักษะเพียงแค่ทักษะในการรับสารของสารสนเทศดิจิทัลแตกต่างจากทักษะของสารสนเทศที่ไม่ผ่านกระบวนการดิจิทัล ประเด็นนี้จะอภิปรายเพิ่มเติมในส่วนของสารสนเทศกับทักษะ

- ในกรณีของเสียง การบันทึกสารสนเทศด้วยเสียงเป็นกระบวนการที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีมากเท่าๆกันทั้งสารสนเทศแอนะล็อก (analog) และสารสนเทศดิจิทัล (digital) เนื่องจากเสียงไม่สามารถจัดเก็บลงบนกระดาษเป็นลายลักษณ์อักษรได้ วิธีการจัดเก็บเสียงจึงต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการบันทึก สารสนเทศเกี่ยวกับเสียงช่วยให้เราไม่ต้องตะโกนคุยกัน แม้จะอยู่ไกลก็ยังสามารถส่งเสียงไปถึงกันได้ เช่นรายการวิทยุ แนนอนว่าสารสนเทศเสียงเป็นสิ่งที่

ห่างจากความเป็นจริงมากกว่าตัวอักษร แม้ว่าการเล่นเพลงผ่านแผ่นเสียงจะเป็นสารสนเทศแอนะล็อกแต่ก็ไม่ใช่การเล่นเพลงนั้นจริงๆ ของศิลปินเจ้าของเพลง เป็นเพียงการจำลองเสียงของการเล่น นอกจากเครื่องเล่นแผ่นเสียงซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ไม่ผ่านการแปลงคลื่นเสียงเป็นสัญญาณไฟฟ้าแล้ว การบันทึกเสียงที่เป็นแอนะล็อกอีกประเภทก็คือเทปตลับ (tape cassette) ซึ่งแปลงบันทึกเสียงลงในแถบแม่เหล็กแล้วผ่านเครื่องเล่นเพื่อแปลงคลื่นแม่เหล็กเป็นสัญญาณเสียง การบันทึกเสียงด้วยระบบดิจิทัลมีลักษณะต่างจากสารสนเทศเสียงแอนะล็อกก็คือสามารถทำสำเนาได้ในจำนวนไม่จำกัดโดยที่ต้นฉบับและสำเนามีคุณภาพเท่ากันทุกประการ ซึ่งสารสนเทศเสียงแบบแอนะล็อกทำไม่ได้ แต่นั่นก็ไม่ใช่สิ่งที่ทำให้สารสนเทศเสียงแบบดิจิทัลห่างจากความเป็นจริงมากกว่าสารสนเทศเสียงแบบแอนะล็อก เนื่องจากทั้งสองประเภทเป็นสารสนเทศเป็นเพียงการจำลองเสียงของดนตรีที่เล่นจริงๆ หรือเป็นการบันทึกสารสนเทศจากแหล่งกำเนิดเสียง ส่วนคุณลักษณะของเอกสารดิจิทัลที่ทำสำเนาแล้วคุณภาพเหมือนต้นฉบับนั้นเป็นแค่คุณสมบัติที่แตกต่างกันของวิธีการบันทึก ไม่ได้แตกต่างกันในด้านความสัมพันธ์ของความเป็นจริง ซึ่งความแตกต่างกันของคุณภาพเสียงนี้อาจมีข้อถกเถียงว่า สัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณที่ฟังแล้วดีกว่าดิจิทัลหรือไม่? แต่ในกรณีนี้ก็ไม่ได้ทำให้สารสนเทศเสียงทั้งสองประเภทมีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงแตกต่างกัน¹⁷

- สารสนเทศเกี่ยวกับภาพเป็นการบันทึกภาพโดยหลักการของแสง ภาพถ่ายที่บันทึกเหตุการณ์ ทิวทัศน์หรือภาพบุคคลเป็นการบันทึกโดยใช้แสงตกกระทบบนวัตถุที่มีความไวต่อการรับแสงและอัดภาพที่ได้จากวัตถุนั้นลงบนกระดาษ หรือเก็บไว้ในรูปแบบของเอกสารดิจิทัล วิธีการบันทึกภาพถ่ายเป็นการบันทึกสารสนเทศที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวกลางไม่แพ้สารสนเทศเสียง ดูเหมือนมีความแตกต่างในกระบวนการแสดงผลระหว่างภาพถ่ายด้วยกล้องฟิล์มและกล้องดิจิทัล แต่หลักการในของกล้องทั้งสองเหมือนกันก็คือใช้แสงตกกระทบบนวัตถุรับแสง สำหรับกล้องดิจิทัลจะใช้ CCD เป็นวัตถุรับแสงแล้วประมวลผลค่าของแสงที่ได้มาแสดงผลบนจอภาพ แต่สำหรับกล้องที่ใช้ฟิล์มจะมีฟิล์มเป็นตัวรับแสง ภาพถ่ายดิจิทัลอาจมีการประมวลผลที่ให้ความละเอียดของภาพไม่เท่ากับภาพจากกล้องฟิล์มแต่ความต่างนี้เป็นความต่างระดับคุณภาพของสารสนเทศที่บันทึก เหมือนการบันทึกด้วยกระดาษสองชนิด ซึ่งแต่ละชนิดแสดงความละเอียดสารสนเทศได้ต่างกัน ซึ่งความต่างต่างนี้เป็นความต่างของประเภทการบันทึกสารสนเทศไม่ใช่ความต่างในความสัมพันธ์กับความเป็นจริง เพราะว่าภาพถ่ายเป็นสารสนเทศที่แทนเหตุการณ์ที่

¹⁷ ดูคำอธิบายเพิ่มเติมได้ที่ <http://electronics.howstuffworks.com/analog-digital.htm>

ถูกบันทึก สารสนเทศถูกเข้าใจผ่านมุกกล้องจุดเน้นของภาพ และในบางกรณีสามารถปรับแต่งแสงให้กับภาพเพื่อให้สารสนเทศภาพถ่ายออกมามีลักษณะเฉพาะเช่นการใส่ฟิลเตอร์ให้ภาพ¹⁸

ในการรับ-ส่งสารสนเทศเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการรับส่งด้วยคลื่นวิทยุ-โทรทัศนกับการรับส่งสารสนเทศด้วยอินเทอร์เน็ตใช้หลักการเรื่องคลื่นและสัญญาณไฟฟ้าเหมือนกัน ดังนั้นสารสนเทศผ่านเทคโนโลยีจึงไม่มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงแตกต่างจากสารสนเทศวัฒนธรรม เพียงแต่เป็นวิธีการที่รวดเร็วขึ้น แต่ความสัมพันธ์กับความเป็นจริงยังคงเป็นภาพแทนของความเป็นจริงเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลแอนะล็อกหรือดิจิทัลเพียงแต่เปลี่ยนรูปแบบการบันทึก

5.2 ทักษะกับสารสนเทศ

ข้อเสนออีกประการหนึ่งของบอร์กแมนน์ในความต่างระหว่างสารสนเทศเทคโนโลยีกับสารสนเทศวัฒนธรรมก็คือ สารสนเทศเทคโนโลยีเสมือนกับว่าตัวสารสนเทศนั้นกลายเป็นความเป็นจริงในตัวเอง เนื่องจากการระลึกความเป็นจริงสารสนเทศไม่ต้องอาศัยทักษะเพื่อที่จะเข้าใจสารสนเทศนั้น การฟังดนตรีจากแผ่นซีดี ไม่ต้องอาศัยทักษะทางดนตรีก็สามารถรับรู้เสียงดนตรีนั้นได้ ผู้เขียนเห็นว่าข้อเสนอนี้พิจารณาได้เป็นสองแง่มุมคือ (1) การระลึกความเป็นจริงของสารสนเทศต้องการทักษะหรือไม่ และ (2) สารสนเทศดิจิทัลไม่อาศัยทักษะเพื่อระลึกความเป็นจริงของสารสนเทศหรือไม่?

(1) การระลึกความเป็นข้อมูลที่ถูกบันทึกจะต้องอาศัยทักษะนั้น บอร์กแมนน์ยกตัวอย่างการอ่านบันทึกโน้ตดนตรีซึ่งเป็นการบันทึกสัญลักษณ์ของเสียงที่ใช้เล่นเพลงนั้น ถ้าหากไม่มีทักษะก็จะไม่สามารถรู้ได้ว่าบันทึกโน้ตนั้นแสดงถึงเสียงเพลงอะไร แต่ในกรณีนี้บันทึกโน้ตเป็นสารสนเทศประเภทตัวอักษรเท่านั้น การบันทึกเสียงดนตรีเป็นสารสนเทศสามารถทำได้ทั้งบันทึกเฉพาะเสียง หรือบันทึกทั้งภาพและเสียง ซึ่งสื่อบันทึกดนตรีบอร์กแมนน์แยกระหว่างการบันทึกที่เป็นแอนะล็อกและดิจิทัล ซึ่งสารสนเทศเสียงที่เป็นแอนะล็อกเช่นแผ่นเสียงและสื่อบันทึกแถบแม่เหล็กก็ไม่ต้องใช้ทักษะทางดนตรีก็สามารถรับรู้และฟังเพลงนั้นได้เช่นกัน และในกรณีภาพถ่ายถ้าหากได้รับรูปถ่ายก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องมีความรู้เรื่องการถ่ายรูปหรือล้าง-อัดรูปเพื่อที่จะเข้าใจว่าสารสนเทศนี้เป็นภาพของอะไร ดังนั้นทักษะในการระลึกความเป็นจริงของสารสนเทศขึ้นอยู่กับประเภทของการบันทึกว่าบันทึกด้วยตัวอักษรหรือบันทึกเป็นเสียงหรือภาพ

¹⁸ ดูคำอธิบายเพิ่มเติมได้ที่ <http://electronics.howstuffworks.com/cameras-photography/digital/digital-camera2.htm>

(2) สารสนเทศดิจิทัลไม่อาศัยทักษะเพื่อระลึกความเป็นจริงของสารสนเทศหรือไม่? สำหรับทักษะในการระลึกความเป็นจริงของสารสนเทศหมายถึงวิธีการในการที่จะได้รับและเข้าใจสารสนเทศนั้นๆ บอริกแมนน์เสนอว่าสารสนเทศวัฒนธรรมต้องอาศัยทักษะในการเข้าถึงสารสนเทศนั้น จากหัวข้อที่ผ่านมาแสดงให้เห็นแล้วว่าทักษะเฉพาะในการเข้าถึงสารสนเทศขึ้นอยู่กับประเภทของสารสนเทศว่าเป็นสารสนเทศภาพและเสียง นอกจากนี้การเข้าถึงสารสนเทศดิจิทัลก็ต้องอาศัยทักษะในการรับรู้สารสนเทศนั้นเช่นกัน การเล่นเพลงจากแผ่นซีดีจำเป็นต้องรู้จักเครื่องเล่น วิธีการเล่น หยุด ชำมเพลง ระดับเสียงของเครื่องเล่นเพื่อให้สารสนเทศเสียงในแผ่นซีดีแสดงผลอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนี้ทักษะที่เป็นความรู้เกี่ยวกับเครื่องเสียงช่วยให้สารสนเทศเสียงมีคุณภาพสมจริงมากขึ้นได้ด้วยเช่น ประเภทของเครื่องขยายกำลังขับ วงจรการแปรสัญญาณเสียงเป็นต้น และที่สำคัญก็คือสารสนเทศดิจิทัลที่ประมวลผลก็จำเป็นต้องมีทักษะในการเรียกสารสนเทศนั้นเพื่อแสดงผลเช่นกัน เช่น เอกสารที่เป็นตัวอักษรจำเป็นต้องเปิดกับชุดคำสั่งที่แสดงผลตัวอักษรได้สารสนเทศนั้นจึงจะแสดงผลเป็นตัวอักษร หรือสารสนเทศเสียงจะต้องแสดงผลผ่านชุดคำสั่งที่เล่นเสียงได้ และในกรณีที่ไม่มีความรู้หรือความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศและการเรียกแสดงผลสารสนเทศที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ก็ไม่สามารถระลึกถึงความเป็นจริงของสารสนเทศที่เก็บไว้ในคอมพิวเตอร์เช่นกัน จึงเท่ากับว่ารูปแบบของทักษะในการระลึกความเป็นจริงของสารสนเทศเปลี่ยนแปลงไปตามประเภทของการบันทึกสารสนเทศแต่ไม่ได้หมายความว่าสารสนเทศดิจิทัลกลายเป็นความเป็นจริงเสมือน และการเข้าถึงสารสนเทศดิจิทัลก็ต้องอาศัยทักษะเช่นเดียวกันกับสารสนเทศวัฒนธรรม

5.3 สารสนเทศและสื่อบันทึก

ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีผลกับกระบวนการแสดงผลของสารสนเทศ ซึ่งมีประเด็นที่น่าพิจารณาว่า มีความแตกต่างระหว่างเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการแปรสัญญาณกับสารสนเทศแล้วประมวลผล กับเทคโนโลยีการบันทึกที่ไม่มีการแปรสัญญาณเป็นระบบดิจิทัลหรือไม่? ถ้าพิจารณาจากประเภทของสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงจะเห็นว่าทั้งสารสนเทศวัฒนธรรมที่ไม่ได้บันทึกด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเทคโนโลยีเป็นภาพแทนของความเป็นจริงทั้งคู่ และสารสนเทศภาพและเสียงเป็นสิ่งที่เทคโนโลยีเป็นตัวกลางในการบันทึก แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือประเด็นที่ว่า สารสนเทศดิจิทัลที่ผ่านการประมวลผลเป็นสารสนเทศที่เสมือนจริง เพราะสารสนเทศถูกลดทอนเป็นสัญญาณของบิตและประมวลผลก่อนที่จะแสดงผลของสารสนเทศนั้น ยกตัวอย่างการสื่อสารด้วยเสียง ระหว่างโทรศัพท์ที่ทำจากถ้วยกระดาษผูกเชือก ระบบการรับ-ส่งคลื่นวิทยุ และโทรศัพท์ในปัจจุบันที่เป็นสัญญาณดิจิทัล

โทรศัพท์ด้วยกระดาดเป็นการส่งเสียงผ่านสื่อ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งเสียงที่ผ่านเส้นเชือกเป็นสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศซึ่งก็คือคนพูดโดยตรง แต่โทรศัพท์กระดาดไม่สามารถส่งเสียงไปที่ไกลๆได้เท่ากับการรับส่งคลื่นวิทยุ หลักการรับ-ส่งคลื่นวิทยุก็คือ การแปลงสัญญาณคลื่นเสียงจากเครื่องส่งไปพร้อมกับคลื่นความถี่ในอากาศ ซึ่งคลื่นความถี่นี้จะรับได้ก็ต่อเมื่อปรับเครื่องรับให้มีความถี่ตรงกับเครื่องส่ง กระบวนการนี้คลื่นเสียงถูกแปรเป็นสัญญาณไฟฟ้า และเสียงที่ได้รับผ่านเครื่องรับเป็นสารสนเทศที่ไม่ใช่เสียงโดยตรง เพราะไม่สามารถรับรู้เสียงนั้นได้ ถ้าไม่มีเครื่องรับเนื่องจากเราไม่สามารถได้ยินคลื่นวิทยุด้วยประสาทการรับฟังปกติ และหลักการคลื่นวิทยุนี้ถูกพัฒนาเป็นสัญญาณโทรศัพท์ จึงเท่ากับว่าโทรศัพท์ในระบบแอนะล็อกเองก็ถูกแปรสารสนเทศและกล่าวได้ว่า เสียงที่เกิดจากเครื่องรับในระบบแอนะล็อกเองก็เป็นความจริงเสมือนในแง่ที่ว่า เครื่องรับแสดงสารสนเทศเสียงได้ราวกับว่ามีเสียงอยู่ในเครื่องรับนั้นจริงๆ สำหรับโทรศัพท์ที่เป็นระบบดิจิทัลถูกพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาคลื่นรบกวนของเสียงระบบเครือข่ายโทรศัพท์เพียงแค่เปลี่ยนระบบการนำเข้าและส่งสัญญาณเสียงโทรศัพท์เป็นระบบดิจิทัล แต่หลักการของโทรศัพท์ยังคงเดิมก็คือการส่งคลื่นเสียงไปกับสัญญาณวิทยุ

สำหรับสารสนเทศภาพความแตกต่างระหว่างสารสนเทศเทคโนโลยีกับสารสนเทศวัฒนธรรมก็คือ สารสนเทศวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กินพื้นที่ทางกายภาพ สารสนเทศวัฒนธรรมถูกบันทึกลงบนกระดาดหรือพื้นผิว ซึ่งพื้นผิวนั้นแสดงภาพหนึ่งภาพหรือสารสนเทศหนึ่งสารสนเทศ แต่สำหรับสารสนเทศดิจิทัลพื้นผิวที่ทำหน้าที่เป็นจอภาพสามารถแสดงผลสารสนเทศได้มากกว่าหนึ่งสารสนเทศ บอริกแมนมองว่าสารสนเทศที่ปรากฏในหน้าจอเป็นสิ่งที่ถูกแปรสัญญาณและประมวลผล ซึ่งขั้นตอนในการบันทึกแตกต่างกัน แต่ถ้าหากพิจารณาการแสดงผลสารสนเทศภาพแล้ว ทั้งภาพที่อัดลงบนกระดาดหรือพิมพ์ลงบนหนังสือใช้หลักการเดียวกันกับหน้าจอที่แสดงผลภาพดิจิทัล ประการแรกในการถ่ายภาพทั้งภาพถ่ายดิจิทัลและภาพแอนะล็อกเป็นวิธีการฉายแสงซึ่งมีคลื่นความถี่ต่างกันลงบนวัตถุรับแสง ซึ่งวัตถุนั้นก็คือแผ่นฟิล์มมีความไวต่อแสงจนสามารถจำแนกสีของแสงได้ และในกรณีภาพถ่ายดิจิทัล การประมวลผลภาพเกิดขึ้นจากการแปรสัญญาณของคลื่นแสงเป็นคลื่นไฟฟ้า ซึ่งเป็นหลักการเดียวกัน นอกจากนี้ เครื่องพิมพ์ที่บันทึกลงบนกระดาด เช่นการพิมพ์ภาพสี ก็เป็นการพิมพ์ที่แสดงผลจากจุดของสีบนกระดาด ซึ่งเป็นวิธีการเดียวกันกับจอภาพ LCD และ LED ซึ่งในจอภาพจะมีตัวต้านทานขนาดเล็กและจะแสดงผลตามกระแสไฟฟ้าที่ผ่านเข้าไปในจอ จึงเท่ากับว่าทั้งภาพที่พิมพ์ลงบนกระดาดใช้หลักการเดียวกันก็คือแสดงผลจากจุดเล็กๆของสี ความแตกต่างระหว่างภาพดิจิทัลและภาพแอนะล็อกเป็นเพียงความต่างของสื่อบันทึก

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมานี้ทำให้เห็นว่าสารสนเทศวัฒนธรรมและสารสนเทศเทคโนโลยีมีรูปแบบที่แตกต่างกันแต่ความสัมพันธ์ระหว่างสารสนเทศกับความเป็นจริงไม่แตกต่างกันนั้นก็คือ สารสนเทศทั้งสองประเภทเป็นสารสนเทศที่ถูกบันทึกผ่านกระบวนการเทคโนโลยี และเทคโนโลยีที่มีขั้นตอนแตกต่างกันไม่ได้หมายความว่า ความสัมพันธ์กับความเป็นจริงจะแตกต่างกันไปด้วย ความแตกต่างระหว่างสารสนเทศดิจิทัลและแอนะล็อกเป็นเพียงความแตกต่างระหว่างเทคโนโลยีที่ใช้บันทึกสารสนเทศ ชุดคำสั่งในการเรียกและแสดงผลสารสนเทศเป็นขั้นตอนของเทคโนโลยีเหมือนกับทักษะที่ใช้ในการบันทึกสารสนเทศแอนะล็อก เช่นขั้นตอนการส่งโทรเลขกับการส่งอีเมล์ หรือการล้าง-อัดภาพ กับการแสดงผลภาพผ่านหน้าจอเพียงแต่กระบวนการทางเทคโนโลยีที่บันทึกสารสนเทศ มีส่วนของคอมพิวเตอร์เข้ามาทดแทนขั้นตอนที่ทำด้วยคน และในกระบวนการผลิตสารสนเทศและสื่อในปัจจุบันไม่สามารถแยกออกอย่างเด็ดขาดว่าเป็นกระบวนการของสารสนเทศวัฒนธรรมล้วนๆ เทคโนโลยีดิจิทัลคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับเครื่องจักร และขั้นตอนการผลิตอุปกรณ์ต่างๆ เช่นการผลิตกระดาษก็มีเครื่องจักรที่ควบคุมโดยคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องถ่ายเอกสารก็มีวงจรดิจิทัลเข้ามาเกี่ยวข้อง การแพร่กระจายของเทคโนโลยีดิจิทัลแสดงให้เห็นว่า เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้แตกต่างหรือแยกออกจากกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับสารสนเทศ เพียงแต่การประมวลผลสัญญาณและการแสดงผลเปลี่ยนแปลงไปด้วยเทคโนโลยี

สำหรับอินเทอร์เน็ตแล้ว บอร์กแมนน์เสนอว่าความโปร่งใสของสารสนเทศดิจิทัลนั้นไม่ใช่ความโปร่งใสของสารสนเทศกับความเป็นจริง เนื่องจากมีกระบวนการประมวลผลสัญญาณดิจิทัลเข้ามาชั้นกลางระหว่างสารสนเทศ แต่ถ้าหากพิจารณาการบันทึกสารสนเทศจะเห็นว่าความโปร่งใสของสารสนเทศก็คือการที่สารสนเทศเป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงได้ และมีสารสนเทศเกี่ยวกับเรื่องสำคัญๆ ซึ่งสามารถแพร่กระจายสารสนเทศเหล่านั้นไปได้ เทคโนโลยีการบันทึกและประมวลผลสารสนเทศจึงมีความสำคัญกับการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมาก เพราะเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้สารสนเทศแสดงผลได้รวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย การเก็บสารสนเทศหรือทำให้สิ่งต่างๆ กลายเป็นสารสนเทศจะสามารถเพิ่มทางเลือก และสามารถสื่อสารกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ ได้มากขึ้น ถ้าหากพิจารณาในด้านของสารสนเทศเป็นสิ่งที่สำคัญในการสื่อสารเช่น ไม่สามารถมาพบกันต่อหน้าก็สามารถส่งเสียงไปแทนด้วยการโทรศัพท์ หรืออยู่คนละประเทศก็สามารถเขียนจดหมายโต้ตอบได้ในเวลาที่รวดเร็วเพราะใช้อินเทอร์เน็ต บอร์กแมนน์เห็นว่าปรากฏการณ์อินเทอร์เน็ตอาจจะเปลี่ยนความเป็นจริงของการสื่อสาร การสนทนาเพราะเทคโนโลยีทำให้คนไม่จำเป็นต้องพบหน้ากันก็สามารถสื่อสารกันได้ อินเทอร์เน็ตจึงเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารรูปแบบหนึ่งซึ่งการประมวลผลช่วยให้สารสนเทศสามารถส่งต่อและเข้าถึง

ได้สะดวกขึ้น และวิธีการของเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการบันทึกและส่งต่อสารสนเทศ

บรรณานุกรม

- Borgmann, Albert. *Holding on to reality: the nature of information at the turn of the millennium*. Chicago: University of Chicago Press, 1999. Kindle Edition.
- Borgmann, Albert. Information and reality at the turn of century. In Robert C. Scharff and Val Dusek (eds), *Philosophy of Technology: an Anthology*. 571-577. Oxford: Blackwell, 2003. (Reprinted from *Design Issues*, 11/2, 1995)
- Borgmann, Albert. So who am I really? Personal identity in the age of the Internet. *AI & SOCIETY*. 28, no. 1 (2013): 15-20.
- Borgmann, Albert. Technology and reality. *Man and World* 4, no. 1 (1971): 59-69.
- Floridi, Luciano. *Ethics after the information revolution, information and computer ethics*, Cambridge: Cambridge University Press, 2010
- Floridi, Luciano. Information ethics: its nature and scope. In Jeroen Van Den Hoven and John Weckert (eds), *Information technology and moral philosophy*. 45-60. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
- Floridi, Luciano. The Method of Levels of Abstraction. *Minds and Machines*. 18 no. 3 (2008): 303-329.
- Hongladarom, Soraj. Making Information Transparent as a Means to Close the Global Digital Divide. *Minds and Machines*. 14, no. 1 (2004): 85-99.

F|Formula

Bus Air Conditioning & Truck Refrigerator

Goodtemp ผู้ให้บริการติดตั้งแอร์รถบัสและตู้บรรจุทุกสินค้า สำหรับรถบรรทุกหลากหลายประเภท ตั้งแต่ รถกระบะ รถ 4 ล้อใหญ่ รถ 6 ล้อ และรถ 10 ล้อ โดยสามารถออกแบบได้เป็นทั้งรถตู้บรรจุทุกสินค้าแห้งหรือรถตู้บรรจุทุกสินค้าห้องเย็น

สำหรับตู้บรรจุทุกสินค้า เราสามารถปรับเปลี่ยนแบบได้ตามลักษณะการใช้งานของการบรรทุก ไม่ว่าจะเป็นการกันห้องบรรจุทุกสินค้า การทำชั้นวางสินค้า หรือการทำประตูด้านข้างตู้

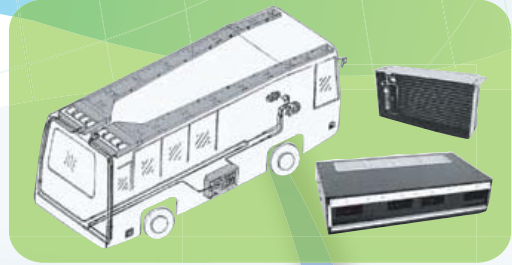
สำหรับตู้บรรจุทุกสินค้าห้องเย็น เราสามารถออกแบบและควบคุมความเย็นของห้องเย็นได้ ที่อุณหภูมิห้องจนไปถึง -25°C

Goodtemp เป็นบริษัทในกลุ่มบริษัท ฟอรั่มล่า ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับอุปกรณ์ทำความเย็นสำหรับรถยนต์ ที่ส่งออกไปกว่า 50 ประเทศทั่วโลก และสามารถผลิตชิ้นส่วนขึ้นต่าง ๆ ได้เองเกือบ 100% ทำให้บริษัทฯ สามารถควบคุมคุณภาพได้อย่างเต็มที่ ด้วยต้นทุนที่ไม่สูงและยังสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าได้ในการสำรองอะไหล่ทุก ๆ ชิ้น ดังนั้น ลูกค้าที่เข้ารับบริการซ่อมบำรุงรถตู้บรรจุทุกสินค้า

ห้องเย็นจะไม่ประสบปัญหาการขาดอะไหล่ ทำให้สามารถซ่อมบำรุงได้อย่างรวดเร็ว

เครื่องทำความเย็นของ **Goodtemp** ได้รับการออกแบบ พัฒนาและรับประกันคุณภาพโดย บริษัท ฟอรั่มล่า อุตสาหกรรม จำกัด ภายใต้ตราสินค้า **FORMULA** จึงทำให้ลูกค้ามีความมั่นใจในคุณภาพของเครื่องทำความเย็น อีกทั้งเรายังมีการรับประกัน 1 ปีเต็ม สำหรับเครื่องทำความเย็น เราเลือกใช้คอมเพรสเซอร์คุณภาพที่นำเข้ามาจากต่างประเทศของ Sanden ที่มีมาตรฐานยอมรับไปทั่วโลกอีกด้วย

ด้วยทีมงานวิศวกรและช่างของ **Goodtemp** ที่มีประสบการณ์และความชำนาญในการผลิตตู้บรรจุทุกสินค้าห้องเย็น ยาวนานถึง 20 ปี ทำให้ตู้บรรจุทุกสินค้าห้องเย็นที่ผลิตของ **Goodtemp** มีคุณภาพที่เหนือกว่าผู้ผลิตรายอื่น และได้รับการยอมรับถึงความคงทนและคุ้มค่าต่อการลงทุนในระยะยาวในธุรกิจ

OUR CUSTOMERS

บริษัท กู๊ดเทมพ์ จำกัด

90/8 หมู่ 15 ซ.กรุงเทพกรีฑา C 4 ถ.กรุงเทพกรีฑา

แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10250

โทร.0-2736-0030-1 แฟกซ์. 0-2736-0029

goodtemp@formula.co.th

www.goodtemp.co.th

Journal of the Philosophy and Religion Society of Thailand

ISSN 1905-4084

www.parst.or.th

The Journal of the philosophy and Religion Society of Thailand is published by the Philosophy and Religion Society of Thailand. The journal aims to encourage and develop a body of knowledge in Thailand of issues that concern philosophy or religion, promote high quality articles, foster discussion of the issues, and distribute the body of knowledge to the public. The journal is issued twice a year, March and September.

Advisory Board

- *Dr. Mark Tamthai* (The Institute of Religion, Culture and Peace, Payap University)
- *Nuangnoi Boonyanate* (Associate Professor at Department of Philosophy, Chulalongkorn University)
- *Dr. Parichart Suwanbubha* (Assistant Professor at Department of Humanities, Mahidol University)
- *Dr. Siriphen Piriya-chittakornkit* (Assistant Professor at Department of Philosophy, Chulalongkorn University)
- *Dr. Suwanna Satha-Anand* (Associate Professor at Department of Philosophy, Chulalongkorn University)
- *Theerapoj Sirichan* (Lecturer at Department of Philosophy, Thammasat University)
- *Dr. Utong Kovindha* (Assistant Professor at Department of Philosophy, Thammasat University)
- *Dr. Warayuth Sriwarakuel* (Assistant Professor at Faculty of Philosophy and Religion, Assumption University)

Editorial Board

- *Dr. Pagorn Singsuriya* (Associate Professor at Department of Humanities, Mahidol University) Editor
- *Dr. Putwit Boonak* (Lecturer at Department of Philosophy, Srinakharinwirot University) Assistant Editor
- *Dr. Theptawee Chokvasin* (Lecturer at School of General Education, Suranaree University of Technology) Assistant Editor
- *Dr. Channarong Boonnoon* (Assistant Professor at Department of Philosophy, Silpakorn University)
- *Dhanapon Somwang* (Assistant Professor at Institute of General Education, Sripatum University)
- *Dr. Siraprapa Chavanayarn* (Lecturer at Department of Philosophy, Chulalongkorn University)

Contributions

Articles on any aspect of philosophy or religion are welcome. Submissions must be in Thai or English, including abstract in English and Thai versions, footnotes and references. All submissions should be sent to Assoc. Prof. Dr. Pagorn Singsuriya E-mail: pagorn.sin@mahidol.ac.th

Subscriptions

Membership in the Philosophy and Religion Society of Thailand includes the journal. Non-members of the society wishing to subscribe should contact Dr. Theptawee Chokvasin E-mail: thankgod@sut.ac.th

© Copyright 2013 Philosophy and Religion Society of Thailand

Journal of Philosophy and Religion Society of Thailand

ISSN 1905-4084

www.parst.or.th

Volume 8 Number 2 September 2013

Contents

Research Articles

1. Contractualist Theory and the Problem of Legitimacy	1
2. Power Necessity, Transfer Principles, and
the Consequence Argument	54
3. Internet as Technologically Mediated Information	70
-